

- พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- พระราชบัญญัติยา

ลิขสิทธิ์

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จัดพิมพ์โดย

กองปศุสัตว์สัมพันธ์ กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0-2653-4493, 0-2653-4444 ต่อ 2431

โทรสาร 0-2653-4934

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

79 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2545 จำนวน 1,500 เล่ม

ผู้เรียบเรียง

เอกพันธุ์ น้าวล

ธวัชชัย รอดสม

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานด้านการปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์ ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทร. 0-2653-4444 ต่อ 3131, 3132

โทรสาร 0-2653-4917-8

ศศิ เจริญพจน์

สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์

ถนนติวานนท์ ตำบลบางกะดี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

โทร. 0-2963-9201-10 โทรสาร 0-2963-9212

- **พ.ร.บ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์**
- **พ.ร.บ.ยา**
- **ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

จากการเกิดปัญหาความปลอดภัยของเนื้อสัตว์ในโคโรนาไวรัสที่สหภาพยุโรปได้ออกมาตรการตรวจสอบอย่างเข้มงวดต่อผลิตภัณฑ์ไก่และกึ่งไก่ที่ส่งไปยังตลาดสหภาพยุโรป ทำให้รัฐบาลไทย โดยเฉพาะกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ กรมประมง ต้องระดมกำลังสมองและกำลังคน เข้าแก้ไขสถานการณ์ความปลอดภัยของเนื้อสัตว์ โดยใช้พนักงานเจ้าหน้าที่ทั่วประเทศ เข้าตรวจสอบและดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ประกอบกิจการผลิต นำเข้า ขยาย อาหารสัตว์และยาสัตว์ ตลอดจนผู้ใช้อาหารสัตว์และฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ฝ่าฝืนการใช้ยาปฏิชีวนะต้องห้ามในกลุ่มโคโรนาไวรัส

ซึ่งจากการดำเนินงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวในโคโรนาไวรัสฯ คณะผู้จัดทำทราบว่ายังมี ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายและประกาศกระทรวงต่างๆ ของพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ 2525 และพระราชบัญญัติยาสัตว์ 2510 ที่แตกต่างกันในกลุ่มพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งผู้ประกอบการ และประชาชน ทั่วไป เนื่องจากสภาพของกฎหมายมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ของสังคม สภาพการเลี้ยงสัตว์และ งานวิจัยด้านความปลอดภัยของอาหาร-อาหารสัตว์

คณะผู้จัดทำจึงทำการรวบรวมกฎหมายและประกาศกระทรวงที่ยังมีผลบังคับใช้อยู่และสรุป ความสำคัญของกฎหมายพอสังเขปเพื่อให้ผู้ทำการศึกษาและผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจตรงกันในด้านของการปฏิบัติและหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ศึกษาเอกสารนี้

กรมปศุสัตว์

สารบัญ

	หน้า
● สรุปความสำคัญของกฎหมายควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์	1
● พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2545	16
- หมวด 1 คณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์	18
- หมวด 2 การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต	19
- หมวด 3 หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับอาหารสัตว์	21
- หมวด 4 อาหารสัตว์ปลอมปน อาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ	22
- หมวด 5 การขึ้นทะเบียนและการโฆษณาอาหารสัตว์	24
- หมวด 6 พนักงานเจ้าหน้าที่	25
- หมวด 7 การพักใช้ใบอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาต	26
- หมวด 8 บทกำหนดโทษ	27
- บทเฉพาะกาล	29
- อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525	30
- พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542	31
● ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่เริ่มต้นบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ 2525 และยังมีผลบังคับใช้จนถึงปัจจุบัน (10 ธันวาคม 2545)	
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขให้ผู้ได้รับการยกเว้นมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2527	35
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2531	37
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2533	39
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะคุณภาพหรือมาตรฐานของผลิตภัณฑ์นมและคุณภาพหรือมาตรฐานภาชนะบรรจุ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2535	40
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2536	43
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะของอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ พ.ศ. 2537	44

	หน้า
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของ วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจน อัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ. 2534	46
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของ วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจน อัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539	55
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของ วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจน อัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540	58
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ผสมยาเป็นอาหารสัตว์ พ.ศ. 2541	59
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานของอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541	60
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะ ของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขายตลอด จนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541	63
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะ ของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2541	64
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะ ของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541	65
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภท วัตถุที่ผสมแล้วประเภทผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มี ส่วนผสมของวัตถุดิบผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริมที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียม เข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2542	67
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภท วัตถุดิบ ประเภทวัตถุที่ผสมแล้วประเภทผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริม สำหรับสัตว์ ที่มีส่วนผสมของวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริมที่มีแหล่งกำเนิดจาก ประเทศเบลเยียมเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542	68
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของ อาหารสัตว์ที่ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขายจากแหล่งกำเนิดที่มีรายงานหรือสงสัยว่ามีโรค ที่ต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2545	69

	หน้า
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภท วัตถุประสงค์ ประเภทวัตถุประสงค์ที่ผสมแล้วประเภทผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริม สำหรับสัตว์ ที่มีส่วนผสมของวัตถุประสงค์ผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริมที่มีแหล่งกำเนิดจาก ประเทศเบลเยียมเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542	70
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานของอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2544	72
- กฎกระทรวงว่าด้วยการขออนุญาตและออกใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ พ.ศ. 2545	74
- หมวด 1 การขอและการออกใบอนุญาต	75
- หมวด 2 การต่ออายุและการออกใบแทนใบอนุญาต	75
- หมวด 3 การนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์	76
- คำขอแจ้งการนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร	77
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของ อาหารสัตว์คุณภาพ หรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ ตามชื่อ ประเภท ชนิด หรืออายุของ สัตว์ คุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะบรรจุ พ.ศ. 2545	79
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของ อาหารสัตว์ที่ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขาย และกำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณสมบัติและส่วนประกอบของวัตถุประสงค์เดิมในอาหารสัตว์ที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการ ผลิตอาหารสัตว์ พ.ศ. 2545	85
- พระราชบัญญัติฯ พ.ศ. 2510 ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2510 เป็นปีที่ 22 ในรัชกาลปัจจุบัน	87
- หมวด 1 คณะกรรมการยา	90
- หมวด 2 การขออนุญาต และออกใบอนุญาตเกี่ยวกับยาแผนปัจจุบัน	91
- หมวด 3 หน้าที่ของผู้อนุญาตเกี่ยวกับยาแผนปัจจุบัน	94
- หมวด 4 หน้าที่ของเภสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผน ปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรมการผดุงครรภ์หรือการพยาบาลหรือผู้ประกอบ การบำบัดโรคสัตว์ 99	100
- หมวด 5 การขออนุญาตและออกใบอนุญาตเกี่ยวกับยาแผนโบราณ	103
- หมวด 6 หน้าที่ของผู้รับอนุญาตเกี่ยวกับยาแผนโบราณ	105
- หมวด 7 หน้าที่ของผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ	109
- หมวด 8 ยาปลอม ยาผิดมาตรฐาน ยาเสื่อมคุณภาพ	110
- หมวด 9 การประกาศเกี่ยวกับยา	112
- หมวด 10 การขึ้นทะเบียนตำรับยา	113
- หมวด 11 การโฆษณา	115
- หมวด 12 พนักงานเจ้าหน้าที่	116
- หมวด 13 การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต	117

	หน้า
- หมวด 14 บทกำหนดโทษ	118
- บทเฉพาะกาล	121
- อัตราค่าธรรมเนียม แก้ไขตามพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3)	123
- พระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522	124
- พระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2527	126
- พระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530	128
- คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ 451/2545 เรื่อง เพิกถอนทะเบียนตำรับยา	130
- (สำเนา) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาควบคุมพิเศษ ฉบับที่ 25	131

สรุปความสำคัญของกฎหมายควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

1. ใ้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจออกประกาศกระทรวงฯ เพื่อกำหนดข้อบังคับต่างๆ ดังนี้

1.1 กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะทางอาหารสัตว์ที่จะต้องควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ เพราะฉะนั้นอาหารสัตว์ชนิดใดที่ถูกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้ควบคุมก็จะมีผลการควบคุมภายใต้พระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ และกรมปศุสัตว์ได้เสนอการควบคุมอาหารสัตว์ต่อคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ โดยคณะกรรมการนี้ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นรองประธานกรรมการกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสิบสองคน ในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากเกษตรกรสี่คนเป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกองควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งขณะนี้ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดว่าอะไรเป็นอาหารสัตว์ที่ต้องควบคุมโดยแยกตามประเภทชนิด ได้ดังนี้

1.1.1 ประเภทวัตถุดิบผสมแล้ว มี 3 ชนิด คือ

- หัวอาหารสัตว์
- อาหารสัตว์สำเร็จรูป
- สารผสมล่วงหน้า (พรีมิกซ์)

สารผสมล่วงหน้า (พรีมิกซ์) คือวัตถุดิบที่เติมในอาหารสัตว์และสื่อที่เติมในอาหารสัตว์ และให้ความหมายรวมถึงสื่อประเภทส่วนของพืช แร่ธาตุ กาก น้ำตาล ผลผลิตที่เหลือจากการหมักน้ำมันที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ วัสดุที่เหลือจากการเกษตรที่ปลอดภัย เคลย์ (Clay) ซิลิคอนไดออกไซด์ (Silicon dioxide) เคโอลิน (Kaolin) และแป้งจากพืชที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ด้วย

วัตถุดิบผสมแล้วทั้ง 3 ชนิดต้องใช้สำหรับเลี้ยง ไก่ เป็ด สุกร โค กระบือ สุนัข แมว กระจ่าง นกกระทา กบ ตะพาบน้ำ กุ้งทะเล กุ้งน้ำจืด ปลาดุก ปลาน้ำจืดกินพืช ปลาน้ำจืดกินเนื้อ และปลาทะเลกินเนื้อ

1.1.2 ประเภทอาหารสัตว์ผสมยา

“อาหารสัตว์ผสมยา” หมายความว่าอาหารสำเร็จรูป หัวอาหารสัตว์ และสารผสมล่วงหน้าที่มีส่วนผสมของยาหรือเภสัชเคมีภัณฑ์หรือวัตถุ ที่เติมในอาหารสัตว์ในปริมาณที่จำกัดตามขนาดการใช้ของยา หรือเภสัชเคมีภัณฑ์หรือวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์แต่ละชนิดเพื่อเสริมสุขภาพในการป้องกันและกำจัดโรคสัตว์

1.1.3 ประเภทวัตถุดิบอาหารสัตว์มี 19 ชนิด คือ

- ปลาป่นชั้นคุณภาพที่ 1
- ปลาป่นชั้นคุณภาพที่ 2
- ปลาป่นชั้นคุณภาพที่ 3
- ถั่วเหลืองอบ
- กากถั่วเหลือง
- กากถั่วลิสง
- รำละเอียด
- รำหยาบ

- รัสคัดน้ำมัน
- ข้าวโพดเมล็ด เกรด 1
- ข้าวโพดเมล็ด เกรด 2
- ข้าวโพดป่น เกรด 1
- ข้าวโพดป่น เกรด 2
- ปลาและกระดูกปลาป่น
- เนื้อป่น
- เนื้อป่นสกัดไขมัน
- เนื้อและกระดูกป่น (โปรตีน 50%)
- เนื้อและกระดูกป่น (โปรตีน 45%)
- ขนสัตว์ปีกป่น จำพวกขนนก ขนไก่ ขนเป็ด และขนห่าน

วัตถุดิบอาหารสัตว์ทั้งหมดข้างต้นนี้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่อนุญาตให้ผสมได้ในอาหารสัตว์เพื่อใช้เลี้ยงไก่ เนื้อ สุกร โค กระบือ ยกเว้นพวก เนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่นห้ามใช้ผสมผลิตเป็นอาหารเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้องและขนสัตว์ปีกป่นกำหนดให้ใช้เฉพาะผสมในอาหารสำหรับ เป็ด ไก่ สุกร และโค

1.1.4 ประเภทผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ ใช้กับสัตว์ทุกประเภท มี 6 ชนิด คือ

- นมผงสำหรับสัตว์ (Whole Milk Powder Feed Grade) ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นจากนมโค ระบายน้ำออกโดยกรรมวิธีต่างๆ จนเป็นผง
- หางนมผงสำหรับสัตว์ (Skimmed Milk Powder and Butter Milk Powder Feed Grade) ต้องเป็นนมผงสำหรับสัตว์ที่สกัดไขมันออกบางส่วน และระบายน้ำออกโดยกรรมวิธีต่างๆ จนเป็นผง
- หางนมผงคัดแปลงสำหรับสัตว์ (Denatured Skimmed Milk Powder and Butter Milk Powder) ต้องเป็นนมผงสำหรับสัตว์ที่สกัดไขมันออกบางส่วนและระบายน้ำออก โดยกรรมวิธีต่างๆ จนเป็นผง และเติมวัตถุดิบอื่นๆ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้เหมาะสม
- หางเนยผงสำหรับสัตว์ (Whey Powder) ต้องเป็นผลิตภัณฑ์จากส่วนที่เหลือจากขบวนการทำเนยแข็งนำมาละลายและทำให้แห้ง
- อาหารแทนนมสำหรับสัตว์ (Milk Replacer) ต้องเป็นผลิตภัณฑ์นมที่นำมาเติมวัตถุดิบอื่นๆ เพื่อให้มีคุณค่าทางอาหารใกล้เคียงกับนมธรรมชาติ
- หางเนยผงคัดแปลงสำหรับสัตว์ (Denatured Whey Powder) ต้องเป็นหางเนยผงที่นำมาเติมวัตถุดิบบางตัว เพื่อเพิ่มคุณภาพให้เหมาะสม

1.1.5 ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์

อาหารเสริมสำหรับสัตว์ หมายความว่า วัตถุที่ผสมแล้ว วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการแก่สัตว์ โดยให้สัตว์กินโดยตรง และหรือทำให้เจือจางก่อนใช้เลี้ยงสัตว์ และหรือใช้ผสมอาหารสัตว์อื่นเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ ได้แก่

- อาหารเสริมโปรตีน
- อาหารเสริมแร่ธาตุ
- อาหารเสริมวิตามิน
- อาหารเสริมไขมัน

1.2 กำหนดคุณภาพ หรือมาตรฐานทางอาหารสัตว์ ตลอดจนหลักเกณฑ์ และวิธีการผลิต เพื่อขาย หรือขายอาหารสัตว์ที่ได้รับอนุญาตให้ผลิตหรือขายอาหารสัตว์นั้น ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตต้องผลิต หรือนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานนั้นต้องนำอาหารสัตว์ที่จะผลิตหรือนำเข้ามาขอขึ้นทะเบียน สูตรอาหารสัตว์ก่อน เมื่อได้รับใบสำคัญทะเบียนสูตรแล้ว จึงจะผลิตหรือนำเข้าอาหารสัตว์เพื่อขายได้ และกรมปศุสัตว์ได้เสนอคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ขอจัดตั้งคณะกรรมการต่างๆ จำนวน หลายคณะ เพื่อช่วยในการพิจารณาเกี่ยวกับกำหนดมาตรฐานอาหารสัตว์ วัตถุประสงค์ในอาหารสัตว์ การพิจารณาค่าขอขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ การพิจารณาสื่อโฆษณา และการดำเนินการตามกฎหมาย โดย คณะกรรมการเหล่านี้จะมาจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับอาหารสัตว์หลายหน่วยงานทั้ง ภาครัฐ และภาคเอกชน สำหรับคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานอาหารสัตว์ ได้พิจารณากำหนด มาตรฐานวัตถุดิบอาหารสัตว์เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ เพื่อออกประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์บังคับใช้ต่อไป และเนื่องจากมาตรฐานอาหารสัตว์ได้กำหนดให้คุณภาพเช่นเดียวกับที่ ได้ขอขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ไว้ จึงได้วางแนวทางการพิจารณาคุณภาพมาตรฐานอาหารสัตว์สำเร็จรูปและ หัวอาหารสัตว์ไว้ สำหรับคณะกรรมการพิจารณาค่าขอขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ได้ดังนี้

1.2.1 คุณภาพหรือมาตรฐานของวัตถุดิบอาหารสัตว์ ที่ประกาศกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์กำหนด

ชนิดวัตถุดิบ	คุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ที่ตามอัตราส่วนร้อยละของน้ำหนัก							
	โปรตีน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ	ไขมัน ไม่มากกว่า ร้อยละ	กาก ไม่มากกว่า ร้อยละ	ความชื้น ไม่มากกว่า ร้อยละ	เถ้า ไม่มากกว่า ร้อยละ	เกลือ ไม่มากกว่า ร้อยละ	แคลเซียม	ฟอสฟอรัส
กากถั่วเหลือง	42	7	8	13	8	-	-	-
กากถั่วลิสง	42	10	8	12	13	-	-	-
ปลาป่นชั้นคุณภาพที่ 1	60	-	2	10	26	3	-	-
ปลาป่นชั้นคุณภาพที่ 2	55	-	2	10	28	3	-	-
ปลาป่นชั้นคุณภาพที่ 3	50	-	2	10	30	3	-	-
รำละเอียด	12	*15	8	11	10	-	-	-
รำหยาบ	5	*1	28	11	18	-	-	-
รำสกัดน้ำมัน	14.5	*3	15	13	14	-	-	-
ข้าวโพดป่น เกรด 1,2	8/7.5	*2	3	13	2	-	-	-
ข้าวโพดเมล็ด เกรด 1,2	8/7.5	*2	3	14.5	2	-	-	-
ปลาและกระดูกปลาป่น	40	18	2	10	33	3	-	-
ถั่วเหลืองอบ	36	*15	7	11	6	-	-	-
ขนสัตว์ปีกป่น	** 80	4	1.5	11	4	-	-	-
เนื้อป่น	*** 54	15	4	10	29	-	7	3
เนื้อป่นสกัดไขมัน	*** 60	5	4	10	29	-	7	3
เนื้อกระดูกป่น (50%)	*** 50	15	4	10	32	-	8	3
เนื้อกระดูกป่น (45%)	*** 45	15	4	10	35	-	9	4

หมายเหตุ * ไขมันน้อยกว่า

** ค่า Pepsin Digestibility ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของโปรตีน

*** ค่า Pepsin Digestibility ไม่น้อยกว่าร้อยละ 82 ของโปรตีน

คุณภาพหรือมาตรฐานของผลิตภัณฑ์นม

ชนิดผลิตภัณฑ์นม	คุณภาพทางเคมี			หมายเหตุ
	โปรตีน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ	ไขมัน ไม่มากกว่า ร้อยละ	ความชื้น ไม่มากกว่า ร้อยละ	
1. นมผงสำหรับสัตว์ (Whole Milk Powder Feed Grade)	26	26	8	
2. หางนมผงสำหรับสัตว์ (Skimmed Milk Powder and Butter Milk Powder Feed Grade)	28	1.5*	8	*ไม่มากกว่า
3. หางนมผงตัดแปลงสำหรับสัตว์ (Denatured Skimmed Milk Powder and Butter Milk Powder)	25	-	8	
4. หางเนยผงสำหรับสัตว์ (Whey Power)	10	-	8	
5. อาหารแทนนมสำหรับสัตว์ (Milk Replacer)	20	-	8	
6. หางเนยผงตัดแปลงสำหรับสัตว์ (Denatured Whey Powder)	12	-	8	

1.3 กำหนด วิธีการผลิต เครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหารสัตว์ เพื่อป้องกันมิให้อาหารสัตว์ที่ผลิตเพื่อขายหรือขายเป็นอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ สำหรับอาหารเสื่อมคุณภาพ ได้แก่

1.3.1 อาหารสัตว์ที่ล่องอายุ หรือหมดอายุไปจากที่แสดงไว้ในฉลาก

1.3.2 อาหารสัตว์ที่เป็น รา บุคเน่า หรือมีวัตถุดิบพิษเจือปนอาจเป็นอันตรายแก่สัตว์ ตามลักษณะหรือปริมาณที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด เช่น ถ้าตรวจสอบพบเชื้อซัลโมเนลลา ในอาหารสัตว์ ทุกชนิดถือว่าเป็นอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ

1.3.3 อาหารสัตว์ที่บรรจุในภาชนะที่ต้องห้าม เช่น ภาชนะบรรจุนั้นเคยใช้บรรจุวัตถุ มีพิษ หรือปุ๋ยเคมี หรือภาชนะบรรจุนั้นทำมาจากวัตถุที่มีสารมีพิษต่อสุขภาพของสัตว์

2. กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย หรือนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ เพื่อขาย หรือขาย ต้องปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ซื้ออาหารสัตว์ไปใช้ ให้อาหารสัตว์ ที่มีคุณภาพไม่ถูกเอาเปรียบ หรือถูกหลอกลวง เช่น

2.1 ให้ผู้ผลิตอาหารสัตว์ มีการวิเคราะห์คุณภาพอาหารสัตว์ ก่อนนำออกขายหรือถ้าเป็นผู้ นำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ ต้องมีใบรับรองของผู้ผลิตอาหารสัตว์ในต่างประเทศแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์อาหาร สัตว์ทุกครั้งที่น่าเข้า

2.2 ให้ผู้ขายอาหารสัตว์ แยกเก็บอาหารสัตว์ให้เป็นสัดส่วนต่างหาก จากสิ่งที่จะทำให้ อาหารเสื่อมคุณภาพ เช่น วางขายอาหารสัตว์ภายในสถานที่ขาย ไม่ปะปนกับพวกขี้ม้าแอมลง หรือปุ๋ยเคมี เป็นต้น

2.3 ให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าอาหารสัตว์ ต้องจัดทำฉลากให้มีขนาดพอสมควร ปิดหรือติดไว้ที่ ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ให้เห็นได้ชัดเจน ข้อความในฉลากต้องเป็นภาษาไทย หรือภาษาต่างประเทศที่ให้ความหมายอย่างเดียวกัน และข้อความในฉลากอย่างน้อยให้ระบุ

- (ก) ชื่ออาหารสัตว์ทางการค้า
- (ข) เครื่องหมายการค้า หรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งแสดงที่ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์และ เลขทะเบียนอาหารสัตว์ตามใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์
- (ค) ชื่อผู้ผลิตและสถานที่ผลิต
- (ง) น้ำหนักสุทธิตามระบบเมตริกของอาหารสัตว์ ที่บรรจุในภาชนะบรรจุนั้น
- (จ) ชื่อของวัตถุดิบที่สำคัญซึ่งใช้เป็นส่วนผสม
- (ฉ) คุณภาพของอาหารสัตว์ทางเคมีโดยเฉพาะ โปรตีนตามที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว
- (ช) วัน เดือน ปี ที่ผลิตอาหารสัตว์ และวัน เดือน ปี ที่อาหารสัตว์ล่วงอายุ
- (ซ) วิธีใช้ในกรณีที่เป็นหัวอาหารสัตว์ หรือวัตถุดิบในอาหารสัตว์

2.4 ให้ผู้ขายอาหารสัตว์ต้องรักษาฉลากที่ภาชนะบรรจุให้คงอยู่ครบถ้วน และชัดเจนตามที่ ได้รับจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ และต้องรักษาภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ในสภาพเรียบร้อย ถ้าชำรุดห้ามนำออกขาย

2.5 ห้ามมิให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายอาหารสัตว์ โฆษณาคุณภาพของอาหารสัตว์อันเป็นเท็จ หรือเกินความจริง ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือสำคัญผิดในคุณภาพของอาหารสัตว์นั้น และการโฆษณา ต้องนำเสียง ภาพ ภาพยนตร์หรือข้อความที่จะโฆษณาให้กรมปศุสัตว์ตรวจพิจารณาก่อน เมื่อได้รับอนุญาต แล้ว จึงจะโฆษณาได้ และถ้าการโฆษณาเป็นการฝ่าฝืนที่กฎหมายห้ามไว้ หรือการโฆษณาอาหารสัตว์ที่ คณะกรรมการเห็นว่าอาหารสัตว์นั้นไม่มีคุณภาพ หรือสรรพคุณตามที่โฆษณา อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ขาย หรือผู้ทำการโฆษณาระงับการผลิต หรือการนำเข้า หรือขายอาหารสัตว์ ที่ไม่มีคุณภาพตาม โฆษณา และสั่งให้ผู้ทำการโฆษณาระงับการโฆษณาอาหารสัตว์นั้น

3. ห้ามมิให้ผู้ใดผลิตเพื่อขาย ขายหรือนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ซึ่งปลอมปน หรือ ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ หรือมิได้ขึ้นทะเบียน หรืออธิบดีสั่งเพิกถอนทะเบียน เป็นต้น อาหารสัตว์ปลอมปน ได้แก่ อาหารสัตว์ที่ใช้วัตถุดิบเป็นส่วนผสมไม่ตรงกับที่ขึ้นทะเบียนไว้ ยกเว้นวัตถุดิบซึ่งอาจมีได้โดยธรรมชาติ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

4. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจในการออกประกาศ กระทรวง เพื่อกำหนดข้อบังคับต่างๆ เป็นการป้องกันมิให้มีปัญหาคุณภาพอาหารสัตว์ได้ในระดับหนึ่ง ดังนี้

4.1 กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณสมบัติ และส่วนประกอบของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ ซึ่งหมายความรวมถึงห้ามมิให้เกษตรกรนำวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่มีประกาศห้ามนำลงไปผสมลงในอาหารสัตว์ หรือใส่ลงไป ในน้ำ เพื่อให้สัตว์ที่เลี้ยงได้กินได้เต็ม ซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกำหนดไว้แล้วดังนี้

4.1.1 สารเคมีภัณฑ์ที่มีแนวโน้มก่อให้เกิดโรคมะเร็ง ได้แก่ กลุ่มไนโตรฟูแรนส์ (ฟูราโซลิโดน ไนโตรฟูราโซน) กลุ่มไนโตรอิมิดาโซน (โรนิดาโซล ไดมิไตรคาโซน) โอลาควินด็อกซ์ คาร์บาดอกซ์ และไดเอทิลสตีลเบสโทรอล

4.1.2 สารเคมีภัณฑ์ที่ตกค้างอยู่ในร่างกายนานและทำให้เป็นโรคโลหิตจาง ได้แก่ คลอแรมเฟนิคอล

4.1.3 สารเคมีภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดการตี้อย่างแบคทีเรีย ได้แก่ อะโวพาร์ซิน

4.1.4 สารเคมีภัณฑ์ที่มีผลต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด ได้แก่ สารกลุ่มเบต้า-อะโกนิสต์ เช่น เคลนบูเทอรอล ซาลบูตามอล ไซเมทเทอร์อล แลคโตพามีน ฯลฯ ซึ่งสารเคมีภัณฑ์ที่ห้ามใช้ทั้งหมดข้างต้นนี้ ผู้ผลิตอาหารสัตว์ ผู้นำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ จะนำไปผสมลงในอาหารสัตว์เพื่อขายไม่ได้ หรือผู้ขายจะนำอาหารสัตว์ที่มีสารเคมีภัณฑ์พวกนี้ผสมอยู่ไปขายก็ไม่ได้เช่นเดียวกันรวมถึงผู้เลี้ยงสัตว์จะนำไปผสมลงในอาหารสัตว์ให้สัตว์กิน ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบภายในฟาร์มแล้วสุ่มตัวอย่างอาหารสัตว์ไปตรวจสอบแล้วพบสารเคมีภัณฑ์เหล่านี้ เกษตรกรผู้นั้นจะมีความผิดตามกฎหมาย

4.2 กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะทางวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้ใช้ หรือห้ามมิให้ใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด ทั้งนี้เพื่อมิให้มีการใช้ในปริมาณที่มากเกินความพอดี ต่อความต้องการของร่างกายสัตว์ ที่อาจมีผลต่อสุขภาพสัตว์ได้

ชนิดวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ วิตามิน แร่ธาตุ กรดอะมิโน สารเร่งการเจริญเติบโต สารควบคุมหนอนแมลง สามารถถนอมคุณภาพอาหารสัตว์ สารปรับปรุงคุณภาพซากและผลิตภัณฑ์สัตว์ สารเสริมชีวนะ สารเอนไซม์ สารช่วยเสริมการย่อย ลิปิดและอนุพันธ์ ซึ่งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ได้กำหนดมาตรฐานวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์เพื่อออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บังคับใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับอนุกรรมการพิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ประเภทวัตถุที่ผสมแล้วชนิดสารผสมล่วงหน้า ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ไว้ดังนี้

ชนิดของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์

- **วิตามิน ใต้แก้ว**

วิตามินเอ (Vitamin A)	วิตามินบี 12 (Cyanocobalamin)	วิตามินเค (Vitamin K)	ไนอะซิน (Niacin)
วิตามินบี 1 (Thiamine)	วิตามินดี 2 (Calciferol)	ไบโอติน (Biotin)	แพนโทธีนิก แอซิด (Pantothenic acid)
วิตามินบี 2 (Riboflavin)	วิตามินดี 3 (Cholecalciferol)	โคลีน (Choline)	
วิตามินบี 6 (Pyridoxine Hydrochloride)	วิตามินอี (Vitamin E)	โฟลิก แอซิด (Folic acid)	

- **แร่ธาตุ ซึ่งอยู่ในรูปเกลือ ใต้แก้ว**

โคบอลต์ (Cobalt)	ซีลีเนียม (Selenium)	แมกนีเซียม (Magnesium)
คลอรีน (Chlorine)	ฟลูออรีน (Fluorine)	ฟอสฟอรัส (Phosphorus)
ทองแดง (Copper)	โมลิบดีนัม (Molybdenum)	กำมะถัน (Sulphur)
ไอโอดีน (Iodine)	โซเดียม (Sodium)	โพแทสเซียม (Potassium)
แมงกานีส (Manganese)	สังกะสี (Zinc)	
แคลเซียม (Calcium)	เหล็ก (Iron)	

ระดับสูงสุดของแร่ธาตุที่ให้อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป 1 กก.

ชนิดของอาหารสัตว์ แร่ธาตุ/มก.	อาหารไก่ เป็ด	อาหารสุกร	อาหารโค	เงื่อนไขการใช้
แคลเซียม (Ca)	12,000	10,000	10,000	เปิดไข่ ไก่ไข่ ไข่ แคลเซียมไม่เกิน 50,000 มก.
คลอรีน (Cl)	1,500	-	-	
โคบอลต์ (Co)	10	10	10	
ทองแดง (Cu)	300	250	100	
ฟลูออรีน (F)	200	150	40	
ไอโอดีน (I)	300	400	500	
เหล็ก (Fe)	1,000	3,000	1,000	
แมกนีเซียม (Mg)	3,000	3,000	5,000	
แมงกานีส (Mn)	2,000	400	1,000	
โมลิบดีนัม (Mo)	100	20	10	
โพแทสเซียม (K)	20,000	20,000	30,000	
ฟอสฟอรัส (P)	8,000	15,000	10,000	
ซีลีเนียม (Se)	2	2	2	
โซเดียม (Na)	2,000	8,000	40,000	
กำมะถัน (S)	-	-	40,000	
สังกะสี (Zn)	1,000	1,000	500	

● **กรดอะมิโน ได้แก่**

ไลซีน (Lysine)	ฟีนิลอะลานีน (Phenylalanine)
เมไทโอนีน (Methionine)	ลิวซีน (Leucine)
อาร์จินีน (Arginine)	ทรีโอนีน (Threonine)
ฮิสทีดีน (Histidine)	แวลีน (Valine)
ซิสทีน (Cystine)	ไอโซลิวซีน (Isoleucine)
ทริปโทแฟน (Tryptophan)	ไทโรซีน (Tyrosine)

● **สารเร่งการเจริญเติบโต ได้แก่**

คลอเตทระไซคลิน (Chlotetracycline)	อะวิลามาซิน (Avilamycin)
เอนราไมซิน (Enramycin)	โมนนินโซเดียม (Monensin Sodium)
ฟลาโวฟอสโฟไลพอล (Flavophospholipol)	ไทโอเปปติน (Thiopeptin)
ลินโคไมซิน (Lincomycin)	อีฟรโตไมซิน (Efrotomycin)
ออกซีเททระไซคลิน (Oxytetracycline)	ไนโตรวิน (Nitrovin)
ไทโลซิน (Tylosin)	ลาซาลอสิด โซเดียม (Lasalosid sodium)
ซิงก์-แบซิทรากซิน (Zinc-Bacitracin)	เวอร์จิเนียไมซิน (Virginiamycin)
สไปราไมซิน (Spiramycin)	

ระดับสูงสุดของสารเร่งการเจริญเติบโตที่ใช้ผสมอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป 1 กก.

ชนิดของสารเร่งการเจริญเติบโต/mg	อาหารไก่ เป็ด	อาหารสุกร	อาหารโค	เงื่อนไขการใช้
อะวิลามาซิน (Avilamycin)	2.5	-	-	
คลอเททระไซคลิน (Chlotetracyclin)	50.0	50.0	50.0	
อีโพรโตไมซิน (Efrotomycin)	-	16.0	-	
เอนราไมซิน (Enramycin)	10.0	20.0	-	
ฟลาโวฟอสโฟไลพอล (Flavophospholipol)	2.0	10.0	8.0	
ลาซาโลซิด โซเดียม (Lasalosid sodium)	-	-	30.0	
ลินโคไมซิน (Lincomycin)	5	-	-	
โมนนซิน โซเดียม (Monensin sodium)	-	-	30.0	
ไนโตรวิน (Nitrovin)	10.0 ^{L1)}	20.0 ^{L2)} 10.0 ^{L3)}	-	
ออกซีเททระไซคลิน (Oxytetracyclin)	55.0	50.0 ^{L4)} 10.00 ^{L5)}	50.0	
สไปราไมซิน (Spiramycin)	20.0	20.0	-	
ไทโอเปปติน (Thiopeptin)	-	22.0	-	
ไทโลซิน (Tylosin)	22.0	40.0	-	
ซิงก์-แบซิทรราชิน (Zinc bacitracin)	50.0	50.0	-	
เวอร์จิเนียไมซิน (Virginiamycin)	15.0	15.0	20.0	

L1) ห้ามใช้ในไก่ไข่

L2) สุกรน้ำหนักไม่เกิน 25 กก.

L4) สุกร 5-15 กก.

L3) สุกร 25-60 กก.

L5) สุกร 15-60 กก.

ปริมาณสื้อที่ใช้ผสมในสารเร่งการเจริญเติบโต

ชนิดของสารเร่งการเจริญเติบโต	สื้อไม่น้อยกว่าร้อยละ
อะวิลามาซิน, คลอเททระไซคลิน, อีโพรโตไมซิน	80
เอนราไมซิน, ฟลาโวฟอสโฟไลพอล, ลินโคไมซิน	80
โมนนซิน โซเดียม, ออกซีเททระไซคลิน	80
สไปราไมซิน, ไทโอเปปติน, ไทโลซิน	80
ซิงก์-แบซิทรราชิน	80
ไนโตรวิน	75
ลาซาโลซิด โซเดียม	55
เวอร์จิเนียไมซิน	50

- สารควบคุมหนอนและแมลง ได้แก่
ไซโรมาซีน (Cyromazine)

- สารนอมคุณภาพอาหารสัตว์ ได้แก่

โพรพิโอนิกแอซิด (Propionic acid)	เกลือโพรพิโอเนต (Proionate salts)
เบนโซอิกแอซิด (Benzoic acid)	เกลือเบนโซเอต (Benzoate salts)
แอสคอร์บิกแอซิด (Ascorbic acid)	เกลือแอสคอร์เบต (Ascorbate salts)
อีริทอร์บิกแอซิด (Erythorbic acid)	เกลืออีริทอร์เบต (Erythorbate salts)
ซอร์บิกแอซิด (Sorbic acid)	เกลือซอร์เบต (Sorbate salts)
ไทโอดิโพรพิโอนิกแอซิด (Thiodipropionic acid)	ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (Sulphur dioxide)
ฟอร์มิกแอซิด (Formic acid)	เกลือซัลไฟต์ (sulphites salts)
แอซีติกแอซิด (Acetic acid)	เกลือไบซัลไฟต์ (Bisulphites salts)
แล็กติกแอซิด (Lactic acid)	เกลือเมตาไบซัลไฟต์ (Metabisulphites salts)
ซิตรีคแอซิด (Citric acid)	เกลือฟอร์มेट (Formate salts)
ทาร์ทริกแอซิด (Tartaric acid)	เกลือแอซิเตต (Acetate salts)
มาลิกแอซิด (Malic acid)	เกลือไดแอซิเตต (Diacetate salts)
ฟิวมาริกแอซิด (Fumaric acid)	เกลือแล็กเตต (Lactate salts)
ออร์โทฟอสฟอริกแอซิด (Orthophosphoric acid)	เกลือซิเตรต (Citrate salts)
ไฮโดรคลอริกแอซิด (Hydrochloric acid)	เกลือทาร์เตรต (Tartrate salts)
ซัลฟิวริกแอซิด (Sulphuric acid)	โซเดียมไนไตรต์ (Sodium nitrite)
บี.เอช.ที. = บิวทิลเทต ไฮดรอกซีโทลูอิน (BHT = Butylated Hydroxytoluene)	ไดลิวริล ไทโอดิโพรพิโอเนต (Dilauryl Thiodipropionate)
บี.เอช.เอ. = (บิวทิลเทตไฮดรอกซีแอนิโซล) (BHA = Butylated Hydroxyanisol)	โพรพิลแกลเลต (Propyl gallate) ออกทิลแกลเลต (Octyl gallate)
อีทอกซีควิน (Ethoxyquin)	โดเดซิลแกลเลต (Dodecyl gallate)
เอดทา = (เอดทีลีน ไดอะมีน เททระแอซิเตต) (EDTA = Ethylene Diamine Tetra acetate)	

● สารเสริมชีวนะ ได้แก่

(ก) จำพวกเชื้อแบคทีเรีย

- แล็กโทบาซิลลัส แพลนทารัม (*Lactobacillus plantarum*)
- แล็กโทบาซิลลัส เคซีไอ (*Lactobacillus casei*)
- แล็กโทบาซิลลัส เฟอรัมเอนตัม (*Lactobacillus fermentum*)
- แล็กโทบาซิลลัส เบรวิส (*Lactobacillus brevis*)
- แล็กโทบาซิลลัส บัลการิกัส (*Lactobacillus bulgaricus*)
- แล็กโทบาซิลลัส แอซิโดฟิลัส (*Lactobacillus acidophilus*)
- แล็กโทบาซิลลัส เซลโลบิอัส (*Lactobacillus cellobiosus*)
- แล็กโทบาซิลลัส เคอร์วาคัส (*Lactobacillus curvatus*)
- แล็กโทบาซิลลัส เดลบรูคิไอ (*Lactobacillus delbruekii*)
- แล็กโทบาซิลลัส แล็กติส (*Lactobacillus lactis*)
- แล็กโทบาซิลลัส ริวเทอริไอ (*Lactobacillus reuterii*)
- แล็กโทบาซิลลัส เฮลเวทิกัส (*Lactobacillus helveticus*)
- ลิวโคโนสตอค มีเซนเทอรอยเดส (*Leuconostoc mesenteroides*)
- สเตรปโทค็อกคัส ฟิเซียมเซอร์เนลล์ 68 (*Streptococcus faecium cernelle 68*)
- สเตรปโทค็อกคัส เทอร์โมฟิลัส (*Streptococcus thermophilus*)
- สเตรปโทค็อกคัส ฟิเซียม (*Streptococcus faecium*)
- สเตรปโทค็อกคัส ครีโมริส (*Streptococcus cremoris*)
- สเตรปโทค็อกคัส ไดอะซีทิลแล็กติส (*Streptococcus diacetylactis*)
- สเตรปโทค็อกคัส แล็กติส (*Streptococcus lactis*)
- สเตรปโทค็อกคัส อินเตอร์มีเดียส (*Streptococcus intermedius*)
- บาซิลลัส ซับทิลิส สเตรน บีเอ็น (*Bacillus subtilis strain BN*)
- บาซิลลัส โคแอกกูแลน (*Bacillus coagulan*)
- บาซิลลัส เลนตัส (*Bacillus lentus*)
- บาซิลลัส ไลเคนิเฟอร์มิส (*Bacillus licheniformis*)
- บาซิลลัส พูมิลัส (*Bacillus pumilus*)
- บาซิลลัส ซับทิลิส (*Bacillus subtilis*)
- (สเตรนที่ไม่สร้างยาปฏิชีวนะ) (*non antibiotic producing strains only*)
- บาซิลลัส โทโยอิ (*Bacillus toyoi*)
- แบคทีรอยเดส แอมิโลฟิลัส (*Bacteroides amylophilus*)
- แบคทีรอยเดส คาพิลโลซัส (*Bacteroides capillosus*)
- แบคทีรอยเดส รูมิโนโคลา (*Bacteroides ruminocola*)
- แบคทีรอยเดส ซูอิส (*Bacteroides suis*)

- ไบฟิโดแบคทีเรียม แอดอเลสเซนติส (*Bifidobacterium adolescentis*)
- ไบฟิโดแบคทีเรียม แอนิมาลิส (*Bifidobacterium animalis*)
- ไบฟิโดแบคทีเรียม ไบฟิดัม (*Bifidobacterium bifidum*)
- ไบฟิโดแบคทีเรียม อินแฟนติส (*Bifidobacterium infantis*)
- ไบฟิโดแบคทีเรียม ลองกัม (*Bifidobacterium longum*)
- ไบฟิโดแบคทีเรียม เทอร์โมฟิลัม (*Bifidobacterium thermophilum*)
- พีดิโอค็อกคัส เซอริวิซิอี คอมโนซัส (*Pediococcus acidilacticii*)
- คอมโนซัส (*domosus*)
- พีดิโอค็อกคัส เพนโทซาเซียส (*Pediococcus pentosaceus*)
- โพรพियोเนแบคทีเรียม ฟรีเดนไรชชีไอ (*Propionibacterium freudenreichii*)
- โพรพियोเนแบคทีเรียม เซอร์มานีไอ (*Propionibacterium shermanii*)

(ข) **จำพวกเชื้อรา**

- พีดิโอคูเซียส สปีชีส์ (*Pediococcus sp.*)
- ยีสต์ (*Yeast*)
- แอสเพอร์จิลลัส นีเกอร์ (*Aspergillus niger*)
- แอสเพอร์จิลลัส ออไรซี (*Aspergillus oryzae*)
- แคนดิดา พินโทเลเพสซี (*Candida pintolepessi*)
- แซ็กคาโลไมเซส เซอริวิซิอี (*Sacchalomyces cerevisiae*)

● **สารเอนไซม์ (Enzyme)**

- แอมิเลส (*Amylase*)
- แอลฟา-แอมิเลส (*Alpha-amylase*)
- เบต้า-แอมิเลส (*Beta-amylase*)
- กลูโค-แอมิเลส (*Gluco-amylase*)
- เอส-แอมิเลส (*S-amylase*)
- กลูโคซิเดส (*Glucosidase*)
- แอมิโลกลูโคซิเดส (*Amyloglucosidase*)
- กลูคาเนส (*Glucanase*)
- เบต้า-กลูคาเนส (*Beta-glucanase*)
- กาแล็กโทซิเดส (*Galactosidase*)
- แอลฟา-กาแล็กโทซิเดส (*Alpha-galactosidase*)
- เบต้า-กาแล็กโทซิเดส (*Beta-galactosidase*)
- เซลลูเลส (*Cellulase*)

- เซลโลไบเอส (Cellobiase)
- ไชลานเนส (Xylanase)
- เฮมิเซลลูเลส (Hemicellulase)
- ไลเปส (Lipase)
- แล็กเทส (Lactase)
- โพรทีเอส (Protease)
- เอนโด-โพรทีเอส (Endo-protease)
- เอกโซ-โพรทีเอส (Exo-protease)
- พรอกเทส (Proctase)
- เพกทีเนส (Pectinase)
- ไฟเทส (Phytase)

● สารช่วยเสริมการย่อย ได้แก่

- ซิทริกแอซิด (Citric acid)
- แล็กติกแอซิด (Lactic acid)
- มาลิกแอซิด (Malic acid)
- ฟอร์มิกแอซิด (Formic acid)
- ทาร์ทาริกแอซิด (Tartaric acid)
- โมโนโซเดียมออร์โทฟอสเฟต (Monosodium orthophosphate)

● สารปรับปรุงคุณภาพซากและผลิตภัณฑ์สัตว์ ได้แก่

- โครเมียม พิคอลิเนต (Chromium picolinate)

● ประเภทลิปิดและอนุพันธ์ ได้แก่

- คอเลสเตอรอล (Cholesterol)
- เลซิทีน (Lecithin)
- ฟอสโฟไลปิด (Phospholipid)
- โพรพิลีน ไกลคอล (Propylene glycol)

4.3 กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะบรรจุตลอดจน วัตถุที่ห้ามใช้เป็นภาชนะบรรจุอาหารสัตว์เพื่อขาย ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้มีสารไม่พึงประสงค์ที่อาจติดค้างอยู่ที่ ภาชนะบรรจุ หรือโดยตัวของภาชนะบรรจุเอง ปนเปื้อนลงในอาหารสัตว์ได้ ซึ่งได้มีการกำหนดคุณภาพ มาตรฐานของภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ต้องมีลักษณะดังนี้

- ใหม่ แข็ง สะอาด และกันความชื้นได้
- ไม่มีสารที่จะปนเปื้อนกับอาหารสัตว์ในปริมาณที่อาจจะเป็นอันตรายต่อสัตว์
- ไม่มีเชื้อจุลินทรีย์ที่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อสัตว์
- ผิวภายในภาชนะบรรจุที่ทำด้วยโลหะ ต้องไม่มีสนิม ไม่มีสารตะกั่ว ถ้าถูกเคลือบด้วย สารอื่น สารดังกล่าวต้องไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์ เพื่อป้องกันมิให้อาหารสัตว์สัมผัสกับโลหะโดยตรง
- ผิวภายในภาชนะบรรจุที่สัมผัสกับอาหารสัตว์ต้องไม่มีสารตะกั่ว สนิม หรือสิ่งอื่นใดติดอยู่นอกจากสีของแลคเกอร์ หรือสีของดีบุก
- รถบรรทุกตู้เฉพาะกิจอาหารสัตว์ที่ใช้ในการขนส่งต้องทำให้ ส่วนที่บรรจุแห้งและ สะอาดไม่มีการตกค้างของสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายในส่วนที่บรรจุ และภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ต้องไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ดังต่อไปนี้
- เป็นภาชนะบรรจุที่เคยใช้บรรจุวัตถุมีพิษ ปุ๋ยหรือวัตถุอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์
- เป็นภาชนะบรรจุที่ทำให้เกิดความชื้นในอาหารสัตว์มากกว่าปริมาณความชื้นที่ได้ จดทะเบียนไว้ก่อนวัน เดือน ปี ที่อาหารสัตว์ล่วงอายุ ตามที่ระบุไว้ในฉลาก

4.4 กำหนด ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ นำเข้าเพื่อขาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันอาหารสัตว์ที่อาจมีโรคระบาดสัตว์ หรือมีสารไม่พึงประสงค์ หรือ สิ่งใดๆ ที่อาจปนเปื้อนมากับอาหารสัตว์ ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วอาจจะมีผลเสียหายต่อ อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์หรือต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่บริโภคผลิตภัณฑ์ได้ ซึ่งได้มีประกาศห้ามใช้ วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ตามข้อ 1.1 ทั้งหมดไว้แล้ว และเมื่อมีโรควัวบ้า (โรค BSE) ระบาดในแถบยุโรป ทางกรมปศุสัตว์ได้เสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศกระทรวงฯ ห้ามนำเข้าอาหารสัตว์ ที่มีส่วนผสมของเนื้อป่นและกระดูกป่นที่มีแหล่งกำเนิดจากสหภาพยุโรปและประเทศที่มีรายงานการ เกิดโรค BSE

5. ให้อธิบดีมีอำนาจในการดำเนินการได้ทันทีกับปัญหาคุณภาพอาหารสัตว์ที่เกิดขึ้นที่จะมีผลเสียต่อเกษตรกรที่ซื้ออาหารสัตว์ไปใช้ หรืออาจมีผลถึงผู้บริโภคได้เพื่อคุ้มครองเกษตรกรหรือผู้บริโภค เช่น

5.1 ออกคำสั่งเป็นหนังสือถึงผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขาย ซึ่งอาหารสัตว์ดังกล่าวผลิต นำเข้าหรือขายอาหารสัตว์ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ หรืออาหารสัตว์ที่ปรากฏจากผลการตรวจพิสูจน์ว่าเป็นอาหารสัตว์ที่ไม่ควรใช้เลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้ เพื่อให้อาหารสัตว์ปราศจากอันตรายแก่สัตว์ หรือมนุษย์ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากสัตว์

นอกจากนี้ถ้าตรวจพิสูจน์พบว่าอาหารสัตว์ปลอมปน อาหารสัตว์ผิดมาตรฐาน อาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ อาหารสัตว์ไม่ได้ขึ้นทะเบียน อาหารสัตว์ที่อธิบดีสั่งเพิกถอนทะเบียน หรืออาหารสัตว์ที่บรรจุอยู่ในภาชนะบรรจุที่ห้ามใช้ อธิบดียังมีอำนาจในการประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหารสัตว์ให้ประชาชนทราบถึงชื่อผู้ดำเนินการ สถานที่ดำเนินการ ชื่อทางการค้า และลำดับครั้งที่ผลิตหรือนำเข้า พร้อมทั้งชนิดและลักษณะของอาหารสัตว์ หรือภาชนะบรรจุนั้น ถ้าไม่ปรากฏตัวผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า แต่ปรากฏตัวผู้ขาย ให้ระบุชื่อผู้ขาย และสถานที่ขาย

5.2 สั่งยกเลิกหรือเพิกถอนทะเบียนอาหารสัตว์ที่ปรากฏภายหลังว่าอาหารสัตว์นั้นอาจเป็นอันตรายแก่สัตว์ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัติ ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2545

.....
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2525
เป็นปีที่ 37 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525”

มาตรา 2 *พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2506 และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 204 ลงวันที่ 9 กันยายน 2515

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“**อาหารสัตว์**” หมายความว่า วัตถุที่มุ่งหมายเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ที่รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ประกาศเป็นอาหารสัตว์ในราชกิจจานุเบกษา

“**ผลิต**” หมายความว่า ทำ ผสม แปรสภาพ ปรับแต่ง เปลี่ยนรูป หรือแบ่งบรรจุ

“**ขาย**” หมายความว่า จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในทางการค้า และหมายความรวมถึงการมีไว้เพื่อขายด้วย

“**นำเข้า**” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“**ภาชนะบรรจุ**” หมายความว่า วัตถุใดๆ ที่ใช้บรรจุหรือหุ้มห่ออาหารสัตว์โดยเฉพาะ

“**ฉลาก**” หมายความรวมถึง รูป รอยประดิษฐ์ หรือข้อความใดๆ ที่แสดงไว้ที่ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์

* ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม 99 ตอนที่ 111 หน้า 25 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2525

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ดินบุคคลเป็นผู้รับใบอนุญาต ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งที่ดินบุคคลแต่งตั้งให้เป็นผู้ดำเนินกิจการด้วย

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นกับออกประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา 6 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนด

(1) ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์

(2) คุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ ตามชื่อ ประเภท ชนิด หรืออายุของสัตว์ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการผลิตเพื่อขายหรือขายอาหารสัตว์นั้น

(3) ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขาย

(4) ชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วน หรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด

* (5) ชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณสมบัติ และส่วนประกอบของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ห้ามให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์

(6) วิธีการผลิต เครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหารสัตว์ เพื่อป้องกันมิให้ออาหารสัตว์ที่ผลิตเพื่อขายหรือขายเป็นอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพตามมาตรา 34

(7) คุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะบรรจุ ตลอดจนวัตถุที่ห้ามให้อใช้เป็นภาชนะบรรจุอาหารสัตว์เพื่อขาย

* ความเดิมในมาตรา 6 (5) ถูกยกเลิก โดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542

หมวด 1

คณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

มาตรา 7 ให้มีคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์คณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นรองประธานกรรมการ กับกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสิบสองคน ในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากเกษตรกรสี่คน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกอง ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้กรมปศุสัตว์ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการ

มาตรา 8 ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 9 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 8 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) รัฐมนตรีให้ออก
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เพิ่มกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา 10 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ รองประธานกรรมการ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ ไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 11 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีหรืออธิบดีแล้ว แต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การกำหนดอาหารสัตว์
- (2) การออกประกาศตามมาตรา 6

(3) การวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา 22 มาตรา 43 และมาตรา 55

(4) การพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา 51 หรือการเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 43

(5) เรื่องที่เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย หรืออธิบดีร้องขอ

มาตรา 12 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย และให้นำความในมาตรา 10 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 13 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ เรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือสิ่งใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

หมวด 2

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต

มาตรา 14 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต หรือนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตผลิตอาหารสัตว์หรือใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์จากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 15 ห้ามมิให้ผู้ใด ขายอาหารสัตว์ตามมาตรา 6 (1) เว้นแต่ได้รับอนุญาตขายอาหารสัตว์จากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 16 เมื่อได้รับคำขอตามมาตรา 14 มาตรา 15 ให้ผู้อนุญาตตรวจพิจารณาและออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล ให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสี่สิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีมีเหตุจำเป็นที่ผู้อนุญาตไม่อาจออกใบอนุญาต หรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันแต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้นั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา 17 บทบัญญัติตามมาตรา 14 มาตรา 15 ไม่ใช้บังคับแก่

(1) กระทรวง ทบวง กรม หรือรัฐวิสาหกิจที่ผลิตหรือนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เพื่อใช้ประโยชน์ของทางราชการ

(2) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ส่งออก ซึ่งอาหารสัตว์เพื่อเป็นตัวอย่างในทางวิชาการ หรือเพื่อใช้ประกอบการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ หรือเพื่อพิจารณาในการตั้งชื่อ

(3) สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรตามกฎหมาย ซึ่งผลิตอาหารสัตว์เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ของสมาชิกของตนหรือของเกษตรกรในกลุ่มเดียวกัน

ผู้ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 17 ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศ

มาตรา 18 ประเภทของใบอนุญาตมีดังนี้

- (1) ใบอนุญาตผลิตอาหารสัตว์
- (2) ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์
- (3) ใบอนุญาตขายอาหารสัตว์

ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (1) เป็นผู้รับใบอนุญาตตาม (3) สำหรับอาหารสัตว์ที่ตนผลิตและผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (2) เป็นผู้รับใบอนุญาตตาม (3) สำหรับอาหารสัตว์ที่ตนนำเข้าด้วย

มาตรา 19 ใบอนุญาตตามมาตรา 18 ให้คุ้มครองถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับใบอนุญาตด้วย ให้ถือว่ากระทำความผิดของลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับใบอนุญาตที่ได้รับการคุ้มครองตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำความผิดของผู้รับใบอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับใบอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการสุจริตที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้

มาตรา 20 ใบอนุญาตตามมาตรา 18 ให้ใช้ได้ในระยะเวลาดังนี้

- (1) ใบอนุญาตผลิตอาหารสัตว์ ให้ใช้ได้สามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต
- (2) ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ ให้ใช้ได้หนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต
- (3) ใบอนุญาตขายอาหารสัตว์ ให้ใช้ได้จนถึงสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่ออกใบอนุญาต

มาตรา 21 ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ การออกใบอนุญาตหรือไม่ออกใบอนุญาตจะต้องกระทำให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องและครบถ้วน

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อได้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ผู้ขอรับใบอนุญาตจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าผู้อนุญาตจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

มาตรา 22 ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคสอง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้เมื่ออุทธรณ์ร้องขอ

หมวด 3

หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับอาหารสัตว์

มาตรา 23 ให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตอาหารสัตว์เพื่อขายปฏิบัติดังนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคารแสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย

ลักษณะ ขนาดของป้าย และข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) จัดให้มีการวิเคราะห์อาหารสัตว์ที่มีการผลิตก่อนนำออกจากสถานที่ผลิต โดยมีหลักฐานแสดงรายละเอียดของการวิเคราะห์ ซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าสามปี

(3) จัดให้มีฉลากขนาดพอสมควร ปิดหรือติดไว้ที่ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ให้เห็นได้ชัดเจน ข้อความในฉลากต้องเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศที่มีข้อความอย่างเดียวกันกำกับไว้ด้วยกันได้ และอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

(ก) ชื่ออาหารสัตว์ทางการค้า

(ข) เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งแสดงที่ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ และเลขทะเบียนอาหารสัตว์ตามใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์

(ค) ชื่อผู้ผลิตและสถานที่ผลิต

(ง) น้ำหนักสุทธิตามระบบเมตริกของอาหารสัตว์ที่บรรจุในภาชนะบรรจุนั้น

(จ) ชื่อของวัตถุดิบที่สำคัญซึ่งใช้เป็นส่วนผสม

(ฉ) คุณภาพของอาหารสัตว์ทางเคมีโดยเฉพาะโปรตีนตามที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว

(ช) วัน เดือน ปี ที่ผลิตอาหารสัตว์ และ วัน เดือน ปี ที่อาหารสัตว์ล่วงอายุ

(ซ) วิธีใช้ ในกรณีที่ป็นหัวอาหารสัตว์ หรือวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์

มาตรา 24 เพื่อประโยชน์ในการส่งออก และเมื่อมีความจำเป็นที่จะให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตอาหารสัตว์เพื่อส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ผู้อนุญาตจะอนุญาตเป็นการเฉพาะคราวให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตอาหารสัตว์ตามมาตรฐานของต่างประเทศหรือมาตรฐานระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะต่ำกว่าหรือสูงกว่าคุณภาพหรือมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา 6 ก็ได้ แล้วให้รายงานคณะกรรมการทราบ

มาตรา 25 ให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เพื่อขายปฏิบัติดังนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคารแสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เพื่อขาย

ลักษณะ ขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) จัดให้มีใบรับรองของผู้ผลิตอาหารสัตว์ แสดงรายละเอียดการวิเคราะห์อาหารสัตว์ทุกครั้ง ที่นำเข้า

(3) จัดให้มีฉลากที่ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 23 (3)

มาตรา 26 ให้ผู้รับใบอนุญาตขายอาหารสัตว์ปฏิบัติดังนี้

(1) จัดให้มีป้ายไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคารแสดงว่าเป็นสถานที่ขายอาหารสัตว์

ลักษณะ ขนาดของป้ายและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) จัดให้มีการแยกเก็บอาหารสัตว์เป็นสัดส่วนต่างหากจากสิ่งที่จะทำให้อาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ

(3) รักษาฉลากที่ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 23 (3) หรือมาตรา 25 (3) แล้วแต่กรณี ให้คงอยู่โดยครบถ้วนและชัดเจน

(4) รักษาภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ตามที่กำหนดในสภาพเรียบร้อย ถ้าภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ชำรุด ห้ามมิให้นำมาขาย

มาตรา 27 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และยื่นขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 28 ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ผลิตอาหารสัตว์เพื่อขายสถานที่ขายอาหารสัตว์หรือสถานที่นำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เพื่อขายแล้วแต่กรณี

มาตรา 29 ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะย้ายสถานที่ผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย สถานที่ขายอาหารสัตว์ สถานที่นำเข้า หรือสถานที่เก็บอาหารสัตว์เพื่อขาย แล้วแต่กรณี ต้องแจ้งการย้ายสถานที่ดังกล่าวเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ย้าย

มาตรา 30 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดเลิกกิจการที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกกิจการ และให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุตั้งแต่วันเลิกกิจการตามที่แจ้งไว้

หมวด 4

อาหารสัตว์ปลอมปน อาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ

มาตรา 31 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิตเพื่อขาย ขายหรือนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ดังต่อไปนี้

- (1) อาหารสัตว์ปลอมปน
- (2) อาหารสัตว์ผิดมาตรฐาน
- (3) อาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ
- (4) อาหารสัตว์ที่มีได้ขึ้นทะเบียน
- (5) อาหารสัตว์ที่อธิบดีสั่งเพิกถอนทะเบียน

(6) อาหารสัตว์อื่นที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 32 อาหารสัตว์ปลอมปนได้แก่อาหารสัตว์ที่ใช้วัตถุดิบเป็นส่วนผสมไม่ตรงกับที่ขึ้นทะเบียนไว้ ยกเว้นวัตถุดิบซึ่งอาจมีได้โดยธรรมชาติ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา 33 อาหารสัตว์ผิดมาตรฐานได้แก่ อาหารสัตว์ที่มีคุณภาพไม่ถูกต้องตามมาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา 6 (2)

มาตรา 34 อาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพได้แก่ อาหารสัตว์ที่มีลักษณะต่อไปนี้

- (1) อาหารสัตว์ที่ล่วงอายุไปจากที่แสดงไว้ในฉลาก
- (2) อาหารสัตว์ที่เป็น รา บุค เน่า หรือมีวัตถุดิบพิษเจือปนอาจเป็นอันตรายแก่สัตว์ ตามลักษณะหรือปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- (3) อาหารสัตว์ที่บรรจุในภาชนะที่ต้องห้ามตามมาตรา 6 (7)

มาตรา 35 เหตุที่ไม่รู้ว่าอาหารสัตว์ที่ผลิตเพื่อขาย ขาย หรือนำเข้าเพื่อขายเป็นอาหารสัตว์ปลอมปนหรืออาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ ไม่เป็นข้อแก้ตัวให้ผู้รับใบอนุญาตพ้นผิด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมีเหตุผลเชื่อว่าอาหารสัตว์นั้นไม่เป็นอาหารสัตว์ปลอมปนหรืออาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ

มาตรา 36 เพื่อประโยชน์แก่การควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะปราศจากอันตรายแก่สัตว์หรือมนุษย์ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากสัตว์ให้อธิบดีมีอำนาจ

- (1) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า หรือผู้ขายซึ่งอาหารสัตว์ดัดแปลงแก้ไขสถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บอาหารสัตว์ได้
- (2) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้า หรือผู้ขายซึ่งอาหารสัตว์งดผลิตหรือนำเข้า หรือขายอาหารสัตว์ที่ผลิตหรือนำเข้าโดยไม่ได้ขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ หรืออาหารสัตว์ที่ปรากฏจากผลการตรวจพิสูจน์ว่าเป็นอาหารสัตว์ที่ไม่ควรใช้เลี้ยงสัตว์
- (3) ประกาศผลการตรวจพิสูจน์อาหารสัตว์ให้ประชาชนทราบในกรณีที่เป็นอาหารสัตว์อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 31 หรือภาชนะบรรจุรายใดประกอบด้วยวัตถุที่ต้องห้ามตามมาตรา 6 (7)

ประกาศดังกล่าวใน (3) ให้ระบุข้อความดังต่อไปนี้ด้วย

(ก) ในกรณีที่ปรากฏตัวผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าโดยแน่ชัด ให้ระบุชื่อผู้ดำเนินการ สถานที่ดำเนินการพร้อมทั้งชนิดและลักษณะของอาหารสัตว์หรือภาชนะบรรจุนั้น และถ้าอาหารสัตว์หรือภาชนะบรรจุดังกล่าวมีชื่อทางการค้าหรือลำดับครั้งที่ผลิตหรือนำเข้า ให้ระบุชื่อทางการค้าและลำดับครั้งที่ผลิตหรือนำเข้านั้นด้วย แล้วแต่กรณี

(ข) ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าแต่ปรากฏตัวผู้ขาย ให้ระบุชื่อผู้ขายและสถานที่ขายพร้อมทั้งชนิดและลักษณะของอาหารสัตว์หรือภาชนะบรรจุนั้น

หมวด 5

การขึ้นทะเบียนและการโฆษณาอาหารสัตว์

มาตรา 37 ผู้รับใบอนุญาตผลิตอาหารสัตว์เพื่อขายหรือผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เพื่อขาย ผู้ใดประสงค์จะผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ชนิดใด ต้องนำอาหารสัตว์ชนิดนั้นมาขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์แล้ว จึงจะผลิตเพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์นั้นได้

การขอขึ้นทะเบียนและการออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 38 เมื่อได้มีประกาศตามมาตรา 6(1) แล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 14 ซึ่งผลิตอาหารสัตว์อยู่ก่อนวันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด งดผลิตอาหารสัตว์จนกว่าจะได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ตามมาตรา 37 เว้นแต่ผู้อนุญาตจะได้รับอนุญาตให้ผลิตต่อไปได้เป็นการชั่วคราวภายในกำหนดเวลาที่เห็นสมควร

มาตรา 39 เมื่อได้มีการประกาศตามมาตรา 6(1) แล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 14 ซึ่งนำหรือสั่งอาหารสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรอยู่ก่อนวันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด นำอาหารสัตว์นั้นมาขอขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเว้นแต่ผู้อนุญาตจะผ่อนผันขยายระยะเวลาดังกล่าวให้

มาตรา 40 ผู้รับใบอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ต้องผลิตหรือนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ให้ตรงตามที่ได้ขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ไว้

มาตรา 41 การขอแก้ไขรายการทะเบียนอาหารสัตว์ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขอแก้ไขรายการทะเบียนอาหารสัตว์ และการอนุญาตให้แก้ไขรายการทะเบียนอาหารสัตว์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 42 ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ให้ใช้ได้ตลอดไปเว้นแต่ถูกสั่งยกเลิกหรือเพิกถอน

มาตรา 43 อาหารสัตว์ที่ได้ขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ไว้แล้ว หากปรากฏภายหลังว่าอาหารสัตว์นั้นไม่มีการผลิตหรือนำเข้าเกินสองปี หรืออาจเป็นอันตรายแก่สัตว์ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนทะเบียนอาหารสัตว์และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนทะเบียนอาหารสัตว์ มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคสองย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนทะเบียนอาหารสัตว์

มาตรา 44 ในกรณีใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์สูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ และการออกใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 45 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาคุณภาพของอาหารสัตว์อันเป็นเท็จ หรือเกินความจริง ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือสำคัญผิดในคุณภาพของอาหารสัตว์นั้น

มาตรา 46 ผู้ใดประสงค์จะโฆษณาคุณภาพหรือสรรพคุณของอาหารสัตว์ทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ทางฉายภาพ ภาพยนตร์ หรือทางหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์อื่นหรือด้วยวิธีอื่นใดเพื่อประโยชน์ในทางการค้าต้องนำเสียง ภาพ ภาพยนตร์หรือข้อความที่จะโฆษณา ดังกล่าวนั้น ให้ผู้อนุญาตตรวจพิจารณา ก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะโฆษณาได้

มาตรา 47 เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของผู้เลี้ยงสัตว์ให้อธิบติมีอำนาจสั่งเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ขาย หรือผู้ทำการโฆษณา ระงับการโฆษณาอาหารสัตว์ที่เห็นว่าเป็นการโฆษณาโดยฝ่าฝืนมาตรา 45

(2) ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ขาย หรือผู้ทำการโฆษณาระงับการผลิตการนำเข้า การขาย หรือการโฆษณาอาหารสัตว์ที่คณะกรรมการเห็นว่าอาหารสัตว์ดังกล่าวไม่มีคุณภาพหรือสรรพคุณตามที่โฆษณา

หมวด 6 พนักงานเจ้าหน้าที่

* **มาตรา 48** ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ผลิตอาหารสัตว์ สถานที่ขายอาหารสัตว์ สถานที่นำหรือส่งอาหารสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร สถานที่เก็บอาหารสัตว์ ในระหว่างเวลาทำการ หรือเข้าไปในสถานที่เลี้ยงสัตว์ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือเข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกอาหารสัตว์ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เพื่อ

(1) ตรวจสอบอาหารสัตว์ ภาชนะบรรจุ เอกสารหรือสิ่งใดๆ ที่เกี่ยวกับอาหารสัตว์รวมตลอดทั้งวิธีการผลิตอาหารสัตว์ หรือวิธีการเก็บรักษา

(2) นำอาหารสัตว์หรือวัตถุที่สงสัยว่าเป็นอาหารสัตว์ในปริมาณพอสมควร ไปเป็นตัวอย่างเพื่อทดสอบ ตรวจ หรือวิเคราะห์

(3) ค้น ยึด หรืออายัดอาหารสัตว์ ภาชนะบรรจุ เอกสารหรือสิ่งใดๆ เกี่ยวกับอาหารสัตว์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

* ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้เลี้ยงสัตว์ และผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง
อำนวยความสะดวกพอสมควร

มาตรา 49 ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัว ต่อผู้รับใบอนุญาต
หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 50 อาหารสัตว์ ภาชนะบรรจุ เอกสารหรือสิ่งใดๆ ที่ได้ยึดหรืออายัดได้ตามมาตรา
48 (3) ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของหรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาด ไม่ฟ้องคดีหรือศาลโดยคำพิพากษาถึงที่สุด
ไม่ให้รับ และผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึดหรืออายัด
หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดไม่ให้รับแล้วแต่กรณีให้ตกเป็นของ
กรมปศุสัตว์เพื่อจัดการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

หมวด 7

การพักใช้ใบอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 51 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง
หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้
ใบอนุญาต มีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน แต่ในกรณีที่มีการฟ้องผู้รับใบอนุญาตต่อศาลว่าได้
กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตจะสั่งทำพักใช้ใบอนุญาตไว้รอคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้นและในระหว่าง
ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้

มาตรา 52 ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตก่อนกำหนดเวลาได้ เมื่อปรากฏว่า
ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่
ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา 53 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 31 (1) หรือฝ่าฝืน
คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้จนกว่า
จะพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 54 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับ
ใบอนุญาตทราบ ในกรณีไม่พบตัวผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ปิดคำสั่งไว้
ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตทราบคำสั่งนั้นแล้ว
ตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

มาตรา 55 ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์
เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ยกอุทธรณ์หรือแก้ไข
คำสั่งของผู้อนุญาตได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 56 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต้องขายหรือจำหน่ายอาหารสัตว์ของตนที่เหลืออยู่ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตอื่นหรือแก่ผู้ที่อธิบดีเห็นสมควรภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือวันที่ทราบคำสั่งวินิจฉัยของรัฐมนตรี เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะผ่อนผันขายกำหนดเวลาดังกล่าวให้

หมวด 8 บทกำหนดโทษ

มาตรา 57 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา 6 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 58 ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์โดยฝ่าฝืนมาตรา 14 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 59 ผู้ใดขายอาหารสัตว์โดยฝ่าฝืนมาตรา 15 วรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 60 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 23 มาตรา 25 หรือมาตรา 26 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 61 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 30 หรือมาตรา 44 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 62 ผู้ใดผลิตเพื่อขาย หรือนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ปลอมปน หรืออาหารสัตว์ที่มีได้ขึ้นทะเบียนอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31 (1) หรือ (4) ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 63 ผู้ใดขายอาหารสัตว์ปลอมปนหรืออาหารสัตว์ที่มีได้ขึ้นทะเบียนอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31(1) หรือ (4) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 64 ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าอาหารสัตว์ผิดมาตรฐาน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31(2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 65 ผู้ใดขายอาหารสัตว์ผิดมาตรฐาน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31(2) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 66 ผู้ใดผลิตเพื่อขาย หรือนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31(3) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 67 ผู้ใดขายอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31(3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 68 ผู้ใดผลิตเพื่อขาย ขาย หรือนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ที่อธิบดีสั่งเพิกถอนทะเบียนหรือหรืออาหารสัตว์อื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 31(5) หรือ (6) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

* **มาตรา 68** ทวิ ผู้ใดผลิตหรือนำเข้าหรือขายอาหารสัตว์ที่ปรากฏจากผลการตรวจพิสูจน์ว่าเป็นอาหารสัตว์ที่ไม่ควรใช้เลี้ยงสัตว์ ตามมาตรา 36(2) อันเป็นการฝ่าฝืนประกาศของอธิบดี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 69 ผู้ใดโฆษณาคุณภาพของอาหารสัตว์อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา 45 มาตรา 46 หรือมาตรา 47 หรือขาดวาง หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามมาตรา 48 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 70 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 51 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 71 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามกฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

---

* มาตรา 68 ทวิ เพิ่มเติมโดยมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542

บทเฉพาะกาล

มาตรา 72 ใบอนุญาตประกอบอาหารสัตว์เพื่อการค้าและทำการค้าอาหารสัตว์ หรือใบอนุญาตทำการค้าอาหารสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ และถ้าผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปและได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ดำเนินกิจการที่ได้รับอนุญาตตามใบอนุญาตไปพลางก่อนได้ จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตใหม่ หรือผู้อนุญาตแจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาต ในกรณีที่ใบอนุญาตให้นำความในมาตรา 56 มาใช้บังคับโดยอนุโลมและในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตใหม่ให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

มาตรา 73 หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนอาหารสัตว์ที่ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ให้มีอายุใช้ได้หนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

ท้าย พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525

(1) ใบอนุญาตผลิตอาหารสัตว์			
(ก) ประสิทธิภาพในการผลิตของเครื่องจักร ไม่เกิน 10 ตัน ต่อชั่วโมง	ฉบับละ	3,000	บาท
(ข) ประสิทธิภาพในการผลิตของเครื่องจักร ส่วนที่เกิน 10 ตันต่อชั่วโมง คิดเพิ่มจาก (ก) เศษของหนึ่งตันให้คิดเป็นหนึ่งตัน	ตันละ	1,000	บาท
(2) ใบอนุญาตให้นำเข้าซึ่งอาหารสัตว์	ฉบับละ	20,000	บาท
(3) ใบอนุญาตขายอาหารสัตว์			
(ก) ขายส่งและขายปลีก	ฉบับละ	500	บาท
(ข) ขายปลีก	ฉบับละ	200	บาท
(4) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์			
(5) การขอแก้ไขรายการในใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์			
(ก) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสูตรอาหารสัตว์	ครั้งละ	1,000	บาท
(ข) ในส่วนอื่น	ครั้งละ	500	บาท
(6) ใบแทนอนุญาตหรือใบแทนใบสำคัญ การขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์	ฉบับละ	100	บาท
(7) การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละฉบับ			

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าโดยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมานานแล้วบทบัญญัติต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ยังไม่ได้รัดกุมเพียงพอ และยังขาดมาตรการเกี่ยวกับการขออนุญาตผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย การขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ ตลอดจนการควบคุมในเรื่องอื่นๆ สมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่ปัจจุบันนี้ มีผู้เลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมากนิยมใช้อาหารสัตว์ซึ่งมีส่วนผสมของสารเร่งการเจริญเติบโต หรือสารเร่งเนื้อแดง และสารดังกล่าวบางชนิดเป็นสาเหตุให้เกิดอันตรายแก่สัตว์ หรือมนุษย์ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากสัตว์ได้ แต่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการผสมสารดังกล่าวในอาหารสัตว์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของรัฐมนตรี อธิบดี และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะปราศจากอันตรายแก่สัตว์หรือมนุษย์ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากสัตว์ให้ครอบคลุมถึงกรณีการผสมสารดังกล่าวในอาหารสัตว์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. 2542 เล่ม 116, หน้า 10 ตอนที่ 20 ก.
วันที่ 25 มี.ค. 2542)

**ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตั้งแต่เริ่มต้นบังคับใช้พระราชบัญญัติ
ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ 2525
และยังมีผลบังคับใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน
(10 ธันวาคม 2545)**

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขให้ผู้ได้รับการยกเว้นมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2527

เพื่อให้ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 ปฏิบัติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายในแนวทางเดียวกัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขให้ผู้ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 17 ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกรณีผู้ผลิต ผู้นำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เพื่อใช้ประโยชน์ของทางราชการเป็นกระทรวง ทบวง กรม หรือรัฐวิสาหกิจ ให้แจ้งการผลิตและการนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ รวมทั้งสถานที่ผลิตและสถานที่เก็บอาหารสัตว์ให้กรมปศุสัตว์ทราบล่วงหน้าก่อนการผลิตหรือก่อนนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์แล้วแต่กรณีไม่น้อยกว่า สิบห้าวัน

ข้อ 2 ผู้ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 17(2) ให้แจ้งเป็นหนังสือให้กรมปศุสัตว์ทราบก่อนการดำเนินการไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ข้อ 3 ให้กรมปศุสัตว์ออกหนังสือตอบรับทราบให้ผู้แจ้งตามข้อ 1 และข้อ 2 ทราบโดยวิธีด่วนที่สุด

ข้อ 4 ผู้ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 17(3) ให้ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

4.1 เมื่อสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรตามกฎหมายรายใดมีความประสงค์จะผลิตอาหารสัตว์ เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ของสมาชิกสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรของตน ให้ทำหนังสือแจ้งต่อปศุสัตว์จังหวัดแห่งท้องที่ โดยมีหลักฐานแสดงการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรพร้อมรายชื่อสมาชิกที่จะใช้อาหารสัตว์ ที่ผลิตขึ้นนั้น รวมทั้งรายละเอียดอาหารสัตว์ที่จะผลิตด้วยว่าเป็นอาหาร สำหรับสัตว์ชนิดใด แล้วให้ปศุสัตว์ จังหวัดแจ้งกองควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ทราบด้วย

4.2 อาหารสัตว์ที่ผลิตขึ้นห้ามขายต่อผู้ที่มีได้เป็นสมาชิกสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรนั้นๆ

4.3 สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร จะต้องแจ้งรายละเอียดปริมาณการผลิตอาหารสัตว์และความต้องการใช้วัตถุดิบ ตลอดจนจำนวนสัตว์ที่ใช้อาหารสัตว์ให้ปศุสัตว์จังหวัดแห่งท้องที่ทราบ โดยทำประมาณการล่วงหน้าทุก 3 เดือน ก่อนผลิตและสรุปผลผลิตทั้งปีแจ้งให้ปศุสัตว์จังหวัดแห่งท้องที่ทราบ ก่อนวันที่ 1 มีนาคม ของปีถัดไป ซึ่งรายงานนี้ให้ปศุสัตว์จังหวัดแจ้งต่อกองควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ทราบด้วย

4.4 อาหารสัตว์ที่ผลิตจะต้องมีฉลากแจ้งคุณภาพทางเคมีไว้ที่ภาชนะบรรจุโดยอย่างน้อยต้องระบุ โปรตีนและความชื้น พร้อมทั้งแจ้งชื่อกลุ่มสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร สถานที่ผลิต วัน เดือน ปี ที่ผลิตและล่วงอายุและข้อความว่า “ใช้เฉพาะสมาชิกเท่านั้น” ไว้ด้วย

4.5 พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์สามารถเข้าตรวจสอบการดำเนินงานผลิตอาหารสัตว์ของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรได้ในเวลาทำการเพื่อช่วยเหลือให้คำแนะนำทางวิชาการ

4.6 กรณีที่สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรจะใช้วัตถุดิบในอาหารสัตว์ผลิตอาหารสัตว์ของตนให้ใช้ได้เฉพาะวัตถุดิบในอาหารสัตว์ชนิดที่ได้รับอนุญาตตามประกาศกระทรวงฯ ที่ควบคุมวัตถุดิบในอาหารสัตว์ โดยจะต้องปฏิบัติตามข้อจำกัดต่างๆ ตามชนิดของวัตถุดิบในอาหารสัตว์ในประกาศกระทรวงฯ นั้นด้วย

4.7 เมื่อกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์ใดที่เคยผลิตอาหารสัตว์ ประสงค์จะหยุดกิจการหรือเลิกกิจการผลิตอาหารสัตว์ ให้แจ้งต่อปศุสัตว์จังหวัดแห่งท้องที่ทราบด้วยแล้วให้ปศุสัตว์จังหวัดแจ้งกองควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์อีกครั้งหนึ่ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2525

(ลงชื่อ) ประยุทธ์ ศิริพานิชย์

(นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2531

โดยที่สมควรควบคุมอาหารเสริมสำหรับสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6(1) และ (7) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กำหนดให้อาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์

ข้อ 2 อาหารเสริมสำหรับสัตว์ หมายความว่า วัตถุคิบ วัตถุที่ผสมแล้ว และวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์เพื่อใช้เพิ่มคุณค่าทางโภชนาแก่สัตว์ โดยให้สัตว์กินโดยตรงหรือทำให้เจือจางก่อนใช้เลี้ยงสัตว์ และหรือใช้ผสมอาหารสัตว์อื่นเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ ได้แก่

- (1) อาหารเสริมประเภทโปรตีน
- (2) อาหารเสริมประเภทแร่ธาตุ
- (3) อาหารเสริมประเภทวิตามิน
- (4) อาหารเสริมประเภทที่กรมปศุสัตว์เห็นชอบ

ข้อ 3 คุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุสำหรับอาหารเสริมสำหรับสัตว์ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) แข็งและสะอาด
- (2) ไม่เคยใช้ใส่อาหารหรือวัตถุอื่นใดมาก่อน
- (3) ไม่มีสารปนเปื้อนกับอาหารสัตว์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์
- (4) ไม่มีเชื้อจุลินทรีย์ที่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อสัตว์
- (5) ผิวภายในภาชนะบรรจุที่สัมผัสกับอาหารสัตว์ต้องไม่มีสารตะกั่ว สนิม หรือ สีอื่น

ใดติดอยู่ นอกจากสีของแลคเกอร์หรือสีของดีบุก

(6) ผิวภายในภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ที่ทำด้วยเหล็กต้องเคลือบด้วยสารอื่นซึ่งไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์ เพื่อป้องกันมิให้อาหารสัตว์สัมผัสกับเหล็กโดยตรง

- (7) เป็นภาชนะที่ไม่เคยใช้บรรจุวัตถุดิบพืช ปุ๋ย หรือวัตถุอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์
- (8) เป็นภาชนะที่ไม่ทำให้เกิดความชื้นขึ้นแก่อาหารสัตว์เพิ่มขึ้นก่อน วัน เดือน ปี ที่อาหารสัตว์ล่วงอายุตามที่ระบุไว้ในฉลาก

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2531

(ลงชื่อ) **อุดมศักดิ์ ทั้งทอง**

(นายอุดมศักดิ์ ทั้งทอง)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ : ข้อ 2 ถูกยกเลิกโดยประกาศกระทรวงฯ เรื่อง กำหนดอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2533

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2533

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการควบคุมอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 มาตรา 6 (1) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงเห็นสมควรให้ยกเลิกความในข้อ 2 แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2531 และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ 2 อาหารเสริมสำหรับสัตว์ หมายความว่า วัตถุที่ผสมแล้ว วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการแก่สัตว์ โดยให้สัตว์กินโดยตรง และหรือทำให้เจือจางก่อนใช้เลี้ยงสัตว์และหรือใช้ผสมอาหารสัตว์อื่นเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ ได้แก่

- ก. อาหารเสริมโปรตีน
- ข. อาหารเสริมแร่ธาตุ
- ค. อาหารเสริมวิตามิน

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533

(ลงชื่อ) **อุดมศักดิ์ ทังทอง**

(นายอุดมศักดิ์ ทังทอง)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะคุณภาพหรือมาตรฐานของผลิตภัณฑ์นมและคุณภาพหรือมาตรฐานภาชนะบรรจุ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2535

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการควบคุมผลิตภัณฑ์นมที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 (1) (2) และ (7) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนด ประเภท ชนิดและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์นมสำหรับเป็นอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2531 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2531

ข้อ 2 ให้ผลิตภัณฑ์นมที่ใช้สำหรับสัตว์ทุกชนิดดังต่อไปนี้เป็นอาหารสัตว์

- (1) นมผงสำหรับสัตว์ (Whole Milk Powder Feed Grade)
- (2) หางนมผงสำหรับสัตว์ (Skimmed Milk Powder and Butter Milk Powder Feed Grade)
- (3) หางนมผงดัดแปลงสำหรับสัตว์ (Denatured Skimmed Milk Powder and Butter

Milk Powder)

- (4) หางเนยผงสำหรับสัตว์ (Whey Powder)
- (5) อาหารแทนนมสำหรับสัตว์ (Milk Replacer)
- (6) หางเนยผงดัดแปลงสำหรับสัตว์ (Denatured Whey Powder)

ข้อ 3 คุณภาพหรือมาตรฐานของผลิตภัณฑ์นมที่ใช้สำหรับสัตว์ทุกชนิด มีดังต่อไปนี้

- (1) นมผงสำหรับสัตว์ ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นจากนมโค ระบายน้ำออกโดยกรรมวิธีต่างๆ จนเป็นผง
- (2) หางนมผงสำหรับสัตว์ ต้องเป็นนมผงสำหรับสัตว์ที่สกัดไขมันออกบางส่วน และระบายน้ำออก โดยกรรมวิธีต่างๆ จนเป็นผง
- (3) หางนมผงดัดแปลงสำหรับสัตว์ต้องเป็นนมผงสำหรับสัตว์ที่สกัดไขมันออกบางส่วน และระบายน้ำออก โดยกรรมวิธีต่างๆ จนเป็นผงและเติมวัตถุบิอื่น ๆ เพื่อเพิ่มคุณค่าให้เหมาะสม

(4) หางเนยสำหรับสัตว์ ต้องเป็นผลิตภัณฑ์จากส่วนที่เหลือจากกระบวนการทำเนยแข็ง นะมาระเหยน้ำและทำให้แห้ง

(5) อาหารแทนนมสำหรับสัตว์ ต้องเป็นผลิตภัณฑ์นมที่นำมาเติมวัตถุดิบอื่นๆ เพื่อให้มีคุณค่าทางอาหารใกล้เคียงกับนมตามธรรมชาติ

(6) หางเนยผงดัดแปลงสำหรับสัตว์ ต้องเป็นหางเนยผงที่นำมาเติมวัตถุดิบบางตัวเพื่อเพิ่มคุณภาพให้เหมาะสม

ข้อ 4 คุณภาพหรือมาตรฐานของผลิตภัณฑ์นม ตามข้อ 2 ให้คิดเป็นร้อยละของน้ำหนักดังต่อไปนี้

(1) นมผงสำหรับสัตว์ (Whole Milk Powder Feed Grade)

โปรตีน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 26

ไขมัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 26

ความชื้น ไม่มากกว่าร้อยละ 8

(2) หางนมผงสำหรับสัตว์ (Skimmed Milk Powder and Butter Milk Powder Feed Grade)

โปรตีน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 28

ไขมัน ไม่มากกว่าร้อยละ 1.5

ความชื้น ไม่มากกว่าร้อยละ 8

(3) หางนมผงดัดแปลงสำหรับสัตว์ (Denatured Skimmed Milk Powder and Butter Milk Powder)

โปรตีน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25

ความชื้น ไม่มากกว่าร้อยละ 8

(4) หางเนยผงสำหรับสัตว์ (Whey Powder)

โปรตีน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

ความชื้น ไม่มากกว่าร้อยละ 8

(5) อาหารแทนนมสำหรับสัตว์ (Milk Replacer)

โปรตีน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

ความชื้น ไม่มากกว่าร้อยละ 8

(6) หางเนยผงดัดแปลงสำหรับสัตว์ (Denatured Whey Powder)

โปรตีน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 12

ความชื้น ไม่มากกว่าร้อยละ 8

ข้อ 5 คุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์นม ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) เป็นภาชนะบรรจุที่ใหม่ แห้งสะอาด และกันความชื้นได้

(2) ผิวภายในภาชนะบรรจุที่ทำด้วยโลหะ ต้องไม่มีสนิมและถ้าเคลือบต้องเคลือบด้วยสารซึ่งไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์

- (3) รถบรรทุกผู้เฉพาะกิจผลิตภัณฑ์นม ที่ใช้ในการขนส่งทำให้ส่วนที่บรรจุแห้ง และ
สะอาด ไม่มีการตกค้างของสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายในส่วนที่บรรจุ
- (4) ไม่มีเชื้อจุลินทรีย์ ที่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2535

(ลงชื่อ) อาชวี เตาลานนท์

(นายอาชวี เตาลานนท์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2536

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้อาหารเสริมไขมันสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 (1) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพ
อาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้
ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ง. ของข้อ 2. แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนด
อาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 5 กันยายน 2531 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอาหารเสริมสำหรับสัตว์เป็นอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2533 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2533

“ง. อาหารเสริมไขมัน”

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2536

(ลงชื่อ) สุเทพ เทือกสุบรรณ

(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดลักษณะของอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ พ.ศ. 2537

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 34(2) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะของอาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2536 ลงวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2536

ข้อ 2 อาหารสัตว์เสื่อมคุณภาพตามมาตรา 34(2) มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) มีเชื้อซัลโมเนลลา (*Salmonella spp.*)

(2) มีเชื้อแบคทีเรียปริมาณมากกว่า 8×10^6 โคโลนีต่อหนึ่งกรัมของน้ำหนักอาหารสัตว์ประเภทวัตถุดิบ วัตถุดิบผสมแล้ว ชนิดอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปและหัวอาหารสัตว์ ยกเว้นอาหารสัตว์ที่มีสารเสริมชีวนะผสมอยู่

(3) มีเชื้อราปริมาณมากกว่า 1×10^5 โคโลนีต่อหนึ่งกรัมของน้ำหนักอาหารสัตว์ ยกเว้นข้าวโพดป่นมากกว่า 5×10^5 โคโลนีต่อหนึ่งกรัมของน้ำหนักอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบ วัตถุดิบผสมแล้วชนิดอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปและหัวอาหารสัตว์ ยกเว้นอาหารสัตว์ที่มีสารเสริมชีวนะผสมอยู่

(4) มีปริมาณอะฟลาทอกซินในประเภทดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทวัตถุดิบ

กากถั่วเหลือง	มากกว่า	50	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
กากถั่วลิสง	มากกว่า	500	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
ปลาป่น	มากกว่า	40	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
รำข้าว รำละเอียด, รำหยาบ, รำสกัดน้ำมัน			
	มากกว่า	50	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
ข้าวโพดป่น	มากกว่า	100	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
ข้าวโพดเมล็ด	มากกว่า	100	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม

(ข) ประเภทวัตถุที่ผสมแล้ว

1. หัวอาหารสัตว์

หัวอาหารไก่	มากกว่า 50	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
หัวอาหารเป็ด	มากกว่า 40	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
หัวอาหารโค-กระบือ	มากกว่า 100	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
หัวอาหารสุกร	มากกว่า 50	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม

2. อาหารสัตว์สำเร็จรูป

อาหารสำเร็จรูปไก่ไข่	มากกว่า 100	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
อาหารสำเร็จรูปไก่เนื้อ	มากกว่า 100	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
อาหารสำเร็จรูปเป็ด	มากกว่า 30	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
อาหารสำเร็จรูปสุกรแรกเกิดถึงน้ำหนัก 15 กิโลกรัม	มากกว่า 50	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
อาหารสำเร็จรูปสุกรน้ำหนัก 15 กิโลกรัมขึ้นไป	มากกว่า 100	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
อาหารสำเร็จรูปโคอายุไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 100	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม
อาหารสำเร็จรูปโคอายุตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป	มากกว่า 200	ไมโครกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538

(ลงชื่อ) ประจวบ ไชยสาส์น

(นายประจวบ ไชยสาส์น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อาศัยเป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อาศัยหรือห้ามมิให้อาศัยวัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ. 2534

อาศัยอำนาจความในมาตรา 6(4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อาศัยเป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อาศัยหรือห้ามมิให้อาศัยวัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2529 ลงวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2529

(2) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ที่ให้อาศัยเป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อาศัยหรือห้ามมิให้อาศัยวัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503 ลงวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2503

(3) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ที่ให้อาศัยเป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อาศัยหรือห้ามมิให้อาศัยวัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2531 ลงวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2531

(4) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ที่ให้อาศัยเป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อาศัยหรือห้ามมิให้อาศัยวัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2531 ลงวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2531

(5) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ที่ให้อาศัยเป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจน

อัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้ใช้หรือห้ามมิให้ใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2534 ลงวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2534

(6) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ที่ให้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้ใช้หรือห้ามมิให้ใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2534 ลงวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2534

ข้อ 2 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้วัตถุประเภทแร่ธาตุ ซึ่งอยู่ในรูปเกลือของแร่ธาตุเป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์และให้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปเพื่อขายได้ไม่เกินอัตราที่กำหนดดังต่อไปนี้

(1) ในหนึ่งกิโลกรัมของอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับไก่และเป็ด ให้มีแร่ธาตุในรูปเกลือของแร่ธาตุชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารต่อไปนี้ผสมในอาหารสัตว์ได้โดยมีปริมาณแร่ธาตุไม่เกินที่กำหนดดังต่อไปนี้

(ก) โคบอลต์ (Cobolt)	ไม่เกิน	10	มิลลิกรัม
(ข) คลอรีน (Chorine)	ไม่เกิน	1,5000	มิลลิกรัม
(ค) ทองแดง (Copper)	ไม่เกิน	300	มิลลิกรัม
(ง) ไอโอดีน (Iodine)	ไม่เกิน	300	มิลลิกรัม
(จ) แมงกานีส (Manganese)	ไม่เกิน	2,000	มิลลิกรัม
(ฉ) แคลเซียม (Calcium)	ไม่เกิน	12,000	มิลลิกรัม
(ช) ซีลีเนียม (Selenium)	ไม่เกิน	2	มิลลิกรัม
(ซ) ฟลูออรีน (Fluorine)	ไม่เกิน	200	มิลลิกรัม
(ฌ) โมลิบดีนัม (Molypdenum)	ไม่เกิน	100	มิลลิกรัม
(ญ) โซเดียม (Sodium)	ไม่เกิน	2,000	มิลลิกรัม
(ฎ) สังกะสี (Zinc)	ไม่เกิน	1,000	มิลลิกรัม
(ฏ) เหล็ก (Iron)	ไม่เกิน	1,000	มิลลิกรัม
(ฐ) แมกนีเซียม (Magnesium)	ไม่เกิน	3,000	มิลลิกรัม
(ฑ) ฟอสฟอรัส (Phosphorus)	ไม่เกิน	8,000	มิลลิกรัม
(ฒ) โพแทสเซียม (Potassium)	ไม่เกิน	20,000	มิลลิกรัม

กำหนดปริมาณแร่ธาตุในข้อ (ฉ) ถ้าเป็นอาหารสัตว์สำหรับเป็ดไข่และไก่ไข่ ให้ใช้แคลเซียมผสมในอาหารสัตว์ได้ในปริมาณไม่เกิน 50,000 มิลลิกรัม

(2) ในหนึ่งกิโลกรัมของอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับสุกร ให้มีแร่ธาตุในรูปเกลือของแร่ธาตุหรือแร่ธาตุชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารต่อไปนี้ผสมในอาหารสัตว์ได้โดยมีปริมาณแร่ธาตุไม่เกินที่กำหนดดังต่อไปนี้

(ก) โคบอลต์ (Cobolt)	ไม่เกิน	10	มิลลิกรัม
(ข) ทองแดง (Copper)	ไม่เกิน	250	มิลลิกรัม
(ค) ไอโอดีน (Iodine)	ไม่เกิน	400	มิลลิกรัม

(ง) แมงกานีส (Manganese)	ไม่เกิน	400	มิลลิกรัม
(จ) แคลเซียม (Calcium)	ไม่เกิน	10,000	มิลลิกรัม
(ฉ) ซีลีเนียม (Selenium)	ไม่เกิน	2	มิลลิกรัม
(ช) ฟลูออรีน (Fluorine)	ไม่เกิน	150	มิลลิกรัม
(ซ) โมลิบดีนัม (Molybdenum)	ไม่เกิน	20	มิลลิกรัม
(ฌ) โซเดียม (Sodium)	ไม่เกิน	8,000	มิลลิกรัม
(ญ) สังกะสี (Zinc)	ไม่เกิน	1,000	มิลลิกรัม
(ฎ) เหล็ก (Iron)	ไม่เกิน	3,000	มิลลิกรัม
(ฏ) แมกนีเซียม (Magnesium)	ไม่เกิน	3,000	มิลลิกรัม
(ฐ) ฟอสฟอรัส (Phosphorus)	ไม่เกิน	15,000	มิลลิกรัม
(ฑ) โพแทสเซียม (Potassium)	ไม่เกิน	20,000	มิลลิกรัม

(3) ในหนึ่งกิโลกรัมของอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับโค ให้มีแร่ธาตุในรูปเกลือของแร่ธาตุชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารต่อไปนี้ผสมในอาหารสัตว์ได้ โดยมีปริมาณแร่ธาตุไม่เกินที่กำหนดดังต่อไปนี้

(ก) โคบอลต์ (Cobalt)	ไม่เกิน	10	มิลลิกรัม
(ข) ทองแดง (Copper)	ไม่เกิน	100	มิลลิกรัม
(ค) ไอโอดีน (Iodine)	ไม่เกิน	500	มิลลิกรัม
(ง) แมงกานีส (Manganese)	ไม่เกิน	1,000	มิลลิกรัม
(จ) แคลเซียม (Calcium)	ไม่เกิน	10,000	มิลลิกรัม
(ฉ) ซีลีเนียม (Selenium)	ไม่เกิน	2	มิลลิกรัม
(ช) ฟลูออรีน (Fluorine)	ไม่เกิน	40	มิลลิกรัม
(ซ) โมลิบดีนัม (Molybdenum)	ไม่เกิน	10	มิลลิกรัม
(ฌ) โซเดียม (Sodium)	ไม่เกิน	40,000	มิลลิกรัม
(ญ) สังกะสี (Zinc)	ไม่เกิน	500	มิลลิกรัม
(ฎ) เหล็ก (Iron)	ไม่เกิน	1,000	มิลลิกรัม
(ฏ) แมกนีเซียม (Magnesium)	ไม่เกิน	5,000	มิลลิกรัม
(ฐ) ฟอสฟอรัส (Phosphorus)	ไม่เกิน	10,000	มิลลิกรัม
(ฑ) กำมะถัน (Sulphur)	ไม่เกิน	40,000	มิลลิกรัม
(ฒ) โพแทสเซียม (Potassium)	ไม่เกิน	30,00	มิลลิกรัม

ข้อ 4 ให้วัตถุดิบที่มีสรรพคุณเป็นสารเร่งการเจริญเติบโตของสัตว์เป็นวัตถุดิบที่เติมในอาหารสัตว์ และให้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปเพื่อขายได้ไม่เกินอัตราที่กำหนดต่อไปนี้

(1) ในหนึ่งกิโลกรัมของอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับไก่กระต๊อ ไก่ไข่หรือไก่พันธุ์ และเป็ดเนื้อ เป็ดไข่หรือเป็ดพันธุ์ ให้มีวัตถุดิบที่มีสรรพคุณเป็นสารเร่งการเจริญเติบโตชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารเร่งการเจริญเติบโตตามชื่อทางวิทยาศาสตร์ต่อไปนี้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ได้ไม่เกินปริมาณที่กำหนดดังต่อไปนี้

(ก) คลอรัทเทระไซคลิน (Chlortetracycline)	ไม่เกิน	50	มิลลิกรัม
(ข) เอนราไมซิน (Enramycin)	ไม่เกิน	10	มิลลิกรัม
(ค) ฟลาโวฟอสโฟไลพอล (Flavophospholipol)	ไม่เกิน	2	มิลลิกรัม
(ง) ลินโคไมซิน (Lincomycin)	ไม่เกิน	4	มิลลิกรัม
(จ) ออกซีเทตระไซคลิน (Oxytetracycline)	ไม่เกิน	55	มิลลิกรัม
(ฉ) ไทโลซิน (Tylosin)	ไม่เกิน	22	มิลลิกรัม
(ช) เวอร์จิเนียไมซิน (Virginiamycin)	ไม่เกิน	15	มิลลิกรัม
(ซ) สไปราไมซิน (Spiramycin)	ไม่เกิน	20	มิลลิกรัม
(ณ) ซิงก์-แบซิทรราชิน (Zinc-Bacitracin)	ไม่เกิน	50	มิลลิกรัม

สารเร่งการเจริญเติบโตชนิดไนโตรวิน (Nitrovin) ตามข้อ (ฉ) ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป สำหรับไก่ไข่

สารเร่งการเจริญเติบโตในวรรคหนึ่งทุกชนิด ห้ามมิให้ใช้ผสมในอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป สำหรับไก่และเป็ดตามอายุและชนิดของไก่และเป็ดดังต่อไปนี้

(ก) อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับไก่กระทองอายุมากกว่า 6 สัปดาห์นับแต่วันเกิดเป็นต้นไป

(ข) อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับไก่ไข่หรือไก่พันธุ์อายุมากกว่า 16 สัปดาห์นับแต่วันเกิดเป็นต้นไป

(ค) อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับเป็ดเนื้ออายุมากกว่า 8 สัปดาห์ นับแต่วันเกิดเป็นต้นไป

(ง) อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับเป็ดไข่และเป็ดพันธุ์อายุมากกว่า 20 สัปดาห์ นับแต่วันเกิดเป็นต้นไป

(2) ในหนึ่งกิโลกรัมของอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับสุกรระยะแรกเกิดถึงน้ำหนัก 60 กิโลกรัม ให้มีวัตถุซึ่งมีสรรพคุณเป็นสารเร่งการเจริญเติบโตของสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารเร่งการเจริญเติบโต ตามชื่อทางวิทยาศาสตร์ต่อไปนี้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ได้ ไม่เกินปริมาณที่กำหนดดังต่อไปนี้

(ก) คลอรัทเทระไซคลิน (Chlortetracycline)	ไม่เกิน	50	มิลลิกรัม
(ข) เอนราไมซิน (Enramycin)	ไม่เกิน	20	มิลลิกรัม
(ค) ฟลาโวฟอสโฟไลพอล (Flavophospholipol)	ไม่เกิน	10	มิลลิกรัม
(ง) ไทโลซิน (Tylosin)	ไม่เกิน	40	มิลลิกรัม
(จ) เวอร์จิเนียไมซิน (Virginiamycin)	ไม่เกิน	15	มิลลิกรัม
(ฉ) สไปราไมซิน (Spiramycin)	ไม่เกิน	20	มิลลิกรัม
(ช) ซิงก์-แบซิทรราชิน (Zinc-Bacitracin)	ไม่เกิน	50	มิลลิกรัม

(3) อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป สำหรับสุกร ซึ่งมีน้ำหนักตัวไม่เกิน 25 กิโลกรัม และสุกรซึ่งมีน้ำหนักตัวเกิน 25 กิโลกรัม แต่ไม่เกิน 60 กิโลกรัม และสำหรับสุกรซึ่งมีน้ำหนักตัวตั้งแต่

5 กิโลกรัมถึงน้ำหนักตัว 15 กิโลกรัม และสุกรซึ่งน้ำหนักตัวเกิน 15 กิโลกรัม แต่ไม่เกิน 60 กิโลกรัม ให้มีวัตถุซึ่งมีสรรพคุณเป็นสารเร่งการเจริญเติบโตของสุกร ได้ไม่เกินที่กำหนดดังต่อไปนี้

(ก) อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับสุกรน้ำหนักตัวหนักเกิน 5 กิโลกรัมถึง 15 กิโลกรัม ให้เติมสารออกซีเทตระไซคลิน (Oxytetracycline) ได้ไม่เกิน 50 มิลลิกรัมต่ออาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปหนึ่งกิโลกรัม

แต่ในอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับสุกรน้ำหนักตัวเกิน 15 กิโลกรัมแต่ไม่เกิน 60 กิโลกรัม ให้เติมสารออกซีเทตระไซคลิน (Oxytetracycline) ได้ไม่เกิน 10 มิลลิกรัมต่ออาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปหนึ่งกิโลกรัม

(4) ในหนึ่งกิโลกรัมของอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับโคและกระบือ ซึ่งมีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุไม่เกิน 1 ปี 6 เดือน ให้มีวัตถุซึ่งมีสรรพคุณเป็นสารเร่งการเจริญเติบโตของสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารเร่งการเจริญเติบโตตามชื่อทางวิทยาศาสตร์ต่อไปนี้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปได้ไม่เกินปริมาณที่กำหนดดังต่อไปนี้

(ก) ออกซีเทตระไซคลิน (Oxytetracycline)	ไม่เกิน	50	มิลลิกรัม
(ข) คลออร์เทตระไซคลิน (Chlortetracycline)	ไม่เกิน	50	มิลลิกรัม
(ง) ฟลาโวฟอสโฟไลพอล (Flavophospholipol)	ไม่เกิน	8	มิลลิกรัม
(จ) ลาซาโลซิเดโซเดียม (Lasalocid Sodium)	ไม่เกิน	30	มิลลิกรัม
(ฉ) ซิงก์-แบซิทรากซิน (Zinc-Bacitracin)	ไม่เกิน	20	มิลลิกรัม

ข้อ 5 กำหนดให้วัตถุประเภทสารควบคุมหนอนและแมลง ซึ่งมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า ไซโรมาซีน (Cyromazine) เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปสำหรับไก่ไข่เพื่อขายได้ในอัตรา 5 มิลลิกรัม ต่ออาหารสัตว์หนึ่งกิโลกรัม

ข้อ 6 ในอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป สำหรับไก่ เป็ด สุกร โค กระบือ ภายในระยะเวลา 7 วัน ก่อนทำการฆ่าเพื่อการบริโภคผลิตภัณฑ์จากสัตว์เป็นอาหาร ห้ามไม่ให้ใช้วัตถุซึ่งมีสรรพคุณเป็นสารเร่งการเจริญเติบโตของสัตว์และสารควบคุมหนอนและแมลงตามกำหนดในข้อ 4 และข้อ 5 แห่งประกาศนี้ทุกชนิด เดิมหรือผสมในอาหารสัตว์หรือในการผลิตอาหารสัตว์

ข้อ 7 ให้วัตถุซึ่งมีสรรพคุณเป็นสารลดนอมคุณภาพของอาหารสัตว์เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์และให้ใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารดังกล่าวเป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปเพื่อขายได้ไม่เกินปริมาณที่กำหนดดังต่อไปนี้

(1) โพรพิโอนิกแอซิด (Propionic acid)	ไม่เกินร้อยละ	0.1
(2) เบนโซอิกแอซิด (Benzoic acid)	ไม่เกินร้อยละ	0.1
(3) แอสคอร์บิกแอซิด (Ascorbic acid)	ไม่เกินร้อยละ	0.1
(4) อีริทอร์บิกแอซิด (Erythorbic acid)	ไม่เกินร้อยละ	0.1
(5) ซอร์บิกแอซิด (Sorbic acid)	ไม่เกินร้อยละ	0.1
(6) ไทโอดิโพรพิโอนิกแอซิด (Thiodipropionic acid)	ไม่เกินร้อยละ	0.1
(7) ฟอร์มิกแอซิด (Formic acid)	ไม่เกินร้อยละ	0.1

(8) แอซีติกแอซิด (Acetic acid)	ไม่เกินร้อยละ 0.1
(9) แล็กติกแอซิด (Lactic acid)	ไม่เกินร้อยละ 0.1
(10) ซิทริกแอซิด (Citric acid)	ไม่เกินร้อยละ 0.1
(11) ทาร์ทริกแอซิด (Tartaric acid)	ไม่เกินร้อยละ 0.1
(12) แมลิกแอซิด (Malic acid)	ไม่เกินร้อยละ 0.1
(13) ฟิวมาริกแอซิด (Fumaric acid)	ไม่เกินร้อยละ 0.1
(14) ออร์โทฟอสฟอริกแอซิด (Orthophosphoric acid)	ไม่เกินร้อยละ 0.1
(15) ไฮโดรคลอริกแอซิด (Hydrochloric acid)	ไม่เกินร้อยละ 0.1
(16) ซัลฟิวริกแอซิด (Sulphuric acid)	ไม่เกินร้อยละ 0.1
(17) บี.เอช.ที. บิวทิลเฮเทดไฮดรอกซีโทลูอิน (BHT = Butylated Hydroxytoluene)	ไม่เกินร้อยละ 0.05
(18) บี.เอช.เอ. บิวทิลเฮเทดไฮดรอกซีแอนนิโซล (BHA = Butylated Hydroxyanisol)	ไม่เกินร้อยละ 0.05
(19) อีทอกซีควิน (Ethoxyquin)	ไม่เกินร้อยละ 0.015
(20) เอดทา เอทิลีน ไดอะมีน เททระอะซิเตต (EDTA = Ethylene Diamine Tetra acetate)	ไม่เกินร้อยละ 0.024
(21) เกลือโพรพิโอเนต (Propionate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(22) เกลือเบนโซเอต (Benzoate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(23) เกลือแอสคอร์เบต (Ascorbate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(24) เกลืออีริทอร์เบต (Erythorbate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(25) เกลือซอร์เบต (Sorbate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(26) ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (Sulphur dioxide)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(27) เกลือซัลไฟต์ (Sulphites salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(28) เกลือไบซัลไฟต์ (Bisulphites salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(29) เกลือเมตาไบซัลไฟต์ (Metabisulphites salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(30) เกลือฟอร์มेट (Formate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(31) เกลืออะซิเตต (Acetate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(32) เกลือไดอะซิเตต (Diacetate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(33) เกลือแล็กเตต (Lactates salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(34) เกลือซิเตรต (Citrate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(35) เกลือทาร์เตรต (Tartrate salts)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(36) โซเดียมไนไตรต์ (Sodium nitrite)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(37) ไดลอร์ิลไทโอดิโพรพิโอเนต (Dilauryl Thiodipropionate)	ไม่เกินร้อยละ 0.3
(38) โพรพิลแกลเลต (Propyl gallate)	ไม่เกินร้อยละ 0.1

(39) ออกทิลแกลเลต (Octyl gallate) ไม่เกินร้อยละ 0.1

(40) โดเดซิลแกลเลต (Dodecyl gallate) ไม่เกินร้อยละ 0.1

ข้อ 8 กำหนดให้ชีวผลิตภัณฑ์ซึ่งมีชื่อทางวิชาการอาหารสัตว์ว่า “สารเสริมชีวนะ” ต่อไปนี้เป็น
วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์และให้ใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารดังกล่าวตามชื่อทางวิทยาศาสตร์ต่อ
ไปนี้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปเพื่อขายได้ในอัตราส่วนไม่น้อยกว่า 1×10^5 ซี.เอฟ.ยู
(CFU) ต่ออาหารสัตว์หนึ่งกิโลกรัม ได้แก่

(ก) จำพวกเชื้อแบคทีเรีย

- (1) แล็กโทบาซิลลัส แพลนทารัม (*Lactobacillus plantarum*)
- (2) แล็กโทบาซิลลัส เคซีไอ (*Lactobacillus casei*)
- (3) แล็กโทบาซิลลัส เฟอร์เมนตัม (*Lactobacillus fermentum*)
- (4) แล็กโทบาซิลลัส เบรวิส (*Lactobacillus brevis*)
- (5) แล็กโทบาซิลลัส บัลการ์ิคัส (*Lactobacillus bulgaricus*)
- (6) แล็กโทบาซิลลัส เฟอร์เมนตัม (*Lactobacillus fermentum*)
- (7) แล็กโทบาซิลลัส แอซิโดฟิลัส (*Lactobacillus acidophilus*)
- (8) แล็กโทบาซิลลัส เคอร์วาทัส (*Lactobacillus curvatus*)
- (9) แล็กโทบาซิลลัส เดลบรูคิไอ (*Lactobacillus delbruekii*)
- (10) แล็กโทบาซิลลัส แล็กติส (*Lactobacillus lactis*)
- (11) แล็กโทบาซิลลัส รีวเทอริไอ (*Lactobacillus reuterii*)
- (12) แล็กโทบาซิลลัส เฮลเวติกัส (*Lactobacillus helveticus*)
- (13) ลิวโคนอสตอค มีเซนเทอรอยเดส (*Streptococcus mesenteroides*)
- (14) สเตรปโทค็อกคัส ฟิเซียมเซอร์เนลล์ 68 (*Streptococcus faecium cernelle 68*)
- (15) สเตรปโทค็อกคัส เทอร์โมฟิลัส (*Streptococcus Thermophilus*)
- (16) สเตรปโทค็อกคัส ฟิเซียม (*Streptococcus Faecium*)
- (17) ลิวโคนอสตอค ครีโมริส (*Streptococcus Cremoris*)
- (18) สเตรปโทค็อกคัส ไดอะซิทีแล็กติส (*Streptococcus diacetylactis*)
- (19) สเตรปโทค็อกคัส แล็กติส (*Streptococcus lactis*)
- (20) สเตรปโทค็อกคัส อินเตอร์มีเดียส (*Streptococcus intermedius*)
- (21) บาซิลลัส ซับทิลิส สเตรน บีเอ็น (*Bacillus Subtiis Strain BN*)
- (22) บาซิลลัส โคแอกูแลน (*Bacillus coggulan*)
- (23) บาซิลลัส เลนตัส (*Bacillus lentus*)
- (24) บาซิลลัส ไลเคนิเฟอร์มิส (*Bacillus lechenifermis*)
- (25) บาซิลลัส พุมิลัส (*Bacillus pumilus*)
- (26) บาซิลลัส ซับทิลิส (*Bacillus Subtilis*)

(สเตรนที่ไม่สร้างยาปฏิชีวนะ) (non antibiotic producing strains only)

- (27) บาซิลลัส โทโยอิ (*Bacillus toyoi*)
  - (28) แบคทีรอยเดส แอมิโลฟิลัส (*Bacteroides amylophilus*)
  - (29) แบคทีรอยเดส คาพิลโลซัส (*Bacteroides capillosus*)
  - (30) แบคทีรอยเดส รุมิโนโคลา (*Bacteroides ruminocola*)
  - (31) แบคทีรอยเดส ซูอิส (*Bacteroides suis*)
  - (32) ไบฟิโดแบคทีเรียม แอนิเมติส (*Bifidobacterium adolescentis*)
  - (33) ไบฟิโดแบคทีเรียม แอนิเมติส (*Bifidobacterium animalis*)
  - (34) ไบฟิโดแบคทีเรียม ไบฟิดัม (*Bifidobacterium bifidum*)
  - (35) ไบฟิโดแบคทีเรียม อินแฟนติส (*Bifidobacterium infantis*)
  - (36) ไบฟิโดแบคทีเรียม ลองกัม (*Bifidobacterium longum*)
  - (37) ไบฟิโดแบคทีเรียม เทอร์โมฟิลัม (*Bifidobacterium thermophilum*)
  - (38) พีดิโอค็อกคัส เซอวีวีชีอี (*Pediococcus cerevisiae*)
  - (39) ดอมโมซัส (*domosus*)
  - (40) พีดิโอค็อกคัส เพนโทซาเซียส (*Pediococcus pentosaceus*)
  - (41) โพรพियोเนแบคทีเรียม ฟรีเดนไรชีอี (*Propionibacterium freudenreichii*)
  - (42) โพรพियोเนแบคทีเรียม เซอร์มานีอี (*Propionibacterium shermanii*)
- (ข) จำพวกเชื้อรา
- (1) พีดิโอค็อกคัส สปีชีส์ (*Pediococcus sp.*)
  - (2) ยีสต์ (*Yeast*)
  - (3) แอสเพอร์จิลลัส ไนเกอร์ (*Aspergillus niger*)
  - (4) แอสเพอร์จิลลัส ออไรซี (*Aspergillus oryzae*)
  - (5) แคนดิดา พินโทเลเปซี (*Candida Pintolepesi*)
  - (6) แซ็กคาโลไมเซส เซอวีวีชีอี (*Sacchalomyces cerevisiae*)

ข้อ 9 กำหนดให้ชีวผลิตภัณฑ์ประเภทสารจำพวกเอนไซม์ (Enzyme) เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์และให้ใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารดังกล่าวตามชื่อทางวิทยาศาสตร์ต่อไปนี้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปเพื่อขายได้ในอัตราส่วนไม่น้อยกว่า 100 ยูนิต (Units) ต่อ อาหารสัตว์หนึ่งกิโลกรัม ได้แก่

- (1) แอมิเลส (Amylase)
- (2) แอลฟา-แอมิเลส (Alpha-amylase)
- (3) เบต้า-แอมิเลส (Beta-amylase)
- (4) กลูโค-แอมิเลส (Gluco-amylase)
- (5) เอส-แอมิเลส (S-amylase)
- (6) กลูโคซิเดส (Glucosidase)
- (7) แอมิโลกลูโคซิเดส (Amylogucosidase)

- (8) กลูคาเนส (Glucanase)
- (9) เบต้า-กลูคาเนส (Beta-glucanase)
- (10) กาแล็กโทซิเดส (Galactosidase)
- (11) แอลฟา-กาแล็กโทซิเดส (Alpha-galactosidase)
- (12) เบต้า-กาแล็กโทซิเดส (Beta-galactosidase)
- (13) เซลลูเลส (Cellobiase)
- (14) เซลโลไบเอส (Cellobiase)
- (15) ไชลานเนส (Xylanase)
- (16) เฮมิเซลลูเลส (Hemicellulase)
- (17) ลิเพส (Lipase)
- (18) แล็กเทส (Lactase)
- (19) โปรทีเอส (Protease)
- (20) เอนโด-โปรทีเอส (Endo-protease)
- (21) เอกโซ-โปรทีเอส (Exo-protease)
- (22) พรอกเทส (Proctase)
- (23) เพกทีเนส (Pectinase)
- (24) ไฟเทส (phytase)

ข้อ 10 กำหนดให้วัตถุดิบประเภทสารช่วยเสริมการย่อยเป็นวัตถุดิบเติมในอาหารสัตว์และให้ใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดของสารดังกล่าวตามชื่อทางวิทยาศาสตร์ต่อไปนี้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปเพื่อขายได้ในอัตราส่วนไม่มากกว่าร้อยละ 2 ต่ออาหารสัตว์ หนึ่งกิโลกรัม

- (1) ซิทริกแอซิก (Citric Acid)
- (2) แลคติกแอซิก (Lactic acid)
- (3) มาลิกแอซิก (Malic acid)
- (4) ฟอร์มิกแอซิก (Formic acid)
- (5) ทาร์ทาริกแอซิก (Tartaric acid)
- (6) ไมโนโซเดียมออร์โทฟอสเฟต (Monosodium orthophosphate)

ประกาศ ณ วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2539

(ลงชื่อ) สุวิทย์ คุณกิตติ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วผสมในการผลิตอาหารสัตว์ เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ. 2539 ออกให้อใช้บังคับแล้วนั้น

เนื่องจากกระบวนการผลิตอาหารสัตว์บางอย่างจำเป็นต้องใช้อใช้ส่วผสมกับวัตถุที่กำหนดให้เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ผสมในอาหารสัตว์ในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฉบับดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักวิชาการด้านอาหารสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6(4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศฉบับนี้ให้อใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 2 ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็น ข้อ 2 ทวิ ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ. 2539

“ข้อ 2 ทวิ ในประกาศนี้

“สื้อ (Carries)” หมายความว่า วัตถุที่ใช้อใช้ในการเจือจางหรือใช้อใช้เป็นส่วผสมของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ และให้หมายความรวมถึงส่วของพืช แร่ธาตุ กากน้ำตาล ผลิตภัณฑ์เหลือจากการหมัก น้ำ น้ำมันที่ใช้อในการผลิตอาหารสัตว์ วัสดุที่เหลือจากการเกษตรที่ปลอดภัย เคลย์ (Clay) ซิลิคอนไดออกไซด์ (Silicondioxide) เคโอลิน (Kaolin) และแป้งจากพืชที่ใช้อในการผลิตอาหารสัตว์ด้วย”

ข้อ 3 ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็น (ฎ) ของข้อ 4(1) แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่องกำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วผสมในการผลิต

อาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้ใช้หรือห้ามมิให้ใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ. 2539

“(ฎ) อะไวลาไมซิน (Avilamycin) ไม่เกิน 2.5 มิลลิกรัม”

ข้อ 4 ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้ เป็น (ฅ) และ (ญ) ของข้อ 4(2) แห่งประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้ใช้หรือห้ามมิให้ใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ. 2539

“(ฅ) อีโฟรโตไมซิน (Efrotomycin) ไม่เกิน 16 มิลลิกรัม”

“(ญ) ไทโอเปปติน (Thiopeptin) ไม่เกิน 20 มิลลิกรัม”

ข้อ 5 ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้ เป็น (ฉ) ของข้อ 4(4) แห่งประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้ใช้หรือห้ามมิให้ใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ. 2539

“(5) การใช้ส่วนผสมในสารเร่งการเจริญเติบโต ตามที่กำหนดในข้อ 4(1) (2) (3) และ (4) จะต้องใช้ส่วนผสมเพื่อผลิตเป็นสารผสมล่วงหน้า (Premix) ในปริมาณที่กำหนดดังต่อไปนี้

(ก) คลอเตตระไซคลิกลิน (Chlotetracycline)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ข) เอนราไมซิน (Enramycin)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ค) ฟลาโวฟอสโฟไลพอล (Flavophospholipol)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ง) ลินโคไมซิน (Lincomycin)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(จ) ออกซีเทตระไซคลิกลิน (Oxytetracycline)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ฉ) ไทโลซิน (Tylosin)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ช) ซิงก์-แบซิทรราชิน (Zinc- Bacitracin)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ช) สไปราไมซิน (Spiramycin)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ฅ) อะไวลาไมซิน (Avilamycin)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ญ) โมเนนซิน โซเดียม (Monensin Sodium)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ฎ) ไทโอเปปติน (Thiopeptin)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ฏ) อีโฟรโตไมซิน (Efrotomycin)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
(ฐ) ลาซาโลซิด โซเดียม (Lasalosid sodium)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55
(ฑ) เวอร์จินีอามิซิน (Virginiamycin)	จะต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50”

ประกาศ ณ วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ 2539

(ลงชื่อ) สุวิทย์ คุณกิตติ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุดิบในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุดิบนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540

โดยที่เห็นสมควรกำหนดชนิดของวัตถุดิบในอาหารสัตว์เพิ่มเติม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6(4) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

1. กำหนดให้กรดอะมิโนเป็นวัตถุดิบในอาหารสัตว์และให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ได้ทุกชนิด โดยมีปริมาณที่ให้อผสมในอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปแล้ว จะต้องม้ออัตราส่วนหรือปริมาณของกรดอะมิโนชนิดเดียวหรือหลายชนิดรวมกันไม่มากกว่าร้อยละ 5 และกรดอะมิโนที่ให้อใช้เป็นวัตถุดิบในอาหารสัตว์ มีดังนี้

1. ไลซีน (Lysine)
2. เมไทโอนีน (Methionine)
3. อาร์จินีน (Arginine)
4. ฮีสทีดีน (Histidine)
5. ซิสทีน (Cystine)
6. ทริปโทแฟน (Tryptophan)
7. ฟีนิลอะลานีน (Phenylalanine)
8. ลิวซีน (Leucine)
9. ทรีโอนีน (Threonine)
10. แวลีน (Valine)
11. ไอโซลิวซีน (Isoleucine)
12. ไทโรซีน (Tyrosine)

2. กำหนดให้ลิปิดและอนุพันธ์เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์และให้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ได้ทุกชนิด โดยมีปริมาณที่ใช้ผสมในอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปแล้ว จะต้องมียัตราของลิปิดและอนุพันธ์ชนิดเดียวหรือหลายชนิดรวมกันไม่มากกว่าร้อยละ 10 และชนิดของลิปิดและอนุพันธ์ที่ใช้เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์มี ดังนี้

1. คอเลสเตอรอล (Cholesterol)
2. เลซิทีน (Lecithin)
3. ฟอสโฟลิปิด (Phospholipid)
4. โพรพิลีน ไกลคอล (Propylene glycol)

3. กำหนดให้โครเมียม พิคอลิเนต (Chromium Picolinate) เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ประเภทสารปรับปรุงคุณภาพซากสัตว์ และให้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์สำหรับสุกรน้ำหนักตั้งแต่ 15 กิโลกรัมถึงส่งตลาด โดยให้ใช้ในอัตราส่วนไม่มากกว่า 200 ไมโครกรัมต่ออาหารสัตว์ 1 กิโลกรัม

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2540

(ลงชื่อ) **ชูชีพ หาญสวัสดิ์**

(นายชูชีพ หาญสวัสดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดอาหารสัตว์ผสมยาเป็นอาหารสัตว์ พ.ศ. 2541

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้อาหารสัตว์ผสมยาเป็นอาหารสัตว์
อาศัยอำนาจตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กำหนดให้อาหารสัตว์ผสมยาเป็นอาหารสัตว์

ข้อ 2 อาหารสัตว์ผสมยา หมายความว่า อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป หัวอาหารสัตว์และสาร
ผสมล่องหน้าที่มีส่วนผสมของยา หรือเภสัชเคมีภัณฑ์ หรือวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ในปริมาณที่จำกัดตาม
ขนาดการใช้ของยา หรือเภสัชเคมีภัณฑ์ หรือวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์แต่ละชนิด เพื่อเสริมสุขภาพในการ
ป้องกันและกำจัดโรคสัตว์

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

(ลงชื่อ) ปองพล อติเรกสาร

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนด ชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานของอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541

โดยที่เป็นการสมควรควบคุมคุณภาพ เนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น เป็นอาหารสัตว์ประเภทวัตถุดิบ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 6 (1) (2) (4) และ (7) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. กำหนดให้ เนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น เป็นอาหารสัตว์ประเภทวัตถุดิบ สำหรับ ไก่ เป็ด สุกร

ข้อ 2. ห้ามใช้ เนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น เป็นส่วนผสมในการผลิตเป็นอาหารสัตว์ สำหรับเลี้ยงเอื้อง

ข้อ 3. กำหนดค่านิยามของ เนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น เนื้อป่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเนื้อสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม โดยผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสมไม่รวมถึง เลือด ขน เขา กีบ หนัง มูล กระเพาะ และสิ่งตกค้างในกระเพาะ ยกเว้นที่ปนมาจากกระบวนการผลิต ในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

เนื้อป่นสกัดไขมัน หมายถึง เนื้อป่นซึ่งสกัดไขมันออกแล้ว

เนื้อและกระดูกป่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเนื้อและกระดูกของสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม โดยผ่านกระบวนการที่เหมาะสม ไม่รวมถึง เลือด ขน เขา กีบ หนัง มูล กระเพาะ และสิ่งตกค้างในกระเพาะ ยกเว้นที่ปนมาจากกระบวนการผลิตในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ข้อ 4. คุณภาพหรือมาตรฐานของ เนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น ต้องมีอัตราส่วนของโปรตีน ไขมัน คาก ความชื้น และเถ้า คิดเป็นร้อยละของน้ำหนักดังต่อไปนี้

(ก) เนื้อป่น

โปรตีน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 54

ไขมัน	ไม่เกินร้อยละ	15
กาก	ไม่เกินร้อยละ	4
ความชื้น	ไม่เกินร้อยละ	10
เถ้า	ไม่เกินร้อยละ	29
แคลเซียม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	7
ฟอสฟอรัส	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	3
(ข) เนื้อป่นสกัดไขมัน		
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	60
ไขมัน	ไม่เกินร้อยละ	5
กาก	ไม่เกินร้อยละ	4
ความชื้น	ไม่เกินร้อยละ	10
เถ้า	ไม่เกินร้อยละ	29
แคลเซียม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	7
ฟอสฟอรัส	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	3
(ค) เนื้อและกระดูกป่น (โปรตีน 50%)		
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	50
ไขมัน	ไม่เกินร้อยละ	15
กาก	ไม่เกินร้อยละ	4
ความชื้น	ไม่เกินร้อยละ	10
เถ้า	ไม่เกินร้อยละ	32
แคลเซียม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	8
ฟอสฟอรัส	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	3
(ง) เนื้อและกระดูกป่น (โปรตีน 45%)		
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	45
ไขมัน	ไม่เกินร้อยละ	15
กาก	ไม่เกินร้อยละ	4
ความชื้น	ไม่เกินร้อยละ	10
เถ้า	ไม่เกินร้อยละ	35
แคลเซียม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	9
ฟอสฟอรัส	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	4

ให้มีอัตราการย่อยได้ของโปรตีนโดยเปปซิน (pepsin digestibility) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 82 และระดับสารกันหืนไม่เกิน 0.02% ของไขมันที่มีอยู่ในแต่ละผลิตภัณฑ์

ข้อ 5. คุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ใหม่ แข็ง สะอาด และกันความชื้นได้

- (2) ไม่มีสารที่จะปนเปื้อนกับอาหารสัตว์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์
- (3) ไม่มีเชื้อจุลินทรีย์ที่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อสัตว์
- (4) ผิวภายในภาชนะบรรจุที่ทำด้วยโลหะ ต้องไม่มีสนิม ถ้าถูกเคลือบด้วยสารอื่น สารดังกล่าวต้องไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์
- (5) รถบรรทุกผู้เฉพาะกิจอาหารสัตว์ที่ใช้ในการขนส่ง ต้องทำให้ส่วนที่บรรจุแห้งและสะอาด ไม่มีการตกค้างของสิ่งหนึ่งสิ่งใด ภายในส่วนที่บรรจุ

ข้อ 6. ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (1) เป็นภาชนะที่เคยใช้บรรจุวัตถุมีพิษ ปุ๋ย หรือวัตถุอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์
- (2) เป็นภาชนะบรรจุที่ทำให้เกิดความชื้นในอาหารสัตว์ มากกว่าปริมาณความชื้นที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อน วัน เดือน ปี ที่อาหารสัตว์ล่วงอายุ ตามที่ระบุไว้ในฉลาก

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

(ลงชื่อ) **ปองพล อดิเรกสาร**

(นายปองพล อดิเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขายตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541

โดยที่เห็นสมควรกำหนดให้วัตถุที่ใช้อใช้ในการเจือจางหรือใช้อเป็นส่วนผสมของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์เพิ่มเติม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6(4) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

กำหนดให้ เดกซ์โตรส (Dextrose) และหรือ แล็กโตส (Lactose) เป็นสิ้อ เพื่อใช้อในการเจือจางหรือใช้อเป็นส่วนผสมในปริมาณที่เหมาะสมของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์

ประกาศฉบับนี้ให้อใช้บังคับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2541

(ลงชื่อ) ปองพล อติเรกสาร

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขายตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2541

ด้วยมีการตรวจพบเชื้อ VRE (*Vancomycin Resistant Enterococcus*) ในเนื้อไก่แช่แข็งของไทย และคาดว่าจะเกิดจากการใช้สารเคมีกัมมันต์ชนิด อะโวพาร์ซิน (*Avoparcin*) ซึ่งเป็นสารเร่งการเจริญเติบโตในการผลิตอาหารสัตว์

อาศัยอำนาจตามมาตรา 6 (4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิก

1. ความในข้อ 4 (1) (ก) และ (2) (ก) แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2539

2. ความในข้อ 6 (5) (ก) แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้ หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2539

ประกาศฉบับนี้ให้อใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2541

(ลงชื่อ) ปองพล อติเรกสาร

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของวัตถุดิบในอาหารสัตว์ที่ให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อขายตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ให้อใช้หรือห้ามมิให้อใช้วัตถุดิบนั้นเกินกำหนด (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541

โดยที่เห็นสมควรกำหนดชนิดของวัตถุดิบในอาหารสัตว์เพิ่มเติม อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 6(4) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ให้วัตถุดิบประเภทวิตามินเป็นวัตถุดิบในอาหารสัตว์ และให้อใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปได้ทุกชนิด ชนิดของวิตามินและปริมาณที่ให้อผสมในอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป มีดังต่อไปนี้

ชนิดของวิตามิน	ปริมาณต่ำสุดที่กำหนดให้มีในอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป 1 กิโลกรัม				
	ไก่เนื้อ	ไก่ไข่	สุกร	โคเนื้อ	โคนม
วิตามินเอ (Vitamin A)	1,500 ไอยู (IU)	1,420 ไอยู (IU)	1,300 ไอยู (IU)	2,200 ไอยู (IU)	2,200 ไอยู (IU)
วิตามินบี 1 (Thiamine)	1.8 มิลลิกรัม	0.8 มิลลิกรัม	1.0 มิลลิกรัม	-	-
วิตามินบี 2 (Riboflavin)	3.0 มิลลิกรัม	1.7 มิลลิกรัม	2.0 มิลลิกรัม	-	-
วิตามินบี 6 (Pyridoxine Hydrochloride)	3.0 มิลลิกรัม	2.8 มิลลิกรัม	1.0 มิลลิกรัม	-	-
วิตามินบี 12 (Cyanocobalamin)	0.007 มิลลิกรัม	0.003 มิลลิกรัม	0.005 มิลลิกรัม	-	-
วิตามินดี 2 (Calciferol) หรือ วิตามินดี 3 (Cholecalciferol)	-	-	150 ไอยู (IU)	275 ไอยู (IU)	300 ไอยู (IU)
วิตามินดี 3 (Cholecalciferol)	200 ไอซียู (ICU)	190 ไอซียู (ICU)	-	-	-
วิตามินอี (Vitamin E)	10 ไอยู (IU)	4.7 ไอยู (IU)	11 ไอยู (IU)	15 ไอยู (IU)	15 ไอยู (IU)
วิตามินเค (Vitamin K)	0.50 มิลลิกรัม	0.47 มิลลิกรัม	0.5 มิลลิกรัม	-	-

ชนิดของวิตามิน	ปริมาณต่ำสุดที่กำหนดให้มีในอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป 1 กิโลกรัม				
	โปรตีน	ไขมัน	สุกร	โคเนื้อ	โคนม
ไบโอติน (Biotin)	0.12 มิลลิกรัม	0.09 มิลลิกรัม	0.05 มิลลิกรัม	-	-
โคลีน (Choline)	750 มิลลิกรัม	470 มิลลิกรัม	300 มิลลิกรัม	-	-
โฟลิก แอซิด (Folic acid)	0.50 มิลลิกรัม	0.23 มิลลิกรัม	0.3 มิลลิกรัม	-	-
ไนอะซิน (Niacin)	25 มิลลิกรัม	10.3 มิลลิกรัม	7 มิลลิกรัม	-	-
แพนโทธีนิก แอซิด (Pantothenic acid)	10 มิลลิกรัม	9.4 มิลลิกรัม	7 มิลลิกรัม	-	-

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

(ลงชื่อ) **ปองพล อติเรกสาร**

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบ ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้วประเภทผลิตภัณฑ์นม สำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มีส่วนผสมของวัตถุดิบผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริม ที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียมเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2542

ด้วยปรากฏว่ามีการปนเปื้อนสารไดออกซิน ในเนื้อไก่ ผลิตภัณฑ์สัตว์ ผลิตภัณฑ์นม โดยพบว่ามาจากอาหารสัตว์ที่ปนเปื้อนสารไดออกซิน ที่มีแหล่งผลิตในประเทศเบลเยียม ซึ่งสารดังกล่าวเป็นสารก่อมะเร็ง โดยที่วัตถุดิบอาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ อาหารเสริมสำหรับสัตว์ สามารถใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ได้ และหากมีการนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว ประเภทผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มีส่วนผสมของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ซึ่งมีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียม อาจทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารไดออกซินได้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการใช้สัตว์และผู้บริโภคในประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 (3) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบ ชนิดเนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว ชนิดอาหารสัตว์สำเร็จรูป หัวอาหารสัตว์ ประเภทผลิตภัณฑ์นม สำหรับสัตว์ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียม

ข้อ 2 การนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบ ชนิดเนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว ชนิดอาหารสัตว์สำเร็จรูป หัวอาหารสัตว์ ประเภทผลิตภัณฑ์นม สำหรับสัตว์ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ จากประเทศฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ เยอรมัน จะต้องมิหนังสือรับรองจากหน่วยงานราชการว่าไม่มีการปนเปื้อนสารไดออกซิน ที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียม

ข้อ 3 ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ) **ปองพล อติเรกสาร**

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบ ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้วประเภทผลิตภัณฑ์นม สำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มีส่วนผสมของวัตถุดิบผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริม ที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียมเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ประเภท วัตถุดิบ ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว ประเภทผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มี ส่วนผสมของวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริม ที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียม เข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2542 ไปแล้วนั้น ด้วยปรากฏหลักฐานว่าประเทศเบลเยียม ได้แสดงให้เห็นปรากฏและได้สอบสวนรวมทั้งเฝ้าระวังการปนเปื้อนสารไดออกซินในผลิตภัณฑ์จากสัตว์อย่างเข้ม งวดและได้ทำลายผลิตภัณฑ์ที่ปนเปื้อนสารไดออกซินแล้ว ทำให้อาหารสัตว์ปลอดภัยสามารถใช้ เลี้ยงสัตว์ได้ จึงสมควรยกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์จากประเทศเบลเยียม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 (3) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพ อาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบ ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว ประเภทผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มีส่วนผสมของวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริม ที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียม เข้ามาใน ราชอาณาจักร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2542

ข้อ 2 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ) อาคม เองฉ้วน

(นายอาคม เองฉ้วน)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ที่ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขาย
จากแหล่งกำเนิดที่มีรายงานหรือสงสัยว่ามีโรคที่ต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักร
พ.ศ. 2545

ด้วยขณะนี้ประเทศในทวีปยุโรปและประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอื่นๆ ที่มีการระบาดของโรค Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE) ในโค ทำให้โคป่วยและเสียชีวิตด้วยวิธีการทางประสาทเป็นจำนวนมาก ซึ่งโรคนี้สามารถติดต่อได้โดยใช้เนื้อมัน กระจกปน เลือดปนของสัตว์ที่เป็นโรครดังกล่าวผสมอาหารสัตว์ และหากมีการนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ที่มีซากสัตว์ดังกล่าวจากแหล่งที่มีการระบาดของโรคเป็นส่วนผสม อาจทำให้เกิดการระบาดของเชื้อโรค BSE ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 มาตรา 6 (3) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบผสมแล้ว ที่มีส่วนผสมของเนื้อมัน กระจกปน เลือดปนของโรคที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศอังกฤษเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2539

ข้อ 2 ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ที่มีส่วนผสมของเนื้อมัน กระจกปน เลือดปนของสัตว์ ที่มีแหล่งกำเนิดจากสหภาพยุโรป และประเทศที่มีรายงานการเกิดโรค BSE เข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

ข้อ 3 ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ที่มีส่วนผสมของเนื้อมัน กระจกปน เลือดปนของสัตว์ และส่วนอื่นของสัตว์ (ยกเว้นสัตว์น้ำ) ที่ทำปน ที่มีแหล่งกำเนิดจากทุกประเทศในทวีปยุโรปและทุกประเทศที่มีรายงานว่าหรือสงสัยว่ามีโรค BSE ยกเว้นปลาปน

ข้อ 4 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 9 สิงหาคม 2545
(ลงชื่อ) **ชูชีพ หาญสวัสดิ์**
(นายชูชีพ หาญสวัสดิ์)

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบ ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้วประเภทผลิตภัณฑ์นม สำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มีส่วนผสมของวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริม ที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียมเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ประเภท วัตถุดิบ ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว ประเภทผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มี ส่วนผสมของวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริม ที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียม เข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2542 ไปแล้วนั้นปรากฏว่าขณะนี้สถานการณ์ป่นเปื้อนสาร ไดออกซินในอาหารสัตว์ของสหภาพยุโรปได้รับการแก้ไข จึงสมควรได้มีการปรับมาตรการในการควบคุมการ ป่นเปื้อนสารไดออกซินใหม่ให้เหมาะสมขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6(3) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพ อาหารสัตว์ พ.ศ. 2529 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบ ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว ประเภทผลิตภัณฑ์นมสำหรับสัตว์ ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ที่มีส่วนผสมของวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์นม อาหารเสริม ที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียมเข้ามาใน ราชอาณาจักร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2542) ฉบับลงวันที่ 16 สิงหาคม 2542

ข้อ 2 ห้ามนำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ ประเภทวัตถุดิบ ชนิดเนื้อป่น เนื้อป่นสกัดไขมัน เนื้อ และกระดูกป่น ขนสัตว์ปีกป่น ขนสัตว์ปีกป่น ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ปีก สุกรและโค ประเภทวัตถุดิบที่ผสม แล้วชนิดหัวอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป และประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ชนิดอาหารเสริม โปรตีนและอาหารเสริมไขมันที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศเบลเยียม ยกเว้นให้นำเข้าได้ในกรณีมีหนังสือ รับรองจากหน่วยงานราชการของประเทศเบลเยียมว่า อาหารสัตว์ดังกล่าวไม่มีการปนเปื้อนสารไดออกซิน และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตไม่ได้มาจากสัตว์หรือผลิตภัณฑ์ของสัตว์ที่ปนเปื้อนสารไดออกซินหรือมาจาก ฟาร์มที่ไม่ได้มีการกักกัน พร้อมทั้งมีหนังสือรับรองผลวิเคราะห์จากหน่วยราชการว่า มีปริมาณ PCBs

(Polychlorinated biphenyls) ไม่เกิน 200 ng/gm fat ในอาหารสัตว์ประเภทวัตถุดิบ ชนิดเนื้อมัน เนื้อมัน สกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น ขนสัตว์ปีกป่น ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ปีก สุกรและโค ประเภทวัตถุดิบที่ผสม แล้ว ชนิดหัวอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป ประเภทอาหารเสริมสำหรับสัตว์ ชนิดอาหารเสริมโปรตีนและ อาหารเสริมไขมัน

ข้อ 3 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ) อาคม เอ่งฉ้วน

(นายาคม เอ่งฉ้วน)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานของอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2544

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานของอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541 ในการควบคุม คุณภาพเนื้อมัน เนื้อมันสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น เป็นอาหารสัตว์ประเภทวัตถุดิบ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 (1) (2) (4) และ (7) แห่งพระราชบัญญัติ ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความในข้อ 3 แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานของอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 3 กำหนดคำนิยามของเนื้อมัน เนื้อมันสกัดไขมัน เนื้อและกระดูกป่น

เนื้อมัน หมายถึง ผลิตรกษณ์ที่ได้จากเนื้อสัตว์ โดยผ่านกระบวนการผลิตที่เหมาะสมไม่รวมถึง เลือด ขน เขา กีบ หนัง มูล กระเพาะและสิ่งตกค้างในกระเพาะ เว้นแต่ ที่ปนมาจากกระบวนการผลิตใน ปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ยกเว้น ปลาป่น

เนื้อมันสกัดไขมัน หมายถึง เนื้อมันซึ่งสกัดไขมันออกแล้ว ยกเว้น ปลาป่น

เนื้อและกระดูกป่น หมายถึง ผลิตรกษณ์ที่ได้จากเนื้อและกระดูกของสัตว์ โดยผ่าน กระบวนการที่เหมาะสม ไม่รวมถึง เลือด ขน เขา กีบ หนัง มูล กระเพาะและสิ่งตกค้างในกระเพาะ เว้นแต่ ที่ปนมาจากกระบวนการผลิต ในปริมาณที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ยกเว้น ปลาป่น”

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในข้อ 4 (ง) แห่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนด ชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานของอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541 และให้ใช้ ข้อความต่อไปนี้แทน

“(ง) เนื้อและกระดูกป่น (โปรตีน 45%)

โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	45
ไขมัน	ไม่เกินร้อยละ	15
กาก	ไม่เกินร้อยละ	4
ความชื้น	ไม่เกินร้อยละ	10
เถ้า	ไม่เกินร้อยละ	35
แคลเซียม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	9
ฟอสฟอรัส	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	4

ให้มีอัตราการย่อยได้ของโปรตีนโดยเปปซิน (pepsin digestibility) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 82 และระดับสารกันหืนไม่เกิน 0.02% ของแต่ละผลิตภัณฑ์”

ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2544

(นายประภัตร โพธสุธน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการขออนุญาตและออกใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์

พ.ศ. 2545

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 มาตรา 14 วรรคสอง มาตรา 21 วรรคสอง และมาตรา 27 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

- (6) กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525
- (7) กฎกระทรวง ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2532) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525
- (8) กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525
- (9) กฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525
- (10) กฎกระทรวง ฉบับที่ 19 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525

หมวด 1 การขอและการออกใบอนุญาต

ข้อ 2 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ ให้ยื่นคำขอพร้อมหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขออนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ 3 เมื่อได้รับคำขอพร้อมด้วยหลักฐานถูกต้องและครบถ้วนตามข้อ 2 ให้ผู้อนุญาตตรวจพิจารณาและออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่ผู้อนุญาตไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่ง ไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้ง ให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อน สิ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้นั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ 4 ใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 2 การต่ออายุและการออกใบแทนใบอนุญาต

ข้อ 5 ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอต่ออายุใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง จะแสดงไว้ในรายการทำยใบอนุญาตนั้น หรือจะออกใบอนุญาตให้ใหม่ก็ได้

ข้อ 6 ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ผู้ใดประสงค์จะขอใบแทนใบอนุญาตให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอใบแทนใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ใบแทนใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมีคำว่า “ใบแทน” กำกับไว้ที่มุมบนด้านขวาด้วย และให้มี วัน เดือน ปี ที่ออกใบแทน พร้อมทั้งลงชื่อผู้อนุญาตหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อนุญาต

หมวด 3 การนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์

ข้อ 7 ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ผู้ใดประสงค์จะนำอาหารสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรให้ยื่นคำขอแจ้งการนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ทุกครั้งพร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบคำขอแจ้งการนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ 8 เมื่อได้รับคำขอพร้อมหลักฐานถูกต้องและครบถ้วนตามข้อ 7 ให้ผู้อนุญาตตรวจพิจารณาและออกหนังสืออนุญาตหรือมีหนังสือคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ข้อ 9 อาหารสัตว์ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรต้องผลิตจากโรงงานที่ได้มาตรฐานและผ่านการรับรองจากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิตและประเทศไทย

ข้อ 10 เมื่ออาหารสัตว์ที่นำเข้ามาถึงราชอาณาจักรให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์แจ้งเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อตรวจสอบ

ข้อ 11 ให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบอาหารสัตว์ที่นำเข้า

ข้อ 12 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วพบว่าอาหารสัตว์ที่นำเข้ามานั้น ไม่ตรงตามเอกสารที่ยื่นไว้ตามข้อ 7 หรือเป็นอาหารสัตว์ที่ไม่ควรใช้เลี้ยงสัตว์เพราะอาจเป็นอันตรายแก่สัตว์หรือมนุษย์ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ให้กรมปศุสัตว์ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์งดการนำอาหารสัตว์ดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักร

ข้อ 13 เมื่อกรมปศุสัตว์มีคำสั่งตามข้อ 12 ให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ดำเนินการส่งอาหารสัตว์นั้นกลับไปยังประเทศผู้ผลิตโดยไม่ชักช้า โดยให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ข้อ 14 การยื่นคำขอตามกฎกระทรวงนี้ ในกรุงเทพมหานครให้ยื่น ณ กองควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ในจังหวัดอื่นให้ยื่น ณ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแห่งท้องที่ที่สถานนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ตั้งอยู่ หรือกองควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ เว้นแต่อาหารสัตว์น้ำที่รัฐมนตรีประกาศเป็นอาหารสัตว์ ในกรุงเทพมหานครให้ยื่น ณ กองควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ หรือสถาบันวิจัยประมงน้ำจืด กรมประมง ในจังหวัดอื่นให้ยื่น ณ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด หรือสำนักงานประมงจังหวัดแห่งท้องที่ที่สถานนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ตั้งอยู่ หรือกองควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ หรือสถาบันวิจัยประมงน้ำจืด กรมประมง

ให้ไว้ ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2545

(นายชูชีพ หาญสวัสดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำเนาถูกต้อง

(นายระพีพงศ์ วงศ์ดี)

อธิบดีกรมปศุสัตว์

เลขรับที่.....
วันที่.....
ลงชื่อ.....ผู้รับคำขอ

คำขอแจ้งการนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

- ข้าพเจ้า (บุคคลธรรมดา/นิติบุคคล).....ผู้ดำเนินการชื่อ.....
- มีความประสงค์จะนำเข้าอาหารสัตว์ประเภท.....ชนิด.....
ชื่อทางการค้า.....ผลิตโดย.....
ตั้งอยู่ที่.....
จำนวน.....ตู้ ปริมาณ.....กิโลกรัม หมายเลขตู้.....
.....
ส่งออกจากประเทศ.....เมืองท่าที่ออก.....เมื่อวันที่.....
โดยทาง (รถ/เรือ/เครื่องบิน).....ชื่อ/หมายเลขยานพาหนะ.....
ถึงท่านำเข้า.....จังหวัด.....ในวันที่.....
ใบอินวอยซ์ (Invoice) หรือ L/C เลขที่.....ลงวันที่.....โดยจะนำไปเก็บ
ณ สถานที่เก็บอาหารสัตว์ชื่อ.....เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
- พร้อมคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานต่างๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว ดังนี้
  - ( ) 3.1) หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต (Certificate of Origin)
  - ( ) 3.2) หนังสือรับรองสุขภาพ/หนังสือรับรองการส่งออก (Certificate of Health/Certificate of Export)
จากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต
  - ( ) 3.3) หนังสือรับรองผลวิเคราะห์ (Certificate of Analysis)
  - ( ) 3.4) หนังสือแสดงรายละเอียดผลิตภัณฑ์ (Product Information)
  - ( ) 3.5) เอกสารแสดงรายละเอียดกระบวนการผลิตพร้อมรูปถ่ายหรือวีดิทัศน์
(Manufacturing Process/Flow Chart)
  - ( ) 3.6) หนังสือรับรองสูตร (Certificate of Formular)

- ( ) 3.7) สำเนาใบอินวอยซ์ (Invoice)
- ( ) 3.8) สำเนาใบขนสินค้า (Bill of Lading)
- ( ) 3.9) สำเนาใบรายการบรรจุ (Packing List)
- ( ) 3.10) สำเนาใบอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์
- ( ) 3.11) สำเนาใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์
- ( ) 3.12) บัญชีรายชื่อผู้ซื้อสินค้าพร้อมปริมาณการสั่งซื้อและที่อยู่โดยละเอียด (ถ้ามี)
- ( ) 3.13) เอกสารหลักฐานอื่นๆ ได้แก่.....

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

หมายเหตุ ใส่เครื่องหมาย / ในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ต้องการ

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์คุณภาพ หรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ ตามชื่อ ประเภท ชนิด หรืออายุของสัตว์ คุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะบรรจุ
พ.ศ. 2545

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ เกี่ยวกับการกำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ คุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ ตามชื่อ ประเภท ชนิด หรืออายุของสัตว์ คุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 มาตรา 5 และมาตรา 6 (1) (2) และ (7) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ คุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ ตามชื่อ ประเภท ชนิดหรืออายุของสัตว์ คุณภาพ หรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะบรรจุ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2538 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2538

(2) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ คุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ ตามชื่อ ประเภท ชนิดหรืออายุของสัตว์ คุณภาพ หรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะบรรจุ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2540 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2540

(3) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ คุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ ตามชื่อ ประเภท ชนิดหรืออายุของสัตว์ คุณภาพ หรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะบรรจุ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2541 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2541

(4) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท และคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ และการใช้ภาชนะบรรจุสำหรับอาหารสัตว์น้ำ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2534 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2534

(5) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การควบคุมคุณภาพหรือมาตรฐานอาหารสัตว์เลี้ยง พ.ศ. 2541 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2541

ข้อ 2 กำหนดให้อาหารสัตว์ที่ใช้สำหรับ ไก่ เป็ด นกกระทา สุกร โค กระบือ สุนัข แมว กระต่าย กบ ตะพาบน้ำ กุ้งทะเล กุ้งน้ำจืด ปลาคอก ปลาน้ำจืดกินพืช ปลาน้ำจืดกินเนื้อ และปลาทะเลกินเนื้อ เป็นอาหารสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525

ข้อ 3 กำหนดให้วัตถุดิบที่ใช้เลี้ยงสัตว์ตามประเภทและชนิดดังต่อไปนี้เป็นอาหารสัตว์

(1) ประเภทวัตถุดิบ

- (ก) กากถั่วเหลือง
- (ข) ถั่วเหลืองอบ
- (ค) กากถั่วลิสง
- (ง) ปลาป่น ชั้นคุณภาพที่ 1
- (จ) ปลาป่น ชั้นคุณภาพที่ 2
- (ฉ) ปลาป่น ชั้นคุณภาพที่ 3
- (ช) รำละเอียด
- (ซ) รำหยาบ
- (ฅ) รำสกัดน้ำมัน
- (ญ) ข้าวโพดป่น เกรด 1
- (ฎ) ข้าวโพดป่น เกรด 2
- (ฏ) ข้าวโพดเมล็ด เกรด 1
- (ฐ) ข้าวโพดเมล็ด เกรด 2
- (ฑ) ปลาและกระดูกปลาป่น

(2) ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว

- (ก) อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป
- (ข) หัวอาหารสัตว์
- (ค) สารผสมล่วงหน้า (พรีมิกซ์)

ข้อ 4 กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ประเภทวัตถุดิบ ตามอัตราส่วนของโปรตีน ไขมัน กาก ความชื้น เถ้า และเกลือ คิดเป็นร้อยละของน้ำหนักวัตถุดิบ ดังต่อไปนี้

(ก) กากถั่วเหลือง

โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	42
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	7
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	8
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	13
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	7

(ข) ถั่วเหลืองอบ			
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	36	
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	15	
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	7	
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	11	
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	6	
(ค) กากถั่วเหลือง			
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	42	
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	10	
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	8	
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	12	
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	13	
(ง) ปลาป่น ชั้นคุณภาพที่ 1			
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	60	
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	2	
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	10	
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	26	
เกลือ	ไม่มากกว่าร้อยละ	3	
(จ) ปลาป่น ชั้นคุณภาพที่ 2			
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	55	
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	2	
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	10	
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	28	
เกลือ	ไม่มากกว่าร้อยละ	3	
(ฉ) ปลาป่น ชั้นคุณภาพที่ 3			
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	50	
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	2	
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	10	
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	30	
เกลือ	ไม่มากกว่าร้อยละ	3	
(ช) รำละเอียด			
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	12	
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	15	

กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	8
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	11
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	10
(ซ) รำหยาบ		
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	5
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	2
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	28
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	11
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	18
(ฅ) รำสกัดน้ำมัน		
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	14.5
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	3
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	15
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	13
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	14
(ญ) ข้าวโพดป่น เกรด 1		
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	8
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	2
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	3
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	13
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	2
(ฎ) ข้าวโพดป่น เกรด 2		
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	7.5
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	2
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	3
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	13
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	2
(ฏ) ข้าวโพดเมล็ด เกรด 1		
โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	8
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	2
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	3
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	14.5
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	2

(จ) ข้าวโพดเมล็ด เกรด 2

โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	7.5
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	2
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	3
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	14.5
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	2

(ข) ปลาและกระดูกปลาปน

โปรตีน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ	40
ไขมัน	ไม่มากกว่าร้อยละ	18
กาก	ไม่มากกว่าร้อยละ	2
ความชื้น	ไม่มากกว่าร้อยละ	10
เถ้า	ไม่มากกว่าร้อยละ	33
เกลือ	ไม่มากกว่าร้อยละ	3

ข้อ 5 กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว ชนิดหัวอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป ให้มีอัตราส่วนของโปรตีน ไขมัน กาก และความชื้น คิดเป็นร้อยละของน้ำหนักอาหารสัตว์ ตามที่ปรากฏในใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ที่ผู้รับใบอนุญาตได้ขอขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ที่ผู้รับใบอนุญาตได้ขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามความในมาตรา 37 แห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

ข้อ 6 กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหารสัตว์ประเภทวัตถุดิบที่ผสมแล้ว ชนิดสารผสมล่วงหน้า (พรีมิกซ์) โดยต้องมีส่วนผสมที่ประกอบด้วยวัตถุดิบที่เติมในอาหารสัตว์ผสมกับสื่อ (Carriers) ตามที่ปรากฏในใบสำคัญการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ที่ผู้รับใบอนุญาตได้ขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามความในมาตรา 37 แห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

“สื่อ (Carriers)” ตามวรรคก่อนหมายความว่า วัตถุดิบที่ใช้ในการเจือจางหรือใช้เป็นส่วนผสมของวัตถุดิบที่เติมในอาหารสัตว์ และให้หมายความรวมถึงส่วนของพืช แร่ธาตุ กาก น้ำตาล ผลผลิตที่เหลือจากการหมัก น้ำ น้ำมันที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ วัสดุที่เหลือจากการเกษตรที่ปลอดภัย เคลย์ (Clay) ซิลิกอนไดออกไซด์ (Silicon dioxide) เคโอลิน (Kaolin) และแป้งจากพืชที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ด้วย

ข้อ 7 คุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) ใหม่ แข็ง สะอาด และกันความชื้นได้
- (2) ไม่มีสารปนเปื้อนกับอาหารสัตว์ในปริมาณที่อาจจะเป็นอันตรายต่อสัตว์
- (3) ไม่มีเชื้อจุลินทรีย์ที่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อสัตว์
- (4) ผิวภายในภาชนะบรรจุที่ทำด้วยโลหะ ต้องไม่มีสนิม ถ้าถูกเคลือบด้วยสารอื่นสารดังกล่าวไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์
- (5) รถบรรทุกตู้เฉพาะกิจอาหารสัตว์ที่ใช้ในการขนส่ง ต้องทำให้ส่วนที่บรรจุแห้งและสะอาด ไม่มีการตกค้างของสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายในส่วนที่บรรจุ

ข้อ 8 ภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) เป็นภาชนะบรรจุที่เคยใช้บรรจุวัตถุมีพิษ ปุ๋ย หรือวัตถุอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์

(2) เป็นภาชนะบรรจุที่ทำให้เกิดความชื้นในอาหารสัตว์มากกว่าปริมาณความชื้นที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวัน เดือน ปี ที่อาหารสัตว์ล่วงอายุ ตามที่ระบุไว้ในฉลาก

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 16 กรกฎาคม 2545

(นายชูชีพ หาญสวัสดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ที่ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขาย และกำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะ คุณสมบัติและส่วนประกอบของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ห้ามใช้เป็น ส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ พ.ศ. 2545

โดยที่ปรากฏว่ายาและสารเคมีในกลุ่มไนโตรฟูแรนส์ (Nitrofurans) กลุ่มไนโตรอิมิดาโซล (Nitroimidazoles) และไดเอทิลstilbestrol (Diethylstilbestrol (DES)) ได้มีการนำมาใช้เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ สารเคมีดังกล่าวอาจตกค้าง โน้มทำให้เกิดโรคมะเร็ง ไม่ปลอดภัยในการบริโภค สมควรกำหนดห้ามนำเข้าและเป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขประกาศกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 มาตรา 6 (3) (5) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพ อาหารสัตว์ พ.ศ. 2525 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือ ลักษณะของอาหารสัตว์ที่ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขายและกำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะคุณสมบัติ และส่วนประกอบของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ พ.ศ. 2542 ประกาศ ณ วันที่ 14 มิถุนายน 2542

(2) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือ ลักษณะของอาหารสัตว์ที่ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขายและกำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะคุณสมบัติและ ส่วนประกอบของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 ประกาศ ณ วันที่ 2 กันยายน 2542

(3) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิดหรือลักษณะของอาหารสัตว์ที่ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขายและกำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะคุณสมบัติและส่วนประกอบของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 ประกาศ ณ วันที่ 18 ตุลาคม 2543

ข้อ 2 ไม่อนุญาตให้นำเข้าเพื่อขายซึ่งอาหารสัตว์ทุกประเภทที่มียา เกสซ์เคมีภัณฑ์ เกลือของเกสซ์เคมีภัณฑ์ และเกสซ์เคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป กลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ (β -Agonist) กลุ่มไนโตรฟูแรนส์ (Nitrofurans) และกลุ่มไนโตรอิมิดาโซล (Nitroimidazoles) ยา เกสซ์เคมีภัณฑ์ เกลือของเกสซ์เคมีภัณฑ์ และเกสซ์เคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป ชนิดคลอแรมเฟนิคอล (Chloramphenicol) อะโวพาร์ซิน (Avoparcin) คาร์บาดอกซ์ (Carbadox) โอลาคิวินด็อกซ์ (Olaquinox) และไดเอทิลสติลเบสโตรล (Diethylstilbestrol (DES)) เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์

ข้อ 3 ห้ามใช้ยา เกสซ์เคมีภัณฑ์ เกลือของเกสซ์เคมีภัณฑ์ และเกสซ์เคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป กลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ (β -Agonist) กลุ่มไนโตรฟูแรนส์ (Nitrofurans) และกลุ่มไนโตรอิมิดาโซล (Nitroimidazoles) ยา เกสซ์เคมีภัณฑ์ เกลือของเกสซ์เคมีภัณฑ์ และเกสซ์เคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป ชนิดคลอแรมเฟนิคอล (Chloramphenicol) อะโวพาร์ซิน (Avoparcin) คาร์บาดอกซ์ (Carbadox) โอลาคิวินด็อกซ์ (Olaquinox) และไดเอทิลสติลเบสโตรล (Diethylstilbestrol (DES)) เป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ในการผลิตอาหารสัตว์

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 9 สิงหาคม 2545

(นายชูชีพ หาญสวัสดิ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นายระพีพงษ์ วงศ์ดี)

อธิบดีกรมปศุสัตว์

พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2510
เป็นปีที่ 22 ในรัชกาลปัจจุบัน

.....

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยยา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติการขายยา พ.ศ. 2493
- (2) พระราชบัญญัติการขายยา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2499
- (3) พระราชบัญญัติการขายยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2499
- (4) พระราชบัญญัติการขายยา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2500
- (5) พระราชบัญญัติการขายยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2505

มาตรา 4 (1) ในพระราชบัญญัตินี้

“ยา” หมายความว่า

- (1) วัตถุที่รองรับไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศ
- (2) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการวินิจฉัย บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของมนุษย์หรือสัตว์

(3) วัตถุที่เป็นเภสัชเคมีภัณฑ์หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปหรือ

(4) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับให้เกิดผลแก่สุขภาพ โครงสร้างหรือการกระทำหน้าที่ใดๆ ของร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์

วัตถุตาม (1) (2) หรือ (4) ไม่หมายความรวมถึง

(ก) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการเกษตรหรือการอุตสาหกรรมตามที่รัฐมนตรี

ประกาศ

---

(1) มาตรา 4 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 3

(ข) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหารสำหรับมนุษย์ เครื่องกีฬา เครื่องมือ เครื่องใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ เครื่องสำอาง หรือเครื่องมือและส่วนประกอบของเครื่องมือที่ใช้ในการ ประกอบโรคศิลปะหรือวิชาชีพเวชกรรม

(ค) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในห้องวิทยาศาสตร์สำหรับการวิจัย การวิเคราะห์ หรือการชันสูตรโรคซึ่งมิได้กระทำโดยตรงต่อร่างกายของมนุษย์

“ยาแผนปัจจุบัน” หมายความว่า ยาที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการประกอบวิชาชีพ เวชกรรม การประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน หรือการบำบัดโรคสัตว์

“ยาแผนโบราณ” หมายความว่า ยาที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการประกอบโรคศิลปะ แผนโบราณ หรือการบำบัดโรคสัตว์ ซึ่งอยู่ในตำรายาแผนโบราณที่รัฐมนตรีประกาศ หรือยาที่รัฐมนตรีประกาศ เป็นยาแผนโบราณ หรือยาที่ได้รับอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนตำรับยาเป็นยาแผนโบราณ

“ยาอันตราย” หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรี ประกาศเป็นยาอันตราย

“ยาควบคุมพิเศษ” หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรี ประกาศเป็นยาควบคุมพิเศษ

“ยาใช้ภายนอก” ⁽¹⁾ หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่มุ่งหมาย สำหรับใช้ภายนอก ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยาใช้เฉพาะที่

“ยาใช้เฉพาะที่” ⁽¹⁾ หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่มุ่งหมาย ใช้เฉพาะที่กับหู ตา จมูก ปาก ทวารหนัก ช่องคลอด หรือท่อน้ำนม

“ยาสามัญประจำบ้าน” หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่รัฐมนตรี ประกาศเป็นยาสามัญประจำบ้าน

“ยาบรรจุเสร็จ” ⁽²⁾ หมายความว่า ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่ได้ผลิตขึ้น เสร็จในรูปต่างๆ ทางเภสัชกรรม ซึ่งบรรจุในภาชนะที่ปิดหรือผนึกไว้ และมีฉลากครบถ้วนตาม พระราชบัญญัตินี้

“ยาสมุนไพร” หมายความว่า ยาที่ได้จากพฤกษชาติ สัตว์ หรือแร่ซึ่งมิได้ผสมปรุง หรือแปรสภาพ

“เภสัชเคมีภัณฑ์” ⁽³⁾ หมายความว่า สารอินทรีย์เคมี หรืออนินทรีย์เคมี ซึ่งเป็นสาร เดียวที่ใช้ปรุง แต่ง เตรียม หรือผสมเป็นยา

“เภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป” ⁽⁴⁾ หมายความว่า สารอินทรีย์เคมีหรืออนินทรีย์เคมี ทั้งที่เป็นสารเดี่ยวหรือสารผสมที่อยู่ในลักษณะพร้อมที่จะนำมาใช้ประกอบในการผลิตเป็นยาสำเร็จรูป

“การประกอบวิชาชีพเวชกรรม” ⁽⁵⁾ หมายความว่า การประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม

(1) เป็นนิยามที่เพิ่มเติมขึ้นตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 และแก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530

(3) (4) และ (5) เป็นนิยามที่เพิ่มเติมขึ้นตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 และแก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530

“การประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน” หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยความรู้อื่นได้ศึกษาตามหลักวิทยาศาสตร์

“การประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ” หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะโดยอาศัยความรู้จากตำรา หรือการเรียนสืบต่อกันมา อันมิใช่การศึกษาตามหลักวิทยาศาสตร์

“การบำบัดโรคสัตว์” หมายความว่า การกระทำใดๆ อันกระทำโดยตรงต่อร่างกายของสัตว์เพื่อตรวจ รักษา ป้องกัน หรือกำจัดโรค

“ผู้รับอนุญาต” ⁽¹⁾ หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้หมายความรวมถึงผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ดำเนินการด้วย

“ผู้อนุญาต” ⁽²⁾ หมายความว่า

(1) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย สำหรับการอนุญาตผลิตยา หรือการนำเข้าหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร

(2) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย สำหรับการขายยาในกรุงเทพมหานคร

(3) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับการอนุญาตขายยาในจังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจนอกจากกรุงเทพมหานคร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการยาตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วใช้บังคับได้

(1) แก้ไขโดย พรบ.ยว (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

(2) มีการแก้ไขสองครั้ง แก้ไขครั้งแรกตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518 แก้ไขครั้งที่สองตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

หมวด 1

คณะกรรมการยา

มาตรา 6 ⁽¹⁾ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการยา” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งคณะบดี คณะเภสัชศาสตร์สองคน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเก้าคน ในจำนวนนี้อย่างน้อยสองคนจะต้องเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ

ให้รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและเลขานุการและให้ผู้อำนวยการกองควบคุมยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 8 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งคือ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) รัฐมนตรีให้ออก
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(7) ถูกสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะ

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 9 การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 4

มาตรา 10 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำแนะนำหรือความเห็นในเรื่องต่อไปนี้

- (1) การอนุญาตผลิตยา ขยาย หรือนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร และการขึ้นทะเบียนตำรับยา
- (2) การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาตหรือการเพิกถอนทะเบียนตำรับยา
- (3) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการผลิตยา การนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร การนำยามาเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจ และการตรวจสอบสถานที่ผลิตยา สถานที่ขยายสถานที่นำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรและสถานที่เก็บยา
- (4) การที่รัฐมนตรีจะใช้อำนาจตามมาตรา 76 หรือมาตรา 77
- (5) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 11 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และให้นำมาตรา 9 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม

หมวด 2

การขออนุญาต และออกใบอนุญาตเกี่ยวกับยาแผนปัจจุบัน

มาตรา 12 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนปัจจุบัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 13 (1) บทบัญญัติมาตรา 12 ไม่ใช้บังคับแก่

(1) การผลิตยาซึ่งผลิตโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทย และองค์การเภสัชกรรม

(2) การผลิตยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือของผู้ประกอบโรคศิลปะที่สั่งสำหรับคนไข้เฉพาะรายหรือตามใบสั่งยาของผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์สำหรับสัตว์เฉพาะราย

(3) การขยายสมุนไพรที่ไม่ใช่ยาอันตราย การขยายสามัญประจำบ้าน การขยายซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาทันตกรรมขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตนหรือการขยายซึ่งผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ขายสำหรับสัตว์ซึ่งตนบำบัดหรือป้องกันโรค หรือการขยายซึ่งขายโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทย และองค์การเภสัชกรรม

(4) การนำยาติดตัวเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งไม่เกินจำนวนที่จำเป็นจะต้องใช้เฉพาะตัวได้สามสิบวัน

(5) การนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทย และองค์การเภสัชกรรม

(2) ผู้ได้รับการยกเว้นตาม (1) และ (5) ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 5

(2) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 6

มาตรา 14 ⁽¹⁾ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนปัจจุบันได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต

(1) เป็นเจ้าของกิจการและเป็นผู้มีทรัพย์สิน หรือฐานะพอที่จะตั้งและดำเนินกิจการได้

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(3) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(4) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุกในความผิดที่กฎหมายบัญญัติ ให้ถือเอาการกระทำโดยทุจริตเป็นองค์ประกอบ หรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท กฎหมายว่าด้วยการขายยา หรือพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(5) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(6) ไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(7) มีสถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา สถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร หรือสถานที่เก็บยา และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตยา การขายยา หรือการเก็บยาและการควบคุมหรือรักษาคุณภาพยา ซึ่งมีลักษณะและจำนวนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(8) ใช้ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจไม่ซ้ำหรือคล้ายคลึงกับชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจของผู้รับอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตยังไม่ครบหนึ่งปี

(9) ⁽²⁾มีผู้ที่จะปฏิบัติการตามมาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 มาตรา 40 ทวิ มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 43 หรือมาตรา 44 แล้วแต่กรณี

ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตาม (9) ต้องอยู่ประจำ ณ สถานที่ผลิต สถานที่ขายยา หรือสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรได้แต่เพียงแห่งเดียว

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ดำเนินกิจการต้องมีคุณสมบัติตาม (2) และ (3) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (4) (5) หรือ (6)

มาตรา 15 ⁽³⁾ประเภทใบอนุญาตสำหรับยาแผนปัจจุบันมีดังนี้

(1) อนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบัน

(2) ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน

(3) ใบอนุญาตขายส่งยาแผนปัจจุบัน

(4) ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุม

พิเศษ

(5) ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 6

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 7

(3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 8

(6) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักร

ให้ถือว่าผู้ได้รับอนุญาตตาม (1) หรือ (6) เป็นผู้ได้รับอนุญาตตาม (3) สำหรับยาที่ตนผลิตหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรด้วย แล้วแต่กรณี

ให้ถือว่าผู้ได้รับอนุญาตตาม (2) เป็นผู้ได้รับอนุญาตตาม (3) (4) และ (5) ด้วย

ให้ถือว่าผู้ได้รับอนุญาตตาม (3) เป็นผู้ได้รับอนุญาตตาม (4) และ (5) ด้วยแต่ให้ขายได้เฉพาะการขายส่งเท่านั้น

มาตรา 16 ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรา 15 ให้คุ้มครองถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย

ให้ถือว่าการกระทำของลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตที่ได้รับการคุ้มครองตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของผู้รับอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการสุจริตที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้

มาตรา 17 (1) ใบอนุญาตตามมาตรา 15 ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่ยื่นคำขอใบอนุญาต ถ้าผู้รับอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้ จนกว่าผู้อนุญาตจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาต และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้รับอนุญาตซึ่งใบอนุญาตของตนสิ้นอายุไม่เกินหนึ่งเดือน จะยื่นคำขอผ่อนผันพร้อมด้วยแสดงเหตุผลขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ แต่การยื่นคำขอผ่อนผันนี้ ไม่เป็นเหตุให้พ้นผิดสำหรับการประกอบกิจการที่ได้กระทำไปก่อนขอต่ออายุใบอนุญาตซึ่งถือว่าเป็นการประกอบกิจการโดยใบอนุญาตขาดอายุ

การขอต่ออายุใบอนุญาตเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ จะกระทำมิได้

มาตรา 18 ในกรณีผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่ออกให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือของผู้อนุญาตแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันก่อนที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคสอง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้ เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 7

หมวด 3

หน้าที่ของผู้อนุญาตเกี่ยวกับยาแผนปัจจุบัน

มาตรา 19 ⁽¹⁾ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาต

(1) ผลิตหรือขายยาแผนปัจจุบันนอกสถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่เป็นการขายส่ง

(2) ผลิตหรือขายยาแผนปัจจุบันไม่ตรงตามประเภทของใบอนุญาต

(3) ขายยาแผนปัจจุบันที่เป็นยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษให้แก่ผู้รับใบอนุญาต ตามมาตรา 15 (4)

มาตรา 20 ⁽²⁾ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันต้องมีเภสัชกรชั้นหนึ่งอย่างน้อยสองคนเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 38 และต้องจัดให้มีเภสัชกรชั้นหนึ่งอย่างน้อยหนึ่งคน ประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

⁽³⁾ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การควบคุมการผลิตยาแผนปัจจุบันผู้อนุญาตจะกำหนดให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันต้องมีเภสัชกรชั้นหนึ่ง เป็นผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 38 มากกว่าจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่งได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 21 ⁽⁴⁾ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันต้องมีเภสัชกรชั้นหนึ่งหรือเภสัชกรชั้นสองเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 39 และมาตรา 40 ประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา 21 ทวิ ⁽⁵⁾ผู้รับอนุญาตขายส่งยาแผนปัจจุบันต้องมีเภสัชกรชั้นหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 40 ทวิ ประจำอยู่ ณ สถานที่ขายส่งยาแผนปัจจุบันหรือสถานที่เก็บยาตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา 22 ⁽⁶⁾ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษต้องมีเภสัชกรชั้นหนึ่ง เภสัชกรชั้นสอง ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 41 ประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา 23 ⁽⁷⁾ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์ต้องมีเภสัชกรชั้นหนึ่ง เภสัชกรชั้นสอง ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่งหรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นสองเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 42 และมาตรา 43 ประจำอยู่ ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

(1) แก้ไขสองครั้ง ครั้งแรกตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 8 ครั้งที่สองตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 9

(2) (4) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 8

(3) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 10

(5) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 11

(6) (7) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 8

มาตรา 24 (1) ผู้รับอนุญาตนำหรือส่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักรต้องมีเภสัชกร
ชั้นหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 44 ประจำอยู่ ณ สถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร
หรือสถานที่เก็บยา ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา 25 (2) ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีป้าย ณ ที่เปิดเผยหน้าสถานที่ผลิตยาที่ระบุไว้ในใบอนุญาตซึ่งเห็น
ได้ง่ายจากภายนอกอาคารคือ

(ก) ป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตยา

(ข) ป้ายแสดงชื่อตัว ชื่อสกุลและวิทยฐานะของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ และเวลา
ที่ปฏิบัติการ

ทั้งนี้ วัตถุที่ใช้ทำป้าย ลักษณะ สี ขนาดของป้าย ขนาดของตัวอักษร และ
ข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) จัดให้มีการวิเคราะห์วัตถุดิบและยาที่ผลิตขึ้นก่อนนำออกจากสถานที่ผลิตโดย
มีหลักฐานแสดงรายละเอียดของการวิเคราะห์ทุกครั้ง ซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี

(3) จัดให้มีฉลากตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยาชนิดไว้ที่ภาชนะและหีบห่อบรรจุยาที่
ผลิตขึ้นและในฉลากต้องแสดง

(ก) ชื่อยา

(ข) เลขที่หรือรหัสใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา

(ค) ปริมาณของยาที่บรรจุ

(ง) ชื่อและปริมาณหรือความแรงของสารออกฤทธิ์อันเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ
ของยา ซึ่งจะต้องตรงตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยา

(จ) เลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิตหรือวิเคราะห์ยา

(ฉ) ชื่อผู้ผลิตยา และจังหวัดที่ตั้งสถานที่ผลิตยา

(ช) วัน เดือน ปี ที่ผลิตยา

(ซ) คำว่า “ยาอันตราย” “ยาควบคุมพิเศษ” “ยาใช้ภายนอก” หรือ “ยาใช้
เฉพาะที่” แล้วแต่กรณี ตัวอักษรสีแดงเห็นได้ชัดเจนในกรณีเป็นยาอันตราย ยาควบคุมพิเศษ ยาใช้ภายนอก
หรือยาใช้เฉพาะที่

(ฅ) คำว่า “ยาสามัญประจำบ้าน” ในกรณีที่เป็นยาสามัญประจำบ้าน

(ณ) คำว่า “ยาสำหรับสัตว์” ในกรณีเป็นยาสำหรับสัตว์

(ญ) คำว่า “ยาลิ้นอายุ” และแสดงวันเดือนปีที่ยาลิ้นอายุ ในกรณีเป็นยาที่
รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 76 (7) หรือ (8)

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 8

(2) แก้ไขสองครั้ง ครั้งแรกตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 6 ครั้งที่สองตามพระราชบัญญัติยา
(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 12

(4) ใช้ฉลากและเอกสารกำกับยาตามที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้และข้อความในฉลากและเอกสารกำกับยาต้องอ่านได้ชัดเจน เอกสารกำกับยาด้าเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีคำแปลภาษาไทยด้วย

(5) จัดให้มีคำเตือนการใช้ยาไว้ในฉลากและที่เอกสารกำกับยาสำหรับยาที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 76 (9) ในกรณีฉลากเอกสารกำกับยามีอยู่ด้วย คำเตือนการใช้ยาจะแสดงไว้ที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของฉลากหรือเอกสารกำกับยาก็ได้

(6) ทำบัญชีวัตถุดิบที่ใช้ผลิตยา บัญชียาที่ผลิตและขาย และเก็บยาตัวอย่างที่ผลิตขึ้นนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(7) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีภานะบรรจยามีขนาดเล็กจนไม่อาจแสดงฉลากที่มีข้อความตาม (3) ได้ทั้งหมด ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันได้รับยกเว้นไม่ต้องแสดงข้อความตาม (3) (ค) (ง) (จ) (ฉ) (ช) (ฉ) หรือ (ญ) ข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมด เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตแล้ว

ในกรณีเป็นยาที่ผลิตเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ข้อความในฉลากและเอกสารกำกับยาต้องระบุชื่อในประเทศไทยด้วย ส่วนข้อความอื่นหากประสงค์จะขอยกเว้นต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตก่อน

ในกรณีผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันประสงค์จะแก้ไขฉลากเกี่ยวกับวันเดือน ปี ที่ยาสิ้นอายุตาม (3) (ฎ) ต้องยื่นคำขอรับอนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 26 (1) ให้ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีป้าย ณ ที่เปิดเผยหน้าสถานที่ขายยาที่ระบุไว้ในใบอนุญาตซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร คือ

(ก) ป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่ขายยา

(ข) ป้ายแสดงชื่อตัว ชื่อสกุล และวิทยฐานะของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและเวลา

ที่ปฏิบัติการ

ทั้งนี้ วัตถุที่ใช้ทำป้าย ลักษณะ สี ขนาดของป้าย ขนาดของตัวอักษรและข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) จัดให้มีการแยกเก็บยาสำหรับสัตว์ เป็นส่วนตัดจากยาอื่น

(3) จัดให้มีการแยกเก็บยาเป็นส่วนตัดดังต่อไปนี้

(ก) ยาอันตราย

(ข) ยาควบคุมพิเศษ

(ค) ยาอื่นๆ

(4) จัดให้มีที่เป็นส่วนตัดสำหรับปรุงยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ และสำหรับเก็บยาที่จะใช้ในการนั้นด้วย

(5) จัดให้ฉลากที่ภานะและหีบห่อบรรจยาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 (3) คงมีอยู่ครบถ้วน

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 8

(6) ทำบัญชีรายชื่อและขายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(7) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(1) ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตซึ่งได้รับใบอนุญาตขายยาตามมาตรา 15 (4) และ (5) โดยอนุโลม

มาตรา 26 ทวิ (2) ให้ผู้รับอนุญาตขายส่งยาแผนปัจจุบันปฏิบัติตามมาตรา 26 วรรคหนึ่ง โดยอนุโลม เว้นแต่ไม่ต้องจัดให้มีที่เป็นส่วนสำคัญสำหรับปรุงยาตาม (4)

มาตรา 27 (3) ให้ผู้รับอนุญาตนำหรือส่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักรปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีป้าย ณ ที่เปิดเผยหน้าสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรที่ระบุไว้ในใบอนุญาตซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร คือ

(ก) ป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร

(ข) ป้ายแสดงชื่อตัว ชื่อสกุล และวิทยฐานะ ของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ และ

เวลาที่ปฏิบัติการ

ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ใช้ทำป้าย ลักษณะ สี ขนาดของป้าย ขนาดตัวอักษร และข้อความที่แสดงในป้าย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ในเวลานำเข้าต้องจัดให้มีใบรับรองของผู้ผลิตแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์ยาที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี ใบรับรองของผู้ผลิตถ้าเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีคำแปลภาษาไทยด้วย และมีฉลากตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 (3) ที่ภาษาและหีบห่อบรรจุยา เว้นแต่ความใน (ฉ) ให้ระบุชื่อเมืองและประเทศที่ตั้งสถานที่ผลิตยาแทนชื่อจังหวัด

(3) ก่อนนำยาออกขายต้องจัดให้ฉลากที่ภาษาและหีบห่อบรรจุยามีลักษณะและข้อความครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 (3) เว้นแต่ความใน (ฉ) ให้ระบุชื่อเมืองประเทศที่ตั้งสถานที่ผลิตยาแทนชื่อจังหวัด และให้ระบุชื่อของผู้นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร และจังหวัดที่ตั้งสถานที่นำหรือส่งยาไว้ด้วย

(4) ใช้ฉลากและเอกสารกำกับยาตามที่ได้ขึ้นทะเบียนคำรับยาไว้และข้อความในฉลากและเอกสารกำกับยาต้องอ่านได้ชัดเจน เอกสารกำกับยาถ้าเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีคำแปลภาษาไทยด้วย

(5) จัดให้มีคำเตือนการใช้ยาไว้ในฉลากและที่เอกสารกำกับยาสำหรับยาที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 76 (9) คำเตือนการใช้ยาถ้าเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีคำแปลเป็นภาษาไทยด้วย ในกรณีที่ฉลากมีเอกสารกำกับยาอยู่ด้วย คำเตือนการใช้ยาจะแสดงไว้ที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของฉลากหรือเอกสารกำกับยาก็ได้

(6) ทำบัญชีที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรและที่ขาย และเก็บยาตัวอย่างที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 13

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 14

(3) แก้ไขสองครั้ง ครั้งแรกตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 8 แก้ไขครั้งที่สองตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 15

(7) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ยานำเข้าตาม (2) หรือยาที่จะนำออกขายตาม (3) บรรจุในภาชนะที่มีขนาดเล็กจนไม่อาจแสดงฉลากที่มีข้อความตามมาตรา 25 (3) ได้ทั้งหมด ให้ผู้รับอนุญาตนำหรือส่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักรได้รับยกเว้นไม่ต้องแสดงข้อความตามมาตรา 25 (3) (ก) (ง) (ฉ) (ช) (ฉ) หรือ (ญ) ข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมดเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตแล้ว

มาตรา 27 ทวิ⁽¹⁾ ยาแผนปัจจุบันที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรจะต้องผ่านการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านนำเข้า

การตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 28 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตแจ้งต่อผู้อนุญาตและยื่นขอรับใบแทนในอนุญาตภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหายหรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 29 ⁽²⁾ ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตของตนและของเภสัชกรผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาล หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ดัดไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายที่สถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา หรือสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี

มาตรา 30 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตย้ายสถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา สถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร หรือสถานที่เก็บยา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

การขออนุญาต และการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 31 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบันในสถานที่ผลิตยา ในระหว่างที่เภสัชกรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ดังกล่าว

มาตรา 32 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตขายยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ ในระหว่างที่เภสัชกรหรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่

มาตรา 33 ⁽³⁾ เมื่อผู้รับอนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 มาตรา 40 ทวิ มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 43 หรือมาตรา 44 ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบ และจะเปลี่ยนตัวได้เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 16

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 9

(3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 17

มาตรา 33 ทวิ ⁽¹⁾ในกรณีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการในสถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา หรือสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราวไม่เกินหกสิบวัน ให้ผู้รับอนุญาตจัดให้มีผู้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการในสถานที่นั้นๆ เข้าปฏิบัติหน้าที่แทนได้ โดยให้ผู้รับอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตก่อนและให้ถือว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 มาตรา 40 ทวิ มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 43 หรือมาตรา 44 แล้วแต่กรณี

การแจ้งเป็นหนังสือตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 34 ⁽²⁾ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 มาตรา 40 ทวิ มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 43 หรือมาตรา 44 ซึ่งประสงค์จะไม่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบแต่ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่พ้นหน้าที่

มาตรา 35 ผู้รับอนุญาตผู้ใดเลิกกิจการที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันเลิกกิจการและให้ถือว่าใบอนุญาตหมดอายุตั้งแต่วันเลิกกิจการตามที่แจ้งไว้นั้น

มาตรา 36 ผู้รับอนุญาตซึ่งได้แจ้งการเลิกกิจการจะขายยาของตนที่เหลืออยู่แก่ผู้รับอนุญาตอื่นๆ หรือแก่ผู้ซึ่งผู้อนุญาตเห็นสมควรได้ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันเลิกกิจการ เว้นแต่ผู้อนุญาตจะผ่อนผันขยายระยะเวลาดังกล่าวไว้

มาตรา 37 ถ้าผู้รับอนุญาตตายและมีบุคคลผู้ซึ่งมีคุณสมบัติอาจเป็นผู้รับอนุญาตได้ตามพระราชบัญญัตินี้ แสดงความจำนงต่อผู้อนุญาตภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย เพื่อขอดำเนินกิจการที่ผู้ตายได้รับอนุญาตนั้นต่อไป ก็ให้ผู้แสดงความจำนงนั้นดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ ในกรณีเช่นว่านี้ให้ถือว่าผู้แสดงความจำนงเป็นผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย

(1) มีการแก้ไขสองครั้ง แก้ไขครั้งแรกตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 10 แก้ไขครั้งที่สองตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 18

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 19

หมวด 4

(1)หน้าที่ของเภสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม การผดุงครรภ์หรือการพยาบาลหรือผู้ประกอบกรบำบัดโรคสัตว์

มาตรา 38 (2) ให้เภสัชกรชั้นหนึ่งตามมาตรา 20 ประจำอยู่ ณ สถานที่ผลิตยา ตลอดเวลาที่เปิดทำการและให้มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ควบคุมการผลิตยาให้เป็นไปโดยถูกต้องตามคำรับยาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา 79
- (2) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับยาตามมาตรา 25 (3) (4) และ (5)
- (3) ควบคุมการแบ่งบรรจุยาและการปิดฉลากที่ภาชนะและหีบห่อบรรจุยาให้เป็นไปโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้
- (4) ควบคุมการขายยาให้เป็นไปตามมาตรา 39
- (5) ควบคุมการทำบัญชียาและการเก็บยาตัวอย่างตามมาตรา 25
- (6) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 39 (3) ให้เภสัชกรชั้นหนึ่งตามมาตรา 21 ประจำอยู่ ณ สถานที่ขายยาแผนปัจจุบัน ตลอดเวลาที่เปิดทำการและให้มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ควบคุมการแยกเก็บยาตามมาตรา 26 (2) และ (3)
- (2) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากตามมาตรา 26 (5)
- (3) ควบคุมการขายยาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (4) ประงายาในที่ที่ผู้รับอนุญาตขายได้จัดไว้ตามมาตรา 26 (4)
- (5) จัดให้มีฉลากที่ภาชนะและหีบห่อบรรจุยาที่ปรุงตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (6) ควบคุมการส่งมอบยาอันตราย ยาควบคุมพิเศษ หรือยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์
- (7) ควบคุมการทำบัญชียาตามมาตรา 26 (6)
- (8) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 40 ให้เภสัชกรชั้นสองตามมาตรา 21 ปฏิบัติตามมาตรา 39 เช่นเดียวกับเภสัชกรชั้นหนึ่ง เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับการปรุง การขายและการส่งมอบยาควบคุมพิเศษจะกระทำมิได้

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 11

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 12

(3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 12

มาตรา 40 ทวิ ⁽¹⁾ ให้เกสักรชั้นหนึ่งตามมาตรา 21 ทวิ ประจําอยู่ ณ สถานที่ขายยาส่งยาแผนปัจจุบันหรือสถานที่เก็บยาตลอดเวลาที่เปิดทำการ และให้มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ควบคุมการแยกเก็บยาตามมาตรา 26 (2) และ (3)
- (2) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากตามมาตรา 26 (5)
- (3) ควบคุมการทำบัญชียาตามมาตรา 26 (6)
- (4) ควบคุมการขายส่งยาแผนปัจจุบัน
- (5) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 41 ⁽²⁾ ให้เกสักรชั้นหนึ่ง เกสักรชั้นสอง ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาล ตามมาตรา 22 ประจําอยู่ ณ สถานที่ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะขายบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ ตลอดเวลาที่เปิดทำการ และให้มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากตามมาตรา 26 (5)
- (2) ควบคุมมิให้มีการแบ่งขายยารักษาเสร็จต่างไปจากสภาพเดิมที่ผู้ผลิตได้ผลิตไว้
- (3) ควบคุมการทำบัญชียาตามมาตรา 26 (6)
- (4) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 42 ⁽³⁾ ให้เกสักรชั้นหนึ่งหรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ตามมาตรา 23 ประจําอยู่ที่ ณ สถานที่ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะขายบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์ ตลอดเวลาที่เปิดทำการ และให้มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ควบคุมการแยกเก็บยาตามมาตรา 26 (3)
- (2) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากตามมาตรา 26 (5)
- (3) ควบคุมมิให้มีการแบ่งขายยารักษาเสร็จสำหรับสัตว์ต่างไปจากสภาพเดิมที่ผู้ผลิตได้ผลิตไว้
- (4) ควบคุมการส่งมอบยารักษาเสร็จสำหรับสัตว์ที่เป็นยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ
- (5) ควบคุมการทำบัญชียาตามมาตรา 26 (6)
- (6) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 43 ให้เกสักรชั้นสองหรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นสองตามมาตรา 23 ปฏิบัติตามมาตรา 42 เช่นเดียวกับเกสักรชั้นหนึ่ง หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ชั้นหนึ่ง เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการส่งมอบยารักษาเสร็จสำหรับสัตว์ที่เป็นยาควบคุมพิเศษจะกระทำมิได้

มาตรา 44 ⁽⁴⁾ ให้เกสักรชั้นหนึ่งตามมาตรา 24 ประจําอยู่ ณ สถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร หรือสถานที่เก็บยาตลอดเวลาที่เปิดทำการ และให้มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

---

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 20
(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 13
(3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 13
(4) มีการแก้ไขสองครั้ง แก้ไขครั้งแรกตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 14 ครั้งที่สองตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 21

(1) ควบคุมยาที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรให้เป็นไปโดยถูกต้องตามคำรับ
ยาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา 79

(2) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากตามมาตรา 27 (2) (3) และ (5)

(3) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับใบรับรองของผู้ผลิตแสดงรายละเอียดการวิเคราะห์
ยาตามมาตรา 27 (2) และเอกสารกำกับยาตามมาตรา 27 (4)

(4) ควบคุมการขายยาให้เป็นไปตามมาตรา 39

(5) ควบคุมการทำบัญชียาและการเก็บยาตัวอย่างตามมาตรา 27 (6)

(6) ควบคุมการนำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร

(7) ควบคุมการจัดเก็บยาที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ณ สถานที่เก็บยา

(8) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 45 ⁽¹⁾ห้ามมิให้เภสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน
ชั้นหนึ่งในสาขาทันตกรรม การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาล ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการในสถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยาหรือสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรโดยตน
มิได้มีชื่อเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการในสถานที่นั้น

---

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 14

หมวด 5

การขออนุญาตและออกใบอนุญาตเกี่ยวกับยาแผนโบราณ

มาตรา 46 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนโบราณ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 47 บทบัญญัติมาตรา 46 ไม่ใช้บังคับแก่

(1) การผลิตยาซึ่งผลิตโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทย และองค์การเภสัชกรรม

(2) การปรุงยาแผนโบราณตามตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 76 (1) โดยผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ เพื่อขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตนหรือขายปลีก

(2 ทวิ) ⁽¹⁾การขายยาแผนโบราณโดยผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน ผู้รับอนุญาตขายส่งยาแผนปัจจุบัน และผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะขายบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ

(3) การขายยาสมุนไพรที่ไม่ใช่ยาอันตราย หรือการขายยาสามัญประจำบ้าน

(4) การนำยาติดตัวเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งไม่เกินจำนวนที่จำเป็นจะต้องใช้เฉพาะตัวได้สามสิบวัน และการนำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรโดยกระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทย และองค์การเภสัชกรรม

มาตรา 48 ⁽²⁾ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนโบราณได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต

(1) เป็นเจ้าของกิจการและเป็นผู้มีทรัพย์สินหรือฐานะพอที่จะตั้งและดำเนินกิจการได้

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(3) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(4) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอด้วยกฎหมายให้จำคุกในความผิดที่กฎหมายบัญญัติให้ถือเอาการกระทำโดยทุจริตเป็นองค์ประกอบ หรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการขายยาหรือพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(5) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(6) ไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีประกอบกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(7) มีสถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา สถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร หรือสถานที่เก็บยา สะอาดและถูกสุขลักษณะ

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 22

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 15

(8) ใช้ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจไม่ซ้ำ หรือคล้ายคลึงกับชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจของผู้รับอนุญาต ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาต ยังไม่ครบหนึ่งปี

(9) มีผู้ที่จะปฏิบัติการตามมาตรา 68 มาตรา 69 หรือมาตรา 70

ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตาม (9) ต้องอยู่ประจำ ณ สถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา หรือสถานที่นำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรได้แต่เพียงแห่งเดียว

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ดำเนินกิจการต้องมีคุณสมบัติตาม (2) และ (3) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (4) (5) หรือ (6)

มาตรา 49 ประเภทของใบอนุญาตสำหรับยาแผนโบราณ มีดังนี้

- (1) ใบอนุญาตผลิตยาแผนโบราณ
- (2) ใบอนุญาตขายยาแผนโบราณ
- (3) ใบอนุญาตนำ หรือสั่งยาแผนโบราณเข้ามาในราชอาณาจักร

ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (1) หรือ (3) เป็นผู้รับใบอนุญาตตาม (2) สำหรับยาที่ตนผลิตหรือนำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรนั้นด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา 50 ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรา 49 ให้คุ้มครองถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตด้วย ให้ถือว่าการกระทำของลูกจ้าง หรือตัวแทนของผู้รับอนุญาตที่ได้รับการคุ้มครองตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของผู้รับอนุญาตด้วย เว้นแต่ผู้รับอนุญาตจะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำดังกล่าว เป็นการสุจริตที่ตนจะล่วงรู้หรือควบคุมได้

มาตรา 51 (1) ใบอนุญาตตามมาตรา 49 ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่ออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุเมื่อ ได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าผู้อนุญาตจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้รับอนุญาตซึ่งใบอนุญาตของตนสิ้นอายุไม่เกินหนึ่งเดือน จะยื่นคำขอผ่อนผันพร้อมด้วยแสดงเหตุผลขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ แต่การยื่นคำขอผ่อนผันนี้ไม่เป็นเหตุให้พ้นผิดสำหรับการประกอบกิจการที่ได้กระทำไปก่อนขอต่ออายุใบอนุญาตซึ่งถือว่าเป็นการประกอบกิจการโดยใบอนุญาตขาดอายุ

การขอต่ออายุใบอนุญาตเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุจะกระทำมิได้

มาตรา 52 ในกรณีผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วัน ได้รับหนังสือของผู้อนุญาตแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตผลิตยาแผนโบราณก่อนที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคสอง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้ เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 16

หมวด 6

หน้าที่ของผู้รับอนุญาตเกี่ยวกับยาแผนโบราณ

มาตรา 53 ⁽¹⁾ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือขายยาแผนโบราณนอกสถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่เป็นการขายส่ง

มาตรา 54 ⁽²⁾ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนโบราณต้องมีผู้ประกอบโรคศิลป์แผนโบราณเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 68 ประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

ผู้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งซึ่งผลิตยาเกินห้าสิบตำรับขึ้นไปให้มีจำนวนผู้ประกอบโรคศิลป์แผนโบราณเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 68 ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 54 ทวิ ⁽³⁾ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนโบราณซึ่งผลิตยาแผนโบราณโดยวิธีดอกอ้อเม็ด วิชเคลือบ หรือวิธีอื่นอันคล้ายคลึงกัน และใช้เภสัชเคมีภัณฑ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป ในการดอกอ้อเม็ด การเคลือบ หรือการอื่นอันคล้ายคลึงกัน รวมทั้งการใส่วัตถุกันเสียลงในยาแผนโบราณ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 55 ⁽⁴⁾ผู้รับอนุญาตขายยาแผนโบราณต้องมีผู้ประกอบโรคศิลป์แผนโบราณเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 69 ประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา 56 ⁽⁵⁾ผู้รับอนุญาตนำหรือส่งยาแผนโบราณเข้ามาในราชอาณาจักร ต้องมีผู้ประกอบโรคศิลป์แผนโบราณเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 70 ประจำอยู่ ณ สถานที่นำหรือส่งยาแผนโบราณเข้ามาในราชอาณาจักรหรือสถานที่เก็บยา ตลอดเวลาที่เปิดทำการ

มาตรา 57 ⁽⁶⁾ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนโบราณปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีป้าย ณ ที่เปิดเผยหน้าสถานที่ผลิตยาที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร คือ

(ก) ป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่ผลิตยา

(ข) ป้ายแสดงชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและเวลาที่ปฏิบัติการ

ทั้งนี้ วัตถุที่ใช้ทำป้าย ลักษณะ สี ขนาดของป้าย ขนาดของตัวอักษร และข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) จัดให้มีฉลากตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยาผนึกไว้ที่ภาชนะและหีบห่อบรรจุยาที่ผลิตขึ้น และในฉลากต้องแสดง

(ก) ชื่อยา

(ข) เลขที่หรือรหัสใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา

(ค) ปริมาณของยาที่บรรจุ

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 23

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 17

(3) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 24

(4) (5) และ (6) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 17

- (ง) เลขที่หรืออักษรแสดงครั้งที่ผลิต
  - (จ) ชื่อผู้ผลิตและจังหวัดที่ตั้งสถานที่ผลิตยา
  - (ฉ) วัน เดือน ปี ที่ผลิตยา
  - (ช) คำว่า “ยาแผนโบราณ” ให้เห็นได้ชัด
  - (ซ) คำว่า “ยาใช้ภายนอก” หรือ “ยาใช้เฉพาะที่” แล้วแต่กรณี ด้วยอักษรสีแดงเห็นได้ชัด ในกรณีเป็นยาใช้ภายนอก หรือยาใช้เฉพาะที่
  - (ฌ) คำว่า “ยาสามัญประจำบ้าน” ในกรณีเป็นยาสามัญประจำบ้าน
  - (ญ) คำว่า “ยาสำหรับสัตว์” ในกรณีเป็นยาสำหรับสัตว์
- (3) ใช้ฉลากและเอกสารกำกับยาตามที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้และข้อความในฉลากและเอกสารกำกับยาต้องอ่านได้ชัดเจน เอกสารกำกับยาถ้าเป็นภาษาต่างประเทศ ต้องมีคำแปลภาษาไทยด้วย
- (4) ทำบัญชียาที่ผลิต และขาย ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
  - (5) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(1) ในกรณีภาชนะบรรจุยามีขนาดเล็กจนไม่อาจแสดงฉลากที่มีข้อความตาม (2) ได้ทั้งหมด ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยาแผนโบราณได้รับยกเว้นไม่ต้องแสดงข้อความตาม (2) (ค) (ง) (จ) (ช) (ซ) (ฌ) หรือ (ญ) ข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมด เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตแล้ว

ในกรณีเป็นยาที่ผลิตเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักรข้อความในฉลากและเอกสารกำกับยาต้องระบุชื่อประเทศไทยด้วย ส่วนข้อความอื่นหากประสงค์จะขอยกเว้นต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตก่อน และมีให้นำความใน (2) (ช) (ซ) และ (ฌ) มาใช้บังคับ

มาตรา 58 (2) ให้ผู้รับอนุญาตขายยาแผนโบราณปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีป้าย ณ ที่เปิดเผยหน้าสถานที่ขายยาที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร หรือ
  - (ก) ป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่ขายยา
  - (ข) ป้ายแสดงชื่อตัวและชื่อสกุล ของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและเวลาที่ปฏิบัติการ ทั้งนี้ วัสดุที่ใช้ทำป้าย ลักษณะ สี ขนาดของป้าย ขนาดของตัวอักษร และข้อความที่แสดงในป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- (2) จัดให้ฉลากที่ภาชนะและหีบห่อบรรจุยาตามที่กำหนดในมาตรา 57 (2) คงมีอยู่ครบถ้วน
- (3) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 59 (3) ให้ผู้รับอนุญาตนำหรือส่งยาแผนโบราณเข้ามาในราชอาณาจักรปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีป้าย ณ ที่เปิดเผยหน้าสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรที่ระบุไว้ในใบอนุญาตซึ่งเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร คือ

---

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 25
 (2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 17
 (3) มีการแก้ไขสองครั้ง ครั้งแรกตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 17 แก้ไขครั้งที่สองตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 26

(ก) ป้ายแสดงว่าเป็นสถานที่นำเข้าหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร
(ข) ป้ายแสดงชื่อตัว และชื่อสกุล ของผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและเวลาที่ปฏิบัติการ
ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ใช้ทำป้าย ลักษณะ สี ขนาดของป้าย ขนาดของตัวอักษร และข้อความที่แสดงใน
ป้ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ในเวลานำเข้าต้องจัดให้มีฉลากตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 57 (2) ที่ภาษา
และหีบห่อบรรจุยา เว้นแต่ความใน (จ) ให้ระบุชื่อเมือง และประเทศที่ตั้งสถานที่ผลิตยาแทนชื่อจังหวัด

(3) ก่อนนำยาออกขายต้องจัดให้มีฉลากที่ภาษาและหีบห่อบรรจุยามีลักษณะและ
ข้อความครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 57 (2) เว้นแต่ความใน (จ) ให้ระบุชื่อเมืองและประเทศที่ตั้ง
สถานที่ผลิตยาแทนชื่อจังหวัดและให้ระบุชื่อผู้นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรและจังหวัดที่ตั้งสถานที่
นำเข้าหรือส่งยาไว้ด้วย

(4) ใช้ฉลากและเอกสารกำกับยาตามที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ และข้อความใน
ฉลากและเอกสารกำกับยาต้องอ่านได้ชัดเจน เอกสารกำกับยาถ้าเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีคำแปล
เป็นภาษาไทยด้วย

(5) ทำบัญชียาที่นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรและที่ขายและเก็บยาตัวอย่างที่
นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(6) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณียาที่นำเข้าตาม (2) หรือยาที่จะนำออกขายตาม (3) บรรจุในภาษาที่มีขนาดเล็ก
จนไม่อาจแสดงฉลากที่มีข้อความตามมาตรา 57 (2) ได้ทั้งหมดให้ผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาแผนโบราณ
เข้ามาในราชอาณาจักร ได้รับยกเว้นไม่ต้องแสดงข้อความตามมาตรา 57 (2) (ค) (ง) (จ) (ข) (ฉ) (ณ)
หรือ (ญ) ข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมด เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตแล้ว

มาตรา 59 ทวิ ⁽¹⁾ยาแผนโบราณที่นำเข้าหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรจะต้องผ่านการตรวจสอบ
ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านนำเข้า

การตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 60 ในกรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญให้ผู้รับอนุญาตแจ้งต่อ
ผู้อนุญาตและยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบถึงการสูญหายหรือ
ถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 61 ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตของตนและของผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ
ติดไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายที่สถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา หรือสถานที่นำเข้าหรือส่งยาเข้ามาใน
ราชอาณาจักรแล้วแต่กรณี

มาตรา 62 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตย้ายสถานที่ผลิต สถานที่ขายยา สถานที่นำเข้าหรือส่งยาเข้ามา
ในราชอาณาจักร หรือสถานที่เก็บยา เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากผู้อนุญาต

(1) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 27

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 63 เมื่อผู้รับอนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนตัวผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 68 มาตรา 69 หรือมาตรา 70 ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบ และจะเปลี่ยนตัวได้เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต

ในกรณีผู้รับอนุญาตไม่มีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ไม่มีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการนั้น

มาตรา 63 ทวิ ⁽¹⁾ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการในสถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา หรือสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราวไม่เกินหกสิบวัน ให้ผู้รับอนุญาตจัดให้มีผู้มีความสมบัติเช่นเดียวกับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการในสถานที่นั้นๆ เข้าปฏิบัติหน้าที่แทนได้ โดยให้ผู้รับอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตก่อนและให้ถือว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 68 มาตรา 69 หรือมาตรา 70 แล้วแต่กรณี

การแจ้งเป็นหนังสือตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 64 ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 68 มาตรา 69 หรือมาตรา 70 ประสงค์จะไม่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่พ้นหน้าที่

มาตรา 65 ผู้รับอนุญาตผู้ใดเลิกกิจการที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันเลิกกิจการและให้ถือว่าใบอนุญาตหมดอายุตั้งแต่วันเลิกกิจการตามที่แจ้งไว้นั้น

มาตรา 66 ผู้รับอนุญาตซึ่งได้แจ้งการเลิกกิจการจะขายยาของตนที่เหลืออยู่แก่ผู้รับอนุญาตอื่นหรือแก่ผู้ซึ่งผู้อนุญาตเห็นสมควรได้ภายในสิบวัน นับแต่วันเลิกกิจการเว้นแต่ผู้อนุญาตจะผ่อนผันขยายระยะเวลาดังกล่าวให้

มาตรา 67 ถ้าผู้รับอนุญาตตายและมีบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติอาจเป็นผู้รับอนุญาตได้ตามพระราชบัญญัตินี้ แสดงความจำนงต่อผู้อนุญาตภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตายเพื่อขอดำเนินกิจการที่ผู้ตายได้รับอนุญาตนั้นต่อไป ก็ให้ผู้แสดงความจำนงนั้นดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าผู้แสดงความจำนงเป็นผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่ผู้รับอนุญาตตาย

(1) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 18

หมวด 7

หน้าที่ของผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ

มาตรา 68 ⁽¹⁾ให้ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณตามมาตรา 54 ประจำอยู่ ณ สถานที่ผลิตยา ตลอดเวลาที่เปิดทำการ และให้มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ควบคุมการผลิตยาให้เป็นไปโดยถูกต้องตามคำรับยาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตาม มาตรา 79

(2) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากและเอกสารกำกับยาตามมาตรา 57 (2) และ (3)

(3) ควบคุมการแบ่งบรรจุและปิดฉลากที่ภาชนะและหีบห่อบรรจุยาให้เป็นไปโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

(4) ควบคุมการขายยาให้เป็นไปตามมาตรา 69

(5) ควบคุมการทำบัญชียาตามมาตรา 57 (4)

(6) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 69 ⁽²⁾ให้ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณตามมาตรา 55 ประจำอยู่ ณ สถานที่ขายยา ตลอดเวลาที่เปิดทำการ และให้มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากตามมาตรา 58 (2)

(2) ควบคุมการขายยาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(3) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 70 ⁽³⁾ให้ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณตามมาตรา 56 ประจำอยู่ ณ สถานที่นำหรือ ส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร หรือสถานที่เก็บยาตลอดเวลาที่เปิดทำการและให้มีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ควบคุมยาที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ให้ถูกต้องตามคำรับยาที่ได้ขึ้น ทะเบียนไว้ตามมาตรา 79

(2) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากตามมาตรา 59 (2)

(3) ควบคุมการปฏิบัติเกี่ยวกับเอกสารกำกับยาตามมาตรา 59 (4)

(4) ควบคุมการขายยาให้เป็นไปตามมาตรา 69

(5) ควบคุมการทำบัญชียาตามมาตรา 59 (5)

(6) ควบคุมการนำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร

(7) ควบคุมการจัดเก็บยาที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ณ สถานที่เก็บยา

(8) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 71 ⁽⁴⁾ห้ามมิให้ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณปฏิบัติหน้าที่ผู้มีการ ผลิตยา ในสถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา หรือสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร โดยตนมิได้มีชื่อ

(1) (2) และ (3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 19

(4) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 19

หมวด 8

ยาปลอม ยาผิดมาตรฐาน ยาเสื่อมคุณภาพ

มาตรา 72 (1) ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาต่อไปนี้

- (1) ยาปลอม
- (2) ยาผิดมาตรฐาน
- (3) ยาเสื่อมคุณภาพ
- (4) ยาที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยา
- (5) ยาที่ทะเบียนตำรับยาถูกยกเลิก สำหรับผู้รับอนุญาตผลิตยาและผู้รับอนุญาตให้นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรหรือยาที่ทะเบียนตำรับยาถูกยกเลิกเกินหกเดือน สำหรับผู้รับอนุญาตขายยา

(6) ยาที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยา

ความใน (4) ไม่ใช่บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ในหน้าที่ป้องกันหรือบำบัดโรค สภากาชาดไทย และองค์การเภสัชกรรม

มาตรา 73 ยาหรือวัตถุต่อไปนี้เป็นยาปลอม

- (1) ยาหรือวัตถุที่ทำเทียมทั้งหมดหรือแต่บางส่วนว่าเป็นยาแท้
- (2) ยาที่แสดงชื่อว่าเป็นยาอื่น หรือแสดงเดือน ปี ที่ยาสี้นอายุ ซึ่งมีไม่ความจริง
- (3) ยาที่แสดงชื่อ หรือเครื่องหมายของผู้ผลิต หรือที่ตั้งสถานที่ผลิตยา ซึ่งมีไม่

ความจริง

(4) (2) ยาที่แสดงว่าเป็นยาตามตำรับยาที่ขึ้นทะเบียนไว้ ซึ่งมีไม่ความจริง

(5) (3) ยาที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐานถึงขนาดที่ปริมาณหรือความแรงของสารออกฤทธิ์ขาดหรือเกินกว่าร้อยละยี่สิบจากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุดซึ่งกำหนดไว้ในตำรับยาที่ขึ้นทะเบียนไว้ ตามมาตรา 79

มาตรา 74 (4) ยาต่อไปนี้เป็นยาผิดมาตรฐาน

(1) ยาที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐานโดยปริมาณหรือความแรงของสารออกฤทธิ์ขาดหรือเกินจากเกณฑ์ต่ำสุดหรือสูงสุดที่กำหนดไว้ในตำรับยาที่ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา 79 แต่ไม่ถึงขนาดดังกล่าวในมาตรา 73 (5)

(2) ยาที่ผลิตขึ้นโดยความบริสุทธิ์หรือลักษณะอื่น ซึ่งมีความสำคัญต่อคุณภาพของยาผิดไปจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในตำรับยาที่ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา 79 หรือตำรับยาที่รัฐมนตรีสั่งแก้ไขทะเบียนตำรับยาแล้วตามมาตรา 86 ทวิ

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 19

(2) (3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 20

(4) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 21

มาตรา 75 ยาต่อไปนี้เป็นยาเสื่อมคุณภาพ

(1) ยาที่สิ้นอายุตามที่แสดงไว้ในฉลาก

(2) ยาที่แปรสภาพจนมีลักษณะเช่นเดียวกันกับยาปลอม ตามมาตรา 73 (5) หรือ ยาผิดมาตรฐานตามมาตรา 74

มาตรา 75 ทวิ ⁽¹⁾ห้ามมิให้ผู้ใดขายยาบรรจุเสร็จหลายขนาดโดยจัดเป็นชุดในคราวเดียวกัน โดยมีเจตนาให้ผู้ซื้อใช้ร่วมกันเพื่อบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรคหรืออาการของโรคใดโรคหนึ่ง โดยเฉพาะ

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่เภสัชกรชั้นหนึ่งผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมหรือผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาทันตกรรม ซึ่งขายเฉพาะสำหรับคนไข้ของตนและผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ซึ่งขายสำหรับสัตว์ซึ่งตนบำบัด

---

(1) เพิ่มเดิมขึ้นโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 28

หมวด 9 การประกาศเกี่ยวกับยา

มาตรา 76 ⁽¹⁾ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุ

- (1) ตำรายา
- (2) วัตถุที่เป็นยา
- (3) ยาที่เป็นยาอันตราย
- (4) ยาที่เป็นยาควบคุมพิเศษ
- (5) ยาที่เป็นยาสามัญประจำบ้าน
- (6) ยาที่เป็นยาแผนโบราณ
- (7) ยาที่ต้องแจ้งกำหนดคลื่นอายุไว้ในฉลาก
- (8) อายุการใช้ของยบบางชนิด
- (9) ยาที่ต้องแจ้งคำเตือนการใช้ยาไว้ในฉลากและที่เอกสารกำกับยาและข้อความของ

คำเตือน

ในกรณีที่รัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดอายุการใช้ของยาชนิดใดไว้ตาม (8) หากผู้รับอนุญาตรายใดสามารถพิสูจน์หรือทดสอบ โดยมีหลักฐานแจ้งชัดจากการวิจัยว่า ยาชนิดนั้นของตนอาจมีอายุการใช้ได้เกินกว่าอายุการใช้ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ก็ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจขยายอายุการใช้ของยาชนิดนั้นให้แก่ผู้รับอนุญาตที่นำพิสูจน์หรือทดสอบได้นั้นเป็นการเฉพาะรายได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 77 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาระบุโรคหรืออาการของโรคที่ห้ามโฆษณาว่าสามารถใช้บำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรค หรืออาการของโรคนั้นได้

มาตรา 77 ทวิ ⁽²⁾เพื่อประโยชน์แห่งการคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชน รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจกำหนดจำนวนสถานที่ขายยา ที่จะอนุญาตให้ตั้งในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 77 ตริ ⁽³⁾เพื่อประโยชน์ในการควบคุมยาที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดด่านนำเข้าได้

มาตรา 78 ประกาศของรัฐมนตรีตามหมวดนี้ให้กระทำได้เมื่อได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการ

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 22

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 23

(3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 29

หมวด 10

การขึ้นทะเบียนตำรับยา

มาตรา 79 ⁽¹⁾ผู้รับอนุญาตผลิตยา หรือผู้รับอนุญาตให้นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร ผู้ใดประสงค์จะผลิต หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณ ต้องนำตำรับยานั้นมาขอขึ้นทะเบียน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแล้ว จึงจะผลิตยา หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรได้

มาตรา 79 ทวิ ⁽²⁾บทบัญญัติมาตรา 79 ไม่ใช้บังคับแก่

- (1) ยาที่เป็นเภสัชเคมีภัณฑ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป ซึ่งมีไซยาบริจสำเร็จ
- (2) ยาสมุนไพร
- (3) ยาตัวอย่างที่ได้รับอนุญาตให้ผลิตหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อขอขึ้นทะเบียนตำรับยา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (4) ⁽³⁾ยาที่ได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 80 การขอขึ้นทะเบียนตำรับยาตามมาตรา 79 ต้องแจ้งรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อยา
- (2) ชื่อและปริมาณของวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของยา
- (3) ขนาดบรรจุ
- (4) วิธีวิเคราะห์มาตรฐานของยาแผนปัจจุบัน ในกรณีที่ใช้วิเคราะห์นอกตำราที่รัฐมนตรีประกาศ
- (5) ฉลาก
- (6) เอกสารกำกับยา
- (7) รายการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 81 การแก้รายการทะเบียนตำรับยาจะกระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 82 การขอขึ้นทะเบียนหรือแก้รายการทะเบียนตำรับยา และการออกไปสำคัญการขึ้นทะเบียนหรือแก้รายการทะเบียนตำรับยาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 83 ⁽⁴⁾ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนตำรับยาเมื่อคณะกรรมการเห็นว่า

- (1) เป็นยาที่ระบุในมาตรา 72 (1) หรือ (6)
- (2) การขอขึ้นทะเบียนตำรับยาไม่เป็นไปตามมาตรา 80 และมาตรา 82

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 24

(2) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 25

(3) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 30

(4) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 26

(3) ยาที่ขอขึ้นทะเบียนตามคำรับยานั้น ไม่สามารถเชื่อถือในสรรพคุณได้หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้

(4) เป็นยาที่ใช้ชื่อไปในทำนองโอ้อวดไม่สุภาพหรืออาจทำให้เข้าใจผิดจากความจริง

(5) ยาที่ใช้ชื่อไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย หรือส่งไปในทางทำลายคุณค่าของภาษาไทย

คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนคำรับยาของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นที่สุด

มาตรา 84 บทบัญญัติมาตรา 83 ให้ใช้บังคับแก่การแก้รายการทะเบียนคำรับยาโดยอนุโลม

มาตรา 85 (1) ให้ผู้รับอนุญาตผลิตยา หรือผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร ส่งรายงานประจำปีเกี่ยวกับการผลิตหรือนำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งยาที่ได้ขึ้นทะเบียนคำรับยาไว้ แต่ละคำรับตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงภายในวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป

ยาที่ได้ขึ้นทะเบียนคำรับยาไว้แล้ว คำรับใดมิได้มีการผลิตหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร เป็นเวลาสองปีติดกัน ให้ทะเบียนคำรับยานั้นเป็นอันยกเลิก

มาตรา 86 (2) ยาใดที่ได้ขึ้นทะเบียนคำรับยาไว้แล้ว หากภายหลังปรากฏว่ายานั้นไม่มีสรรพคุณตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ หรือเป็นยาปลอม ตามมาตรา 72 (1) หรือยานั้นได้เปลี่ยนไปเป็นวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหารหรือเครื่องสำอาง โดยได้รับใบอนุญาตผลิตเพื่อจำหน่าย ซึ่งอาหารควบคุมเฉพาะหรือได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนเครื่องสำอาง ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้เพิกถอนทะเบียนคำรับยานั้นได้ การเพิกถอนให้กระทำโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 86 ทวิ (3) เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ใช้ยาให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งแก้ไขทะเบียนคำรับยาที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วตามที่เห็นสมควร หรือตามความจำเป็น

มาตรา 87 ในกรณีใบสำคัญการขึ้นทะเบียนคำรับสูญหายหรือถูกทำลายในสารสำคัญ ให้ผู้รับอนุญาตแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนคำรับยาภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย หรือถูกทำลายดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนคำรับยา และการออกใบแทนใบสำคัญให้เป็นที่ไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 27

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 27 และพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 31

(3) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 28

หมวด 11 การโฆษณา

มาตรา 88 การโฆษณาขายยาจะต้อง

(1) ไม่เป็นการโอ้อวดสรรพคุณยา หรือวัตถุดิบเป็นส่วนประกอบของยาว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์หรือหายขาด หรือใช้ด้อยคำอื่นใดที่มีความหมายทำนองเดียวกัน

(2) ไม่แสดงสรรพคุณยาอันเป็นเท็จหรือเกินความจริง

(3) ไม่ทำให้เข้าใจว่ามีวัตถุใดเป็นตัวยา หรือเป็นส่วนประกอบของยา ซึ่งความจริงไม่มีวัตถุหรือส่วนประกอบนั้นในยา หรือมีแต่ไม่เท่าที่ทำให้เข้าใจ

(4) ไม่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาทำให้แท้งลูกหรือยาขับระดูอย่างแรง

(5) ไม่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาบำรุงกามหรือยาคุมกำเนิด

(6) ไม่แสดงสรรพคุณยาอันตราย หรือยาควบคุมพิเศษ

(7) ไม่มีการรับรองหรือยกย่องสรรพคุณยาโดยบุคคลอื่น

(8) ไม่แสดงสรรพคุณยาว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรคหรืออาการของโรคที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 77

(1) ความใน (5) และ (6) ไม่ใช่บังคับแก่ข้อความในฉลากหรือเอกสารกำกับยา และความใน (1) (4) (5) (6) (7) และ (8) ไม่ใช่บังคับแก่การโฆษณา ซึ่งกระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์

มาตรา 88 ทวิ (2) การโฆษณาขายยาทางวิทยุกระจายเสียง เครื่องขยายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ ทางฉายภาพ หรือภาพยนตร์หรือทางสิ่งพิมพ์ จะต้อง

(1) ใค้อนุมัติข้อความ เสียง หรือภาพที่ใช้ในการโฆษณาจากผู้อนุญาต

(2) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนด

มาตรา 89 ห้ามมิให้โฆษณาขายยาโดยไม่สุภาพหรือโดยการร้องรำทำเพลงหรือแสดงความทุกขุ์ทรมานของผู้ป่วย

มาตรา 90 ห้ามมิให้โฆษณาขายยาโดยวิธีแถมพก หรือออกสลากรางวัล

มาตรา 90 ทวิ (3) เลขฉัการคณะกรรมการอาหารและยา มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ระงับการโฆษณาขายยาที่เห็นว่าเป็นการโฆษณาโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ได้

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 32

(2) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 29

(3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 30

หมวด 12 พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 91 (1) ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังนี้

(1) เข้าไปในสถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา สถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร หรือสถานที่เก็บยา ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(2) นำยาในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์

(3) ในกรณีมีเหตุอันสมควรสงสัยว่า มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อาจเข้าไปในสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจสอบยา และอาจยึดหรืออายัดยาและเครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตลอดจนภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาดังกล่าวได้

(4) ประกาศผลการตรวจสอบ หรือวิเคราะห์คุณภาพของยาที่นำไปตรวจสอบหรือวิเคราะห์ตาม (2) ให้ประชาชนทราบ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ใช้ยา

(5) ในกรณีที่ปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่ายาใดเป็นยาที่ไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ยา หรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ยา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเรียกเก็บหรือสั่งให้ผู้รับอนุญาตผลิตยา ผู้รับอนุญาตขายยา หรือผู้รับอนุญาตนำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร จัดเก็บยาดังกล่าวของตนคืนภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด และมีอำนาจทำลายยาดังกล่าวเสียได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับอนุญาตและบรรดาผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยา การขายยาหรือการนำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร ในสถานที่ดังกล่าวอำนวยความสะดวกให้ตามควรแก่กรณี

มาตรา 92 ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 93 ยารวมทั้งภาชนะ หรือหีบห่อบรรจุยา และเอกสารที่ได้ยึดไว้ ตามมาตรา 91 ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของ หรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลไม่พิพากษาให้ริบ และผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึด หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดแล้วแต่กรณีให้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข

ถ้าสิ่งที่ยึดไว้นั้นเป็นของเสียหาย หรือถ้าห่วงง่าเข้าไปจะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือจะเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาเกินราคาตลาดของยา พนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดการขายทอดตลาดยานั้นรวมทั้งภาชนะ หรือหีบห่อบรรจุยา และเอกสารเสียก่อนถึงกำหนดก็ได้ ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใดให้คืนเงินนั้นไว้แทน

มาตรา 94 ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(1) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 31

หมวด 13

การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 95 เมื่อปรากฏต่อผู้อนุญาตว่าผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันหรือในกรณีที่มีการฟ้องผู้รับอนุญาตต่อศาลว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้จะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้รอคำพิพากษาอันถึงที่สุดได้

ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดการผลิตยา การขายยา หรือการนำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรแล้วแต่กรณี และระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นจะขอรับใบอนุญาตใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้

มาตรา 96 เมื่อปรากฏต่อผู้อนุญาตว่า ผู้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติตามมาตรา 14 หรือมาตรา 48 ผู้อนุญาตโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้

ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตต้องหยุดการผลิตยา การขายยา หรือการนำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี และจะขอรับใบอนุญาตใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้อีกไม่ได้ จนกว่าจะพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตและผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้หรือไม่ก็ได้ สุดแต่จะพิจารณาเห็นสมควร

มาตรา 97 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต และคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับอนุญาตทราบ และในกรณีไม่พบตัวผู้ถูกสั่งหรือผู้ถูกสั่งไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวให้ปิดคำสั่งไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายที่สถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา หรือสถานที่นำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร และให้ถือว่าผู้รับอนุญาตได้ทราบคำสั่งนั้นแล้ว ตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือโดยวิธีอื่นอีกด้วยก็ได้

มาตรา 98 ผู้อนุญาตโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตก่อนกำหนดเวลาได้ เมื่อเป็นที่พอใจว่าผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวง ซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา 99 ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ยกอุทธรณ์ หรือให้แก้ไขคำสั่งของผู้อนุญาตในทางที่เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 100 ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตจะขายยาของตนที่เหลืออยู่แก่ผู้รับอนุญาตอื่นหรือแก่ผู้ซึ่งผู้อนุญาตเห็นสมควรได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือวันที่ได้ทราบคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเว้นแต่ผู้อนุญาตจะผ่อนผันขยายระยะเวลาดังกล่าวให้

หมวด 14 บทกำหนดโทษ

มาตรา 101 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 12 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 102 ⁽¹⁾ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 19 หรือมาตรา 30 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงห้าพันบาท

มาตรา 103 ⁽²⁾ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20 มาตรา 21 มาตรา 21 ทวิ มาตรา 22 มาตรา 23 หรือมาตรา 24 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 104 ⁽³⁾ผู้รับอนุญาตผู้ใดผลิตยาหรือขายยา หรือนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร ภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว โดยมีได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต้องระวางโทษปรับเป็นรายวัน วันละหนึ่งร้อยบาทตลอดเวลาที่ใบอนุญาตขาดอายุ

มาตรา 105 ⁽⁴⁾ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 26 ทวิ หรือมาตรา 27 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 105 ทวิ ⁽⁵⁾ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 27 ทวิ หรือมาตรา 59 ทวิ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 106 ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 33 มาตรา 35 มาตรา 60 มาตรา 61 มาตรา 63 มาตรา 65 มาตรา 81 หรือมาตรา 87 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 107 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 31 หรือมาตรา 32 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท

มาตรา 107 ทวิ ⁽⁶⁾ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่แจ้งการจัดให้มีผู้ปฏิบัติการแทนผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ตามมาตรา 33 ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 108 ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 34 หรือมาตรา 64 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 109 ⁽⁷⁾ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 มาตรา 40 ทวิ มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 43 หรือมาตรา 44 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 32

(2) มีการแก้ไขสองครั้ง ครั้งแรกตามพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 32 ครั้งที่สองตามพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 33

(3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 32

(4) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 34

(5) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 35

(6) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 33

(7) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 36

มาตรา 110 (1) ผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา 45 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท

มาตรา 111 ผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา 46 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 112 (2) ผู้รับอนุญาตผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา 53 หรือมาตรา 62 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงสามพันบาท

มาตรา 113 (3) ผู้รับอนุญาตผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา 54 มาตรา 55 หรือมาตรา 56 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้รับเป็นรายวันอีกวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 113 ทวิ (4) ผู้รับอนุญาตผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา 54 ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 114 ผู้รับอนุญาตผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา 57 มาตรา 58 หรือมาตรา 59 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท

มาตรา 114 ทวิ (5) ผู้รับอนุญาตผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา 57 มาตรา 58 หรือมาตรา 59 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 115 ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา 68 มาตรา 69 หรือมาตรา 70 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงสองพันบาท

มาตรา 116 (6) ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณผู้ไต่ฝ่าฝืนมาตรา 71 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงสองพันห้าร้อยบาท

มาตรา 117 ผู้ใดผลิตยาปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 72 (1) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท

(7) การผลิตยาปลอมที่มีลักษณะตามมาตรา 73 (2) (3) หรือ (4) อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 72 (1) ถ้าผู้ผลิตสามารถพิสูจน์ได้ว่ายาอันนั้นไม่ตรงกับเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้ยาต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา 118 (8) ผู้ใดผลิตยาผิดมาตรฐานหรือยาที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 72 (2) หรือ (6) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงสองหมื่นบาท

ผู้ใดผลิตยาที่ทะเบียนตำรับยาถูกยกเลิกอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 72 (5) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 34

(2) และ (3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 35

(4) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 37

(5) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 36

(6) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 37

(7) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 38

(8) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 39

มาตรา 119 ผู้ใดขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาปลอมอันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา 72 (1) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท
ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาปลอมต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพัน
บาทถึงห้าพันบาท

มาตรา 120 (1) ผู้ใดขายหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาผิดมาตรฐานหรือยาที่
รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 72 (2) หรือ (6) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สามปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท

ผู้ใดขายหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาที่ทะเบียนตำรับยาถูกยกเลิกอันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา 72 (5) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำตามวรรคหนึ่งและวรรคสองกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาผิดมาตรฐานยาที่รัฐมนตรี
สั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยา หรือยาที่ทะเบียนตำรับยาถูกยกเลิก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 121 ผู้ใดขายหรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาเสื่อมคุณภาพอันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา 72 (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นยาเสื่อมคุณภาพต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
สามพันบาท

มาตรา 122 ผู้ใดผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาที่มีได้ขึ้นทะเบียน
ตำรับยาอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 72 (4) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 122 ทวิ (2) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 75 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับ
ไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 123 ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 79 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี
หรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 123 ทวิ (3) ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 85 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับ
ตั้งแต่หนึ่งพันบาท ถึงห้าพันบาท และให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 123 ตริ (4) ผู้รับอนุญาตผู้ใดส่งรายงานประจำปีเกี่ยวกับการผลิตหรือนำหรือส่งยา
เข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา 85 วรรคหนึ่ง อันเป็นเท็จต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือ
ปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 124 (5) ผู้ใดโฆษณาขายยาโดยฝ่าฝืนมาตรา 88 มาตรา 88 ทวิ มาตรา 89 หรือ
มาตรา 90 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(1) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 40

(2) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 41

(3) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 38

(4) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 38

(5) แก้ไขสองครั้ง ครั้งแรก (ฉบับที่ 3) มาตรา 39 ครั้งสอง (ฉบับที่ 5) มาตรา 42

มาตรา 124 ทวิ ⁽¹⁾ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งให้ระงับการโฆษณาขายยาของเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งสั่งตามมาตรา 90 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

มาตรา 125 ⁽²⁾ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติกรตามหน้าที่ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 91 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 125 ทวิ ⁽³⁾ผู้รับอนุญาตผู้ใดดำเนินการผลิตยา ขายยา หรือนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร ระหว่างที่ใบอนุญาตให้ผลิตยา ขายยา หรือนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรแล้วแต่กรณีของตนถูกสั่งพักใช้ตามมาตรา 95 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 126 เมื่อมีการลงโทษตามมาตรา 101 มาตรา 111 มาตรา 117 มาตรา 118 มาตรา 119 มาตรา 120 มาตรา 121 หรือ มาตรา 122 ให้รับยา เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตยา รวมทั้งภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยา เกี่ยวเนื่องกับความผิดในคดีให้แก่กระทรวงสาธารณสุข เพื่อทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควร

มาตรา 126 ทวิ ⁽⁴⁾บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาหรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้

⁽⁵⁾ในกรณีมีการยึดยา ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไว้ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาหรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยามอบหมาย จะเปรียบเทียบปรับได้ต่อเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมให้สิ่งที่ยึดไว้ตกเป็นของกระทรวงสาธารณสุข

(6) บทเฉพาะกาล

มาตรา 127 ใบอนุญาตประกอบธุรกิจการขายยาตามกฎหมายว่าด้วยการขายยาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวประสงค์จะผลิตยา ขายยา หรือนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรต่อไป และได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ดำเนินการที่ ได้รับอนุญาตตามใบอนุญาตเดิมต่อไปได้จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตใหม่ หรือผู้อนุญาตได้แจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาต และในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตใหม่ ให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

(1) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 40

(2) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 41

(3) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 42

(4) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 มาตรา 43

(5) เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 43

(6) มาตรา 127 มาตรา 128 และมาตรา 129 เป็นบทเฉพาะกาลที่ออกตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510

ถ้าผู้ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจการขายยาตามวรรคหนึ่งไม่ประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปหรือได้ยื่นคำขอรับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว แต่ผู้อนุญาตไม่อนุญาตจะขายยาของตนที่เหลืออยู่แก่ผู้รับอนุญาตอื่น หรือแก่ผู้ซึ่งผู้อนุญาตเห็นสมควรได้ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุ หรือวันที่ผู้อนุญาตแจ้งให้ทราบว่าไม่อนุญาตแล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้อนุญาตจะผ่อนผันขยายระยะเวลาดังกล่าวให้

มาตรา 128 ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยา ที่ได้ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการขายยาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีอายุ ดังต่อไปนี้

(1) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาที่ขึ้นทะเบียนไว้ใน พ.ศ. 2505 และ พ.ศ. 2506 ให้มีอายุถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2512

(2) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาที่ขึ้นทะเบียนไว้ใน พ.ศ. 2507 และ พ.ศ. 2508 ให้มีอายุถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2513

(3) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาที่ขึ้นทะเบียนไว้ภายหลัง พ.ศ. 2508 ให้มีอายุถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2514

มาตรา 129 ภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับบรรดายาที่ผลิตขายหรือนำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร โดยชอบตามกฎหมาย ว่าด้วยการขายยาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นการปฏิบัติเกี่ยวกับฉลากตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 25 (3) มาตรา 26 (5) มาตรา 27 (3) มาตรา 57 (2) มาตรา 58 (2) และมาตรา 59 (2) แห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพลถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม แก้ไขตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

มาตรา 44 ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

อัตราค่าธรรมเนียม

ก. ประเภทยาแผนปัจจุบัน

(1) ใบอนุญาตผลิตยาแผนปัจจุบัน	ฉบับละ 10,000 บาท
(2) ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน	ฉบับละ 3,000 บาท
* (2 ทวิ) ใบอนุญาตขายส่งยาแผนปัจจุบัน	ฉบับละ 3,000 บาท
(3) ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะบรรจุเสร็จ ที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ	ฉบับละ 20,000 บาท
(4) ใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จสำหรับสัตว์	ฉบับละ 2,000 บาท
(5) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาแผนปัจจุบันเข้ามาในราชอาณาจักร	ฉบับละ 2,000 บาท
(6) การพิสูจน์หรือวิเคราะห์ยาตามตำรับยาที่ขอขึ้นทะเบียน	ครั้งละ 1,000 บาท
(7) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนปัจจุบัน	ฉบับละ 3,000 บาท
(8) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ 100 บาท
(9) ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนปัจจุบัน	ฉบับละ 100 บาท

ข. ประเภทยาแผนโบราณ

(1) ใบอนุญาตผลิตยาแผนโบราณ	ฉบับละ 5,000 บาท
(2) ใบอนุญาตขายยาแผนโบราณ	ฉบับละ 1,500 บาท
(3) ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งยาแผนโบราณเข้ามาในราชอาณาจักร	ฉบับละ 10,000 บาท
(4) การพิสูจน์หรือวิเคราะห์ยาตามตำรับยาที่ขอขึ้นทะเบียน	ครั้งละ 500 บาท
(5) ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนโบราณ	ฉบับละ 1,500 บาท
(6) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ 100 บาท
(7) ใบแทนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนโบราณ	ฉบับละ 100 บาท

ค. อื่นๆ

- (1) การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม สำหรับใบอนุญาตประเภทนั้นๆ แต่ละฉบับ
- (2) การต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาแต่ละประเภท

* เพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 มาตรา 44

พระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

(ได้นำบทมาตราที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 โดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ได้พิมพ์ไว้ (แก่) ในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ข้างหน้าแล้ว เว้นแต่ที่ไม่อาจนำไปพิมพ์เต็มได้ จึงได้พิมพ์ไว้ในพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522)

มาตรา 45 ภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บรรดาขายที่มีชื่อหรือคำรับยา อยู่ในตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 76 (1) ให้ผู้รับอนุญาตดำเนินการผลิต ขาย หรือนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรต่อไปได้ โดยให้ได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และมีให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 72 (4) แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 46 ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุที่กำหนดไว้ในใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยานั้น

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตประสงค์จะขอขึ้นทะเบียนตำรับยาที่เคยได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาตามวรรคหนึ่ง จะต้องยื่นคำขอก่อนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว จะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนตำรับยานั้น

มาตรา 47 ในระหว่างระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันหรือผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษซึ่งได้รับอนุญาตอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับรายใด ยังไม่อาจจัดหาคลตามมาตรา 21 หรือมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำอยู่ ณ สถานที่ขายยาตลอดเวลาที่เปิดทำการได้ให้ผู้รับอนุญาตขายยาดังกล่าวปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ⁽¹⁾ สำหรับผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน ให้จัดให้มีเภสัชกรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ประจำอยู่ ณ สถานที่ขายยาวันละไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงติดต่อกันในเวลาเปิดทำการ

(2) สำหรับผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ ให้จัดให้มีผู้ปฏิบัติการตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ประจำอยู่ ณ สถานที่ขายยาวันละไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงติดต่อกันในเวลาเปิดทำการ

มาตรา 48 ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจสุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ ซึ่งได้รับใบอนุญาตอยู่แล้วก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รายใดยังไม่อาจจัดหา

(1) มีการขยายเวลาออกไปอีกถึง 30 กันยายน 2529 และระหว่างขยายเวลารัฐมนตรีอาจกำหนดให้ท้องที่ใดต้องมีเภสัชกรประจำตลอดเวลา ตามพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2527

บุคคลตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำอยู่ ณ สถานที่ขายยาตลอดเวลาที่เปิดทำการได้ ให้ผู้รับอนุญาตขายยาดังกล่าวเข้ารับการอบรมหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้ารับการอบรมจากกระทรวงสาธารณสุขและเมื่อได้รับการอบรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้สำเร็จหลักสูตรการอบรมดังกล่าวประจำอยู่เฉพาะสถานที่ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุกสำเร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษของตนหรือของผู้รับอนุญาตขายยาที่ได้มอบหมายให้ผู้นั้นเข้ารับการอบรมเท่านั้น โดยให้เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

การจับอบรมตามวรรคหนึ่งให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
หลักสูตรการอบรม คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม และค่าใช้จ่ายที่ผู้เข้ารับการอบรมต้องเสียให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 49 ให้รัฐมนตรีว่ากระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส.โทตระกูลเกียรติ

รองนายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2527

.....
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2527
เป็นปีที่ 39 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยยา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2527”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2527 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรา 47 (1) แห่งพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ในส่วนที่เกี่ยวกับการผ่อนผันให้ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน ซึ่งได้รับอนุญาตอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ใช้บังคับ ต้องจัดให้มีเภสัชกรตามมาตรา 21 เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอยู่ ณ สถานที่ขายยาวันละไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงติดต่อกันในเวลาที่เปิดทำการ ออกไปอีกจนถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2529

ในระหว่างการขยายระยะเวลาการใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการยาเห็นว่าในท้องที่ใดมีความสมควรที่จะให้ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันตามวรรคหนึ่งต้องจัดให้มีเภสัชกรประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการตามมาตรา 21 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดท้องที่นั้น เป็นท้องที่ที่ต้องจัดให้มีเภสัชกรประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการตามมาตรา 21 ได้โดยให้มีผลใช้บังคับในวันที่ระบุไว้ในประกาศดังกล่าว แต่จะใช้บังคับก่อนเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาไม่ได้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ โดยที่ระยะเวลาใช้บังคับบทเฉพาะตามมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ที่บัญญัติผ่อนผันให้ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน ซึ่งได้รับอนุญาตอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ใช้บังคับที่ยังไม่อาจจัดหาเภสัชกรเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำอยู่ ณ สถานที่ขายยาตลอดเวลาที่เปิดทำการได้ตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา 21 แต่ต้องจัดให้มีเภสัชกรประจำสถานที่ขายยาละไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงติดต่อกันในเวลาเปิดทำการนั้น จะสิ้นสุดลงในวันที่ 13 พฤษภาคม 2527 แต่สภาพการณ์ในปัจจุบันจำนวนเภสัชกรที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอทำให้ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันซึ่งได้รับอนุญาตอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ใช้บังคับจำนวนมากไม่อาจจัดหาเภสัชกรประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการตามมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ สมควรขยายระยะเวลาการใช้บังคับเฉพาะกาล ในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน ต้องจัดให้มีเภสัชกรตามมาตรา 21 ปฏิบัติการอยู่ ณ สถานที่ขายยาละไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงติดต่อกัน ในเวลาเปิดทำการออกไปอีกระยะหนึ่ง ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเห็นว่าท้องที่ใดมีเภสัชกรเพียงพอที่จะกำหนดให้ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันต้องจัดให้มีเภสัชกรประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการตามมาตรา 21 ได้ ก็ให้รัฐมนตรีฯ มีอำนาจกำหนดท้องที่นั้น โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม 101 ตอนที่ 85 วันที่ 3 กรกฎาคม 2527)

พระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530

(เฉพาะมาตราที่ไม่อาจนำไปพิมพ์เติมไว้ในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ได้)

มาตรา 45 ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ ถ้ายังไม่อาจจัดหาบุคคลตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 มาเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการประจำอยู่ ณ สถานที่ขายยาตลอดเวลาที่เปิดทำการได้ ให้ผู้รับอนุญาตดังกล่าวมีสิทธิเข้ารับการอบรม หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้ารับการอบรมจากกระทรวงสาธารณสุข เมื่อได้รับการอบรมแล้ว ให้ผู้สำเร็จหลักสูตรการอบรมดังกล่าวประจำอยู่เฉพาะสถานที่ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษของคนหรือของผู้รับอนุญาตที่ได้มอบหมายให้ผู้นั้นเข้ารับการอบรมเท่านั้น โดยให้เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510

การจัดอบรมตามวรรคหนึ่งให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวจะจัดอบรมอีกไม่ได้

หลักสูตรการอบรม คุณสมบัติของผู้เข้าอบรม และค่าใช้จ่ายที่ผู้เข้าอบรมต้องเสียให้ไป ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ในกรณีผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ ซึ่งมีผู้สำเร็จหลักสูตรการอบรมเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งย้ายที่ตั้งสถานที่ขายยา หรือในกรณีที่ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษมีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้ประกอบกิจการขายยาสืบต่อจากผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษเดิม ซึ่งมีผู้สำเร็จหลักสูตรการอบรมเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าสถานที่ขายยาที่ย้ายที่ตั้งหรือสถานที่ขายยาที่ผู้รับอนุญาตมีหลักฐานแสดงได้ดังกล่าวเป็นสถานที่ขายยาที่ให้ผู้สำเร็จหลักสูตรการอบรมประจำอยู่ตามวรรคหนึ่งต่อไปได้

เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชน รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมแล้วตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 และตามพระราชบัญญัตินี้เข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ได้อีกเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

มาตรา 46 ให้นำมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 มาใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ ซึ่งมีผู้สำเร็จหลักสูตรการอบรมตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 หรือตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการตามมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ในการแสดงหลักฐานของผู้สำเร็จหลักสูตรการอบรมนั้นคิดไว้ ณ สถานที่ขายยาโดยอนุโลม

มาตรา 47 ให้นำมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 มาใช้บังคับแก่ผู้สำเร็จหลักสูตรการอบรมตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 หรือตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัตินี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการในสถานที่ขายยาแผนปัจจุบันเฉพาะยาบรรจุเสร็จที่ไม่ใช่ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษโดยอนุโลม

มาตรา 48 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : (1) เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฯ พ.ศ. 2510 เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการขายยาซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ ยังมีการควบคุมกิจการเกี่ยวกับการผลิตยา ขายยา และนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร ตลอดจนการควบคุมให้มีเภสัชกรรับผิดชอบเกี่ยวกับการขายยาอันตราย และส่วนอื่นๆ อีกทั้งยังไม่รัดกุม และเหมาะสมแก่ภาวะการณ์ในปัจจุบัน จึงเป็นการสมควรที่จะปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการขายยา ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยและสวัสดิภาพของประชาชน

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 84 ตอนที่ 101 วันที่ 20 ตุลาคม 2510)

(2) เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518 เนื่องจากมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2517 ได้ปรับปรุงส่วนราชการระดับกรม สังกัดกระทรวงสาธารณสุขใหม่ และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้างและเงินงบประมาณของกรมแพทย์และอนามัยและกรมการแพทย์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กรมอนามัย และได้โอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมส่งเสริมสาธารณสุขและอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสาธารณสุขเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ กองควบคุมอาหารและยาไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้วแต่กรณี ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับ 321 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ในการนี้จำเป็นต้องแก้ไขบทนิยามคำว่า 4ผู้อนุญาต3 เสียใหม่ให้ตรงตามหน้าที่ของส่วนราชการกระทรวงสาธารณสุขที่ได้มีการปรับปรุงใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม 92 ตอนที่ 42 วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518)

(3) เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 โดยที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. 2510 ในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนผู้ช้ำยา ทั้งในด้านผู้รับอนุญาตอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ และในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพของยา รวมทั้งวิธีการควบคุมคุณภาพ และการโฆษณาขายยา ยังไม่เหมาะสมแก่สถานการณ์ในอันที่จะคุ้มครองและให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนผู้ช้ำยาอย่างพอเพียงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 96 ตอนที่ 79 วันที่ 13 พฤษภาคม 2522)

(4) เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมมาตรฐานชีวะวัตถุ พุทธศักราช 2483 มีบทบัญญัติซ้ำซ้อนกับกฎหมายว่าด้วยยา สมควรยกเลิกพระราชบัญญัติดังกล่าว และโดยที่กฎหมายว่าด้วยยายังไม่มีบทบัญญัติที่จะให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนผู้ช้ำยาเพียงพอ เช่น ไม่มีบทบัญญัติห้ามการขายยาชุด ไม่มีการควบคุมการผลิตยาแผนโบราณที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นต้น และบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุญาตและการควบคุมการผลิต การขาย การนำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 104 ตอนที่ 278 วันที่ 31 ธันวาคม 2530)

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข
ที่ 451/2545
เรื่อง เพิกถอนทะเบียนตำรับยา

เนื่องด้วยปรากฏข้อมูลทางวิชาการว่า ยาไนโตรฟูราโซน (Nitrofurazone), ยาฟูราโซลิโดน (Furazolidone), ยาไดเมทไทรดาโซล (Dimetridazole) และยาโรนิดาโซล (Ronidazole) เป็นสารก่อมะเร็ง หรือมีแนวโน้มก่อมะเร็ง (Carcinogen) คณะกรรมการยาในการประชุมครั้งที่ 3/2545 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2545 จึงมีมติให้เพิกถอนทะเบียนตำรับยาสำหรับสัตว์ทุกตำรับที่มีตัวยาไนโตรฟูราโซน (Nitrofurazone), ยาฟูราโซลิโดน (Furazolidone), ยาไดเมทไทรดาโซล (Dimetridazole) และยาโรนิดาโซล (Ronidazole) ผสมอยู่ในสูตรตำรับยาสำหรับสัตว์ เนื่องจากอาจตกค้างในเนื้อสัตว์หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ และก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 86 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2530 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการยา จึงสั่งเพิกถอนใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับยาสำหรับสัตว์ทุกตำรับที่มีตัวยา ดังต่อไปนี้

1. ยาไนโตรฟูราโซน (Nitrofurazone) หรือ เกลือของไนโตรฟูราโซน หรือสิ่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งหมายถึงตัวยาหรือเกลือของตัวยาดังกล่าวที่ผสมอยู่ในสูตรตำรับยา
  2. ยาฟูราโซลิโดน (Furazolidone) หรือ เกลือของฟูราโซลิโดน หรือสิ่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งหมายถึงตัวยาหรือเกลือของตัวยาดังกล่าวที่ผสมอยู่ในสูตรตำรับยา
  3. ยาไดเมทไทรดาโซล (Dimetridazole) หรือ เกลือของไดเมทไทรดาโซล หรือสิ่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งหมายถึงตัวยาหรือเกลือของตัวยาดังกล่าวที่ผสมอยู่ในสูตรตำรับยา
  4. ยาโรนิดาโซล (Ronidazole) หรือ เกลือของโรนิดาโซล หรือสิ่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งหมายถึงตัวยาหรือเกลือของตัวยาดังกล่าวที่ผสมอยู่ในสูตรตำรับยา
- ทั้งนี้ นับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้น

สั่ง ณ วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2545

(นางสุภารัตน์ เกษราพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(สำเนา)
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง ยาควบคุมพิเศษ
ฉบับที่ 25

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 76 (4) แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการยาออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (61) ของข้อ 3 แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาควบคุมพิเศษ ลงวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2521 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาควบคุมพิเศษ ฉบับที่ 24 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

“(61) ยาคลอแรมเฟนิคอล (Chloramphenicol) ที่เป็นทะเบียนตำรับยาสำหรับสัตว์”

ข้อ 2 ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2545

(ลงชื่อ) นางสาวดารัตน์ เกตุราพันธ์

(นางสาวดารัตน์ เกตุราพันธ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(คัดจากราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 119 ตอนพิเศษ 50 ง วันที่ 7 มิถุนายน 2545)

สำเนาถูกต้อง

นางสาวอัญชลี จิตรภักดิ์

(นางสาวอัญชลี จิตรภักดิ์)

เภสัชกร 7วช

คำสั่งกรมปลัดสัตว์

ที่ 360/2545

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการด้านประชาสัมพันธ์และให้ความรู้
โครงการการแก้ไขปัญหายาปฏิชีวนะกลุ่มไนโตรฟูแรนส์ตกค้างในไก่ไทย และสารตกค้างอื่นๆ

ตามที่กรมปลัดสัตว์ได้รับงบประมาณดำเนินโครงการการแก้ไขปัญหายาปฏิชีวนะ กลุ่มไนโตรฟูแรนส์ตกค้างในไก่ไทยและมาตรการป้องกันสารตกค้างอื่นที่มีผลกระทบต่อส่งออก เนื่องจากในรายละเอียดของโครงการดังกล่าวมีงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ ดังนั้น เพื่อให้การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการดำเนินงานของโครงการ กรมปลัดสัตว์จึงแต่งตั้งคณะกรรมการด้านประชาสัมพันธ์และให้ความรู้โครงการการแก้ไขปัญหายาปฏิชีวนะกลุ่มไนโตรฟูแรนส์ตกค้างในไก่ไทย และสารตกค้างอื่นๆ ดังนี้

1. นายยุคล	ลิ้มแหลมทอง	รองอธิบดีกรมปลัดสัตว์	ประธานคณะกรรมการ
2. ดร.วันทนี	กัลป์ประวิทย์	ผู้เชี่ยวชาญวิจัย (ด้านบำบัดโรคสัตว์)	รองประธานคณะกรรมการ
3. นายเชาวฤทธิ์	บุญมาทิต	นายสัตวแพทย์ 8 วช.	คณะกรรมการ
4. นางคมารัตน์	หรินทรานนท์	นายสัตวแพทย์ 8 วช.	คณะกรรมการ
5. นายศศิ	เจริญพจน์	นายสัตวแพทย์ 7	คณะกรรมการ
6. นายเสริมพันธุ์	สุนทรชาติ	นายสัตวแพทย์ 7 วช.	คณะกรรมการ
7. นายบูรินทร์	สรสิทธิ์สุขสกุล	นายสัตวแพทย์ 7	คณะกรรมการ
8. นางมาลี	ธีรานุสนธิ์	นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ 7 ว.	คณะกรรมการ
9. ดร.ฉันทนี	บุรณะไทย	นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ 6 ว.	คณะกรรมการ
10. นายเอกพันธุ์	นำวล	นักวิชาการสัตวบาล 6 ว.	คณะกรรมการ
11. น.ส.จิรภา	วงษ์สุข	เจ้าหน้าที่บริหารงานเผยแพร่ 6	คณะกรรมการ
12. นายประวิทย์	ศรีสอาด	นายสัตวแพทย์ 5	คณะกรรมการ
13. น.ส.ภรณ์ชนก	สุขวงศ์	นายสัตวแพทย์ 4	คณะกรรมการ
14. น.ส.พริ้มพราย	วิไลรัตน์ภรณ์	เจ้าหน้าที่บริหารงานเผยแพร่ 7	คณะกรรมการและเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการข้างต้น มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติงานและรูปแบบด้านการประชาสัมพันธ์โครงการการแก้ไขปัญหายาปฏิชีวนะกลุ่มไนโตรฟูแรนส์ตกค้างในไก่ไทย และสารตกค้างอื่นๆ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2545

(นายระพีพงศ์ วงศ์ดี)

อธิบดีกรมปลัดสัตว์